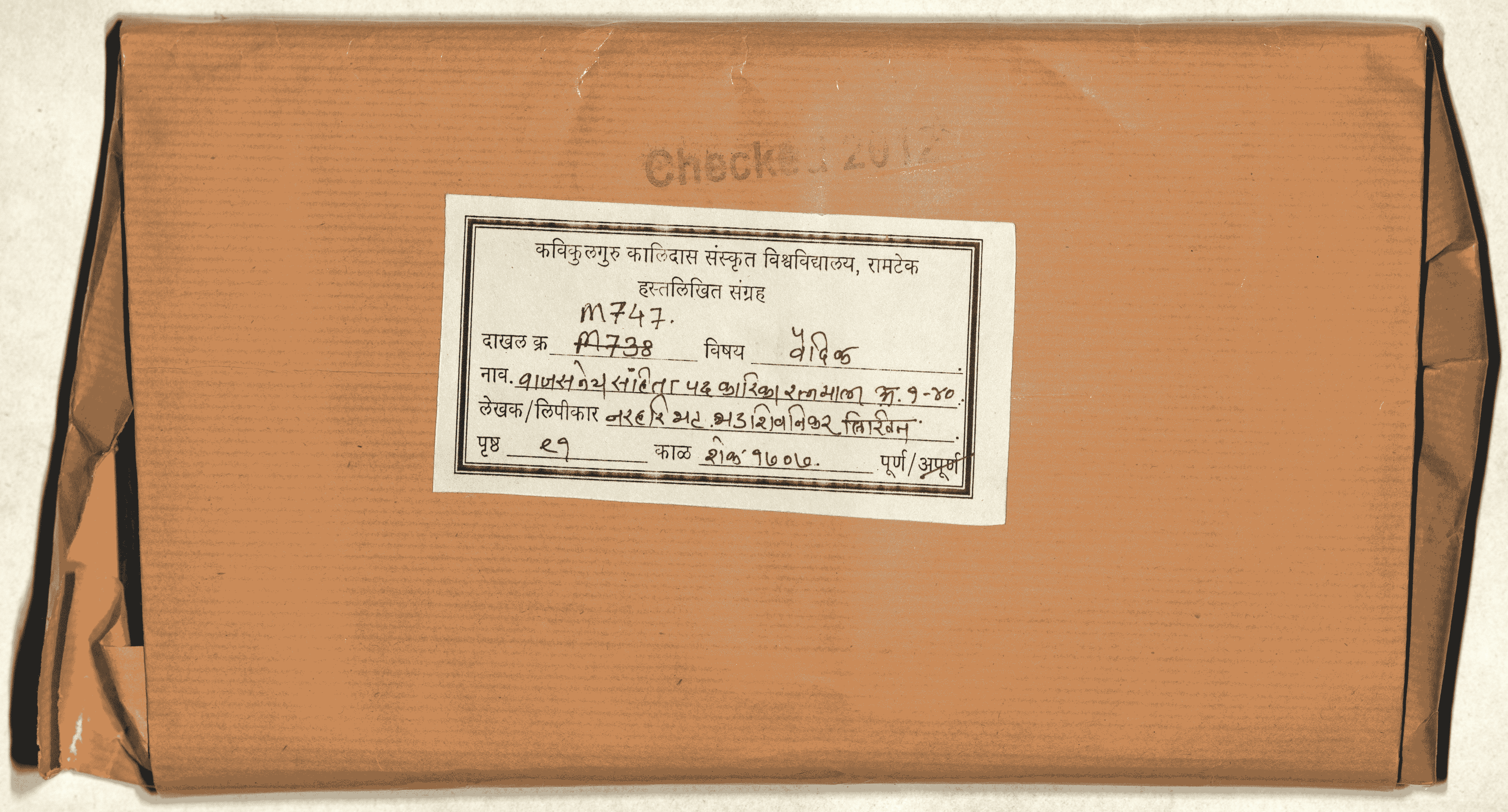

कविकुलगुरु - कालिदास - संस्कृत - विश्वविद्यालयः

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह
M747.
दाखल क्र M738 विषय वैदिक
नाव. वाजसनेय संहिता पद कारिका रत्नमाला क्र. १-४०.
लेखक/लिपीकार नरहरि भट. भडारिवनिकर लिखित
पृष्ठ २१ काळ शके १७०८. पूर्ण/अपूर्ण

हेतुस्त्रीकपदकारिका रत्नमाला॥ द्वैपायनाद्याकोय-
पंत्रे संख्या २॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
श्रीव्यंकटेशाय नमः ॥ सर्वशास्त्रविचारज्ञः सदाचार
समागतः ॥ तपःसमाधिनिरतो गुरुध्यानसमन्वि
तः ॥१॥ सर्ववेदार्थतत्त्वज्ञो भानुकोटिसमद्युतिः ॥ स
र्वागमविवेकज्ञः सर्वमंत्राधिपः शुचिः ॥२॥ शंकरा
रत्ना चार्येनाहमोहं रत्नमाला च वक्ष्यते ॥३॥ मातुः श्रीविश्व
नाथस्य चरणद्वयवंदितः ॥ ॥४॥ श्रीप्राणभास्करं व्यासं श्री
कांतं जगत्प्रभुं ॥ यजुर्वेदमहाकल्पनरोरेकरातंत्र
तः ॥५॥ शाखास्वास्तत्र तिवाकारा प्रथमा काण्वसंहि

का ॥ पुण्यं पवित्रं उत्तं तु सर्वमंत्रसमागमं ॥६॥ यजुषां चै
व सर्वेषां तत्पैठं चैव उत्तमं ॥ पदानां काढिकां चैव रत्न
मालां च संक्षेपकां ॥७॥ वाजसनेयसरवासौ यथोक्तं
तु यथा कृतं ॥ तथा व्यासानुसारेण रक्ष्येहं रत्नमा
लिकां ॥८॥ पदानां चैव वेलानां विसर्गाणां तथैव
च ॥ यथाक्रमस्तु नांतानां रक्ष्येहं गण्यते यथा ॥९॥
हरिः ॐ इषे त्वोर्जे त्वेति च मंत्रस्य त्रयोदश पदानि
च ॥ वेदने चैकमेव स्याद्विसर्गस्त्रयो भवेत् ॥
१०॥ आप्यायध्वं चतुर्दश्यां दौ रत्सम विसर्जनाः ॥

२

ध्यै

ध्रुवा अस्मी नेकादश्यामेकंच त्रि विसर्जनाः॥२॥दश्यां पौर
स्निच [illegible] कं विसर्गो ऽश्वतुरो भवेत्॥ पंचदश्यांद्वे हस्वमा
चत्रयं चतुरो विसृजेत्॥३॥ दैवस्वादश्याच द्वौ चत्रि विसर्गाः
प्रकीर्तिताः॥ त्रयोदश्याश्च सावित्र्या च अतस्यो विसृजेद्
यं॥४॥ पंचदश्या ग्रेभ्रतपतेवेष्टनं चैकमेव च॥ कस्त्वायु
नक्षिदश्यामी विसर्गौ द्वौ प्रकीर्तितौ॥५॥ प्रस्तुष्टं रक्षो
द्वादश्यां च अनं [illegible] स्योष्ट विः सृजनाः॥ धूरसीति चतु
दश्यां विसर्गाः स्त्रयएकनान्त्या॥६॥ समदश्यास्तु देवानां
समरत्रि विसर्जनाः॥ समदश्यां च विघुत्स्वा त्रयोद
यं च विः सृजनाः॥७॥ अग्नये जुष्टं द्वादश्यां दकं चैव

२

विसृजेत्॥ दृंहतां दुर्याः पोष्यस्यां चैकं च त्रिविसर्जनाः॥८॥
पवित्रे स्थो द्वादश्यां चत्रयं चतुरो विसृजेत्॥ देविरापो द्वा
दशी स्यात्तेषु च चतुरो विसृजेत्॥९॥ युष्मा इंद्रो विंशति
स्तु त्रयो च त्रिविसर्जनाः॥ देव्याय कर्मणे द्वादश्यां च द्वयो
श्च त्रयस्तथा॥१०॥ शर्मासि इति त्रयोदश्यां द्वाभ्यां पंच वि
सृजेतः॥ एकादश्यां मद्भिरसि च एकं चतुरस्तथा॥११॥
अग्नेस्तनुरस्य ष्टौ स्याद्वेष्टनौ द्वौ त्रयो विसृजेत्॥ चतुर्द
शीं [illegible] ह न्यावाचत स्वच्युतरे केनान्ते॥१२॥ कुक्कुटोसि द
शाश्चैव द्वौ द्वौ च विसर्जने॥ वर्षवृद्धं दश्यां चैव च्युत
स्वस्त्र यो विसृजेत्॥१३॥ अपहतं चतुर्दश्यां च द्वयं षड्विस

नि

र्जनाः॥१३॥ षट्त्रिंशे त्रयोदशे त्रिं चैव त्रयोश्च द्वौ विसर्जनौ॥१४॥ ध्रुव
मूर्ध्निद्वादश्यां त्रिषु च एको विसर्जनः॥ अग्नेब्रह्मनवपदं स
र्वेतत्रस्तु दाहृतं॥१५॥ विश्वाभ्यास्या चतुर्दा। श्रीश्च देवपंचवि
सृष्टाः॥ धिषणाष्टादश पदं विसर्गौ द्वौ प्रकीर्तितौ॥१६॥
धान्यकोकादशी द्वौ च नान्तमेकं यथोदितं॥ प्राणाय त्वा
चतुर्दश्यां च त्रय चैकमेव च॥१७॥ वेदोर्ह्निंशति चतु
र्दश्यां विसर्गाः पंच ईरिताः॥ संवपामि नवदशे द्वौ च
त्रसमविसृष्टाः॥१८॥ इदमग्ने च षोडश्यां च द्वयः षड्वि
सर्जनाः॥ षोडस्याग्निष्टत्वा चतुर्थ द्वयं सप्तमो भवेत्॥१९॥
मा श्रेपंचदशौ कं च द्वि सर्गाः पंचमस्तथा॥ पंचदश्या

ददे ध्वरश्च तुर्थ नव विसृष्टाः॥२०॥ पृथिव्ये वर्मोदशा स्तु ए
कं च चैकमेव च॥ चतुर्विंशाग्नं गच्छ च द्वौ षट्चैकं भ
वेत्॥२१॥ अपारश्चतुर्दश्यां द्वौ च द्वौ विसर्गे कनान्त॥
गायत्रेणाष्टाविंशे वेष्टनौ द्वौ प्रकीर्तितौ॥२२॥ अष्टाद
शापुरा क्रूरः पंचपंच च नान्तयोः॥ आ नीविंशतो सिषोड
श्यां षड्भ्यैकं च विसृष्टं॥२३॥ पंचदशादित्यै रास्ना च दे
क द्वयमुच्यते॥ अग्नेर्विंशद्वादशी च त्रिंशे षड् विसर्ज
नाः॥२४॥ एकादश्यां तु तेजोसि त्र्येकं च चैकमेव तत्॥
यस्ते प्राणो विंशतिस्तु पंचपंच त्रिनान्त भवेत्॥२५॥ इति
श्रीशंकराचार्यकृतौ वाजसनेयसंहितायां पदकारि

नार

कारत्नमालानामप्रथमोध्यायः॥ ॥ ॥ हरिः ॐ ॥ द्वा
विंशतिस्तु रुद्रोसि वह्नौ पंच विसर्जनाः॥ अदित्यै च
देकादश्यां त्रिवेश्यच्यवत्रयस्तथा॥१॥ अनुपतये त्रयोदश्यां
त्रयो द्वयं च उच्यते॥ यजमानस्य सप्तदश्यैकवत्सप्त वि
सर्जनाः॥२॥ विनितो त्रं च नवभिः द्वयो वैष्टेन कस्तथा॥
सप्तमिदशाति द्वादश्यां वत्रयश्चचतस्त्रकं॥३॥ पूर्णत्रद
सेकादश्यां द्वौ वच्चत्वारिएकं च॥ नाच्यष्टादशास्तु
एकं च [illegible]घेकमेव तत्॥४॥ चतुर्दश्यां अष्टवा असदन्त्रि
वदेकं च नान्तकं॥ पंचदश्यग्नेवा[illegible]जे श्चानस्त्रिस्त्रिवि
सर्जनाः॥५॥ द्वादश्यां स्कंनमघाध्यं तथैकं चैकतो भवत्॥

वसुमतिसप्तदशा चैकं वस्पंचमस्तथा॥६॥ अग्नेवैक
दशां च वद्वयं च द्वयस्तथा॥ त्रिष्टव देवेभ्यो दशास्सिः रै
कं वत्रि विसर्जनाः॥७॥ अत्र पितृकादश्यां त्रिष्टुव
श्च त्रयो विसृष्टं॥ उपहूता चैकादश्यामेकं चैकं विसर्ज
नं॥८॥ एकादश्योपहूतास्तु वदेकं च त्रिष्टुक्रमात्॥
चतुर्विंशो मयीदं तु षड्गुस्समेकनान्तकं॥९॥ देवस
वितरेतं त्वा द्वादश्यैकं विसर्जनं॥ मनो गायत्री त्रयो
दश्यां षड्चत्वार एव च॥१०॥ बृहस्पतिः पंचदशी व
देकं सप्तमस्तथा॥ मित्रस्य त्वा चतुर्दशी च सप्तभिः श्च
पदैः पृथक्॥११॥ आददे[illegible]षोडश त्रिंशं तु एकं वस्पष्टि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

५

सर्जनाः ॥ स्थालीपाके तं त्रयोदश्यामेकं च द्वौ विसर्जनौ ॥१२॥
ईशस्य चान्नवैकं च द्वौ विशौ द्वौ नांतकौ ॥ प्राणापानौ मेविं
शोति विसर्गे द्वयमेकेनानु ॥१३॥ इष्टाते अग्नेसमित्तया
ध्याये त्रौ कं च द्वयुच्यते ॥ सप्तदशे तन्ते देवं च देवं द्वौ विस
र्जनौ ॥१४॥ नैमोप्यो निर्विंशति स्यच चत्वारिंशः च वि
सर्जनाः ॥ अग्निषोमाः विंशात्या चतस्रो वर्गेकेनान्य ॥
॥१५॥ वस्त्रस्य सत्वा एकादश्यां द्वयोर्चे त्रिषु विसृष्टु ॥ व्यं
तु वयः सप्तदशे षड्भिर्विसर्जने नियकैः ॥१६॥ द्वादशीं च
द्वौ ष्या अग्निष्ट चतस्रपक्षेत्रनु ॥ नेत एतु षाव्वेशामेकति
स्त्रो विसर्जनाः ॥१७॥ सप्तं स्वभागाः विंशाषड्भुत

५

स्याष्टमेकेनान्तु ॥ अष्टादशाग्नेर्द ध्यायेपंचच चतुरो विसृष्टकुः ॥१८॥
पंचदशाग्नेसंवेशत्रयश्चैवैक विःस्टनाः ॥२०॥ कस्त्वा विमुंचै
कर्दशां त्रिभिर्विसृष्टिसिरेव च ॥ वेषोस्तु पवेषो द्वादशीं द्वौ विसृ
कु चत्वारि चैकेनान्तु ॥२१॥ द्वादशी नेः पाः कर्मण्याः चतुरो च
त्रिभिर्द्वयोः ॥ संवच्चैस्नान वदशौ द्वौ वेष्टौ चतुरो विसृष्टकुः ॥२२॥
तथा त्रयक्षशं चतेपंचदश्येकवेष्टनं ॥ द्विविविष्णु नेवदशो द्वि
१ च षड्भि कनान्नवेत्तु ॥२३॥ अस्मादंशाच्चे नवेसिस्तथा द्वौ च
द्वयोर्विसृष्टकुः ॥ स्वयंभू चतुर्दश्यां च त्रयश्च षट्कु विसृष्टनाः ॥२४॥
द्वादशाग्नेगृहपते पंच च त्रिविसर्जकाः ॥ असवृरिणाः षो
डशीं तु द्वौ च त्रिसृष्टगय एव च ॥२५॥ उरुविष्णो चेतु र्दश्यां

चतस्रं चैकविसृष्टगाः॥ नतोक्षिपंचदश्यां तु वदेकं द्वौ त्रिनांतकं
॥२६॥ चतुर्विंशतिरिदं मेकमं द्वयोस्त्रिष्वपि विसृष्टकं॥ दशाग्नये
कव्यवाहे चत्वारिंशत्स्विसृष्टपि स्तथा॥२७॥ येरूपाणि सप्तदश्यां
निसृः षड्कं तथैककं॥ त्रयोविंशतिनमो वो विसर्गैकादशैकं
नान्तं॥२८॥ उदायुषा दश द्वौ वदेकौ विसर्गे एकं नान्तं॥ दश
चाधस्तिपितरो वदेकं च द्वयोर्विसृष्टकं॥२९॥ उर्जं वहन्ति द्वाद
श्यामेकं वत्रिभिरेकं नान्तं॥३०॥ इति श्रीशंकराचार्यकृतौ
वाजसनेयसंहितायां पदकारिकारत्नमाला नाम द्वितीयो
ध्यायः॥२॥२॥ हरिः ॐ॥ समिधाग्निं दशैकं च वदेकं

स२

च विसर्गे नान्तं॥ सुसमिद्धाय शोचिषे पदासप्त च वद्वयोः॥
॥१॥ तं त्वा समिद्भिर्नवभिर्वदेकं द्वयमत्र तु॥ उपत्वाग्ने

हविर्दश चैकवच्च विसृष्टकं॥२॥ परि वाजपतिः सप्तदशपंचवत्स द्विवि
सृष्टताः॥३॥ आयं गौर्दश द्वौ वच्चत्वार्येकं च नांतकं॥४॥ दश त्रि
ंशत्स्वरति द्वयोर्द्वयमत्र तु॥ त्रिंशद्धामेकादशम् वदेकं तु द्व
योः पुनः॥५॥ चतुर्दशाग्निर्ज्योतिः पंचवत्स द्विमेव च॥ सू
र्यो ज्योतिश्चतुर्दश्यां पंचवत्स द्विकं च ते॥६॥ सजूर्देवेन द्वा
दश स्तुतिस्त्वचत्वार एव च॥ तथा दश सजूर्देव त्रिंश
ति [illegible] स्वाय थोदितं॥६॥ इडपुपिं सप्तदश्यां वद्वयं द्वयवि
सृष्टकः॥ नवमित्रं मे अधरात्रयोदशैकविसृष्टताः॥७॥ इंद्रः
पश्चात्सप्तदशिं विसर्गाः पंच चैकं नान्तं॥ दशभिः समिद
स्येति त्रयाणां वत्रमेककं॥८॥ उप प्रयंतो नवभिः द्वयोर्व
त्तश्च चैककं॥ अग्निर्मूर्धा नवभिश्च चतुर्भिश्च विसर्जनेः॥

७

॥९॥ उभावौ समदृश्यां तु द्वयोर्वै चैक विसर्गं ॥ अयं तेयो निः
कोऽस्यां विसर्गाः पद्धिरे कर्नानः ॥१०॥ समदृश्यां मयमिह च
त्वारिंश [illegible] च समासिः ॥ अस्य मं नां चद्दशाभिरेके वै द्वौ
विसर्जनौ ॥११॥ तन्नूपाग्नेणाद्दशाभिस्त्रिव समविसर्गे
काः ॥ षोडस्यां ग्नेयन्मे तन्वाच्चैकं वत्रिभिरेव च ॥१२॥
वयस्यंतो वयस्याष्टो त्रिभिः पंच विसर्[illegible]तोधा ॥ चि
त्रावसो स्त्र योदृश्यां मेकं व[illegible]चैक विसर्गाः ॥१३॥ सं
त्रियेण नवदशा चैकं व समनोभवेत् ॥ नवदशोर्जस्थो

कं

र्जे व चैस मन[illegible]धे केना नः ॥१४॥ इहैव स्तो पंच दशि द्व
योर्वै चैक मन्यथा ॥ उपयाग्ने चैक दृश्यां द्वयोर्वै त्रिभि

७

सर्जनाः ॥१५॥ राज्यं तम[illegible]ध्वराणां च तथा ष्टौ च पदाक्
ताः ॥ सनः पि ने वदशाभिर्दो ऽस्यां चत्वारि विसर्जनाः ॥१६॥
अग्ने त्वं नेह समदृश्यां द्वाभ्यां चाष्टभिरेव तु ॥ नेत्या त्रो
चिः समदशि[illegible]ः षड्च विसर्जनाः ॥१७॥ इडएह्ये काद
शां तु तथैकं चैव विसर्गः ॥ सोमानं स्वरणा षड्भ्यस्त्र य
श्चैव विसर्जनाः ॥१८॥ यो रेवान्यश्चैकादृश्यां चत्वारि स
म एकनानः ॥ एकदृश्यां मानेचां सः षड्भि विसर्जनैः ॥१९॥
मह्रि त्रिणां च नवभिरेकं वत्रितयं ततः ॥ नहि तेषाममा दृशौ
द्वौ वै द्वौ रथां तरं ॥२०॥ ते हि पुत्रासो दशाभिस्त्र यश्चैव वि
सर्जनाः ॥ कदा च नै केन विंशो द्वाभ्यां द्वावेक[illegible]मिष्यते
॥२१॥ तत्सवितुर्दशे वस्यादेकं व त्यं च विसर्जनाः ॥ प

दशाग्निस्त्र्यंबकं चैव चतस्रो द्वौ च विसृजेत्॥ ए[illegible]नरुद्रा
षोडश्यां चत्वारिं[illegible] चैकं नानू॥५५॥ वाजिनो वा
वनु नवदशौ द्वाभ्यां वत्स्ये च चैकं ता॥ वाप्यहं वाजि
नवंति द्वौ वेष्टावेकं विसृजेत्॥५६॥ नवसवित्राप्रसुता
वेष्टनो च त्रयस्ततः॥ कस्यपस्य त्स्येकादश्यां पंचभिः
चैकमेव च॥५७॥ येनध्याता त्रयोदश्यां विसर्गे चैक
मुच्यते॥ दिर्घायुत्वाय दशाभिस्त्रिभ्यो द्वौ विसर्ज
नो॥५८॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितो वाजसनेय
संहितायां पदकारिकारत्नमाला नाम तृतीयोध्या
यः॥३॥५९॥५९॥ हरिः ॐ॥ समद्रश्येद मगन्म
चत्वारि षड्विसृजेत्॥ ईमा आपौ कैविंशत्याति

श्री

स्त्रोष्टौ च तथैककं॥१॥ विंशति चतुर्विंशा चैकद्विस्तु चै
ककं॥ महितानां पयः षोडश्यां द्वाभ्यां सप्त च विसृजेत्॥२॥
द्वाविंशति[illegible] सप्ततिर्मा षड्भिः पंचभ्य आहरेत्॥ त्रयोद
श्यामा वो देवा द्वौ षड्भिः सर्वे त्वे तु॥३॥ नवपदा स्वाहा
यष्ठं विसर्गो द्वौ प्रकिर्तितो॥ त्रयोविंशत्याकुत्स्ये तु च
त्वारि त्वच्छनस्त्रकं॥४॥ विश्वोदेव त्रयोदश्यां विसर्गो
श्चतुरस्तथा॥ नेरभ्रसामयोश्चतुर्दश्यां पंचभ्यो विसृ
ता श्रयः॥५॥ शर्मासि शर्मोष्टदशश्चैकं त्रिभ्य ए
व च॥ सोमस्यनी विश्चतुर्दश्यां चैकं पंचमितथा॥६॥
उष्टच श्चैव दश्मां तु एवं तिस्रो विसर्जनाः॥ दश

१०

भ्योत्रतंत्रपुत्लपं च भिस्थ विसर्गकैः॥७॥ द्वेविंशिये मेका
दश्यां च तथा द्वय विसर्गाः॥ ये देवास्त्रयोदश्यां त्रयोदश्
नो विसर्गाः॥८॥ धात्राः पिता अष्टादशास्य द्वयोर्द्वा
दश्यां विसर्जू॥ ईयं ते चैव षोडश्यां त्रि भ्यः पंचभ्य एव
च॥९॥ चतु दश्यां त्वं रूपा त्रयश्च त्रिभिरेव ताः॥
पुनर्मे नौ नव विंशां पंचभ्यः पंचदश्यथा॥१०॥ त्वमग्ने व्र
तैकादश्यां तथैकं च त्रिभिः पृथक्॥ रात्र्येव यच्च त्रयोद
श्यां चत्वारि च विसर्जनाः॥११॥ सप्तदश्येषा तेष्वग्ने वि
सर्गास्त्रिभिरुच्यते॥ तस्यास्ते सत्रयोदश्यां त्रयोदश्च
द्वयोर्न्नीवेलू॥१२॥ चित्तिरन्म ना त्रयोदश्यां त्रयश्चत्वारि विः

१०

स्त्ताः॥ मित्रस्त्वापघष्टादशास्त्रिभ्यश्चत्वारि च तथा॥१३॥
सा देवि देव षोडश्यां तथैक द्वयमुच्यते॥ वेत्स्यसि ति चतुर्द
श्यामेकेन च त्रिषु क्रमात्॥१४॥ द्वादश्यादित्यास्त्वामग्ने द्वौ
त्रयं चैकमस्य च॥ अस्मेरमस्य नवमिश्च चत्वारि च त्रय
स्तथा॥१५॥ मा वय मष्टाविंशत्यां त्रयः पंचभ्य एककं॥ सप्तद
श्येषत्तेगायत्रः षड्विंशे यथा क्रमात्॥१६॥ नवास्मा को सि स्तुत्रौ
स्य एकं चत्वारि विसर्गाः॥ चतुर्विंशत्यामिस्यां तु षड्भ्यः पंच
भ्य एव च॥१७॥ प्रजापत्य स्त्वा प्रजापत्या स्त्या षष्टौ पंचभिस्त्रितयं
ततः॥ चंद्रं स्था च चतुर्दश्यां एकं द्वे देके विः स्तृताः॥१८॥
तपस्तस्तान्नरक्षिदशा द्वौ च त्तौ चतुरः क्रमात्॥ मित्रोन
श्चतुर्दश्यां मेकं चत्वारि चैकनान्॥१९॥ स्वानभ्राजन्पं

भ

चदात्रींत्रयस्त्रिभ्यो द्वयं ततः ॥ परिमाग्नेषो व्रत्रिंत्रय
श्चैकं तुर्थैकनान्त्र ॥२०॥ प्रतिपथा द्वादशीं तु तथैकं
द्वितयं भवेत् ॥ चतुर्विंशत्यां दत्या स्वकृतत्रैकं च चतु
रस्तथा ॥२१॥ वनेष्वयतो ष्टादशो द्वाभ्यां चवृद्वयं
तथा ॥ सूर्यस्य चतुर्द्वादश्यामेकं वृषविंसर्जने नोः ॥
॥२२॥ उस्त्रा एतं द्वादशीं तु चत्वार्यैकं कमारभेत् ॥
भद्रो मेससमविंशत्या त्रिभ्यः सप्त द्वयं तथा ॥२३॥ ने
मोमित्रस्य षोडश्यां द्वयोर्वैश्च त्रयं ततः ॥ वरुण
स्यात्तेभ नदशाश्चत्वारो एकविंशस्तथा ॥२४॥ या
तेष्वाम नवदशा पंच च चत्वारि चैककं ॥२५॥ इति श्री
शंकराचार्यकृतौ वाजसनेयसंहितायां पदकारिका

रत्नमालिका नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥४॥ ॥ हरिः ॐ ॥ मा
अग्नेस्तु चतुर्दश्यां द्वाभ्यां त्रिभ्यस्तथैव च ॥ अष्टद
श्यग्नेर्जेनित्रे एकं चत्वारि विंशतिः स्तताः ॥१॥ भवतन्नः स
मदश्यां चत्वारि त्रयमेव च ॥ अष्टादशोग्ना अग्निश्च
चत्वारि व्रतसमविस्तताः ॥२॥ आपतये त्वा तथाष्टौ त्रि
भ्यः वचैकनां तकं ॥ अनाधृष्टमस्य ष्टौ भ्यस्त्रिभ्यश्च
द्वौ प्रगीयते ॥३॥ एकादश्यां समास त्यं त्रिस्रो व्रत्रय
द्दृरिताः ॥ यात्तव चतुर्विंशत्यो तिस्रः षड्जो स्यनंतरं ॥
॥४॥ अंशुरंशुष्टे षोडश्यां द्वाभ्यां चैव तथा त्रयं ॥ आप्या
स्यात्रयोदश्यामेकव्रनांतयोर्द्वयोः ॥५॥ एकादशे

ष्टारा यस्य द्वाभ्यां चैव तु पंचभिः ॥ याते अग्ने षाद शाभि
श्चत्वारि पंचभिस्तथा ॥५॥ तमायनि द्वादश्यां वेष्टनो द्वौ
यथाविधि ॥ पंचविंशाद्विदर गे द्वाभ्यां रक्षद्विसर्जना-
॥७॥ इंद्रघोषः पंचदशीं षट्कं च दशाभिर्विसृष्टकं ॥ द्वाद
शीदमहे तत्सं द्वयोश्चैव चतस्रकं ॥८॥ एकादशीं ब्र
ह्मवनि चत्वारि पंच चैकता ॥ ध्रुवोसि पंचदश्या च द्व
योर्वद्धत्रयं विसृष्टकं ॥९॥ स्रुचं ते नवदशाभिः स्त्र
भिःश्च तथा दश ॥ इदं विष्णुर्द्वादशीं तु एकं स्वदेकमे
व च ॥१०॥ [illegible] रावतिसमदश्यां षट्को वस्म यदृहिताः ॥
देवस्य तो चतुर्दश्यां त्रिभ्यो वेष्टस्य एव च ॥११॥ अष्टा
दशां तु स्वं गोष्ठं चतस्रश्च तु रैकताः ॥ विघ्नकोर्त्ते कं

श्ये

नवदशाभिः पंच पंचमो विसृष्टकं ॥१२॥ दिवो वा पंच
विंशात्या द्वयोरम्र चतस्रकं ॥ समदश्या प्रतद्विष्णु
स्त्रिभिर्वत्सं विसृष्टगाः ॥१३॥ विघ्नकोररा टैकादश्यां
मेकं वद्धत्रु रो विसृष्टकं ॥ आददेना रिर्विंशत्याति
स्त्रिश्चत्वारि रेकता ॥१४॥ इदमहं तं वल्लगमेन त्रिंश
श्च तु नैव ॥ स्वरा वसि नवेम्यां तु अष्टौ व [illegible] श्चैक
भिः स्तं ॥१५॥ रक्षोहणो दशा द्वौ वत्रिभिरत्ने द्वयं
तनः ॥ रक्षोहणो द्वादशीं तु चत्वारि वद्धयो विसृष्ट
कं ॥१६॥ यवोस्येकादशीं चैव विसर्गा [...] मएव
च ॥ स्तंधं तां चत्रयोदश्यां द्वौ वद्धत्रयमेव च ॥१७॥

त्रयोदशी पुनान्यस्ताः निरुक्ते स्यद्वयविस्तृकृ॥ ऐंतानिद्दैहैक
विंशत्या चत्वारि चतु[illegible]कृता॥१८॥ परितो च त्रयोदश्यो
एकं च सप्तविंशतिः स्तृताः॥ इंद्रस्य स्तू ध्रुवं षट् तथैकं च
द्वयं ततः॥१९॥ विष्टर स्तिन वं चैव पंचमो ऽभ्य एव
चातुरिशे कविरथा ऽभ्यां षड्विंसगो ऽस्येकनान्नू॥२०॥
अतधामेति चाष्टौ च चत्वारि च सप्तमः॥ संमत्रा
रच त्रानुर ऽभ्य स्यतुरो च द्रुषट्टू च॥२१॥ समृद्धो
सि चतुर्विंशो च तस्मोन वविस्तृताः॥ ज्योतिरस्यैक
विंशत्यो पंचभिः सप्तभिः पुनः॥२२॥ अग्ने नव समु
दाशंती द्वयो द्वाभ्यां द्वयं तथा॥ अयं नो नवदशाभिर्द्वो

भ्यां षड्भिः स्त्रिभिः पुनः॥२३॥ देवस्सविता ष्टादशाः पंच
विस्तृकं द्वयोश्च नान्त्यः॥ पंचदशे यदमहं च त्रिभ्योर्च चतु
रेकृतो॥२४॥ यातवतन्याष्टादशा चत्वारि षट् विस्तृ
ताः॥ अत्यं न्यौं अग्नाद्वादशिं विसर्गे स्त्रिर्द्विनां तकं॥
२५॥ तं त्वा भुषा द्वादशास्तु द्वयोर्द्वे चैकमेव ० च॥ पं
चदशयो षष्ठे त्राय तथैकं च त्रयं ततः॥२६॥ [illegible] नवद
शाभिरयाकि तो चतुरोर च पंचभिः॥ श्रा॥ इति श्रीशं
कराचार्य टैतीवाजसनेय संहितायां पदकारिका र
त्नमाला नाम पंचमोध्यायः॥ श्री॥ श्री॥ हरिः हरि ॐ म॥
अग्नेणि सप्तविंशत्या चतस्रोर्च तथाष्टभिः॥ पाते
धामानवदशो द्वाभ्यां चत्वारि विस्तृताः॥१॥ विष्णो

१८

कर्माणि नवभिः विसर्गोऽथ त्रयस्तथा ॥ दशान्त द्विघ्नोः
परमं द्वौ च त्रिभिर्विसर्जनैः ॥२॥ पद्वि विसृसि द्वादशी
श्चैकं च द्वाविंशः स्तनाः ॥३॥ पावि समदशाभिः द्वाभ्यां ष
ड्विंद्वयस्ततः ॥४॥ रेवती च त्रयोदशाभिरेकं च त्रिरेव च
॥ अग्नीषोमाभ्यां नवभिस्तथैकं च द्वे यो ये दिता ॥४॥ अ
पांपरूदसी दशास्तथैकं च च्युतस्तकः ॥ संतेप्राण
श्चैकादश्यां एकं च च त्रयं ततः ॥५॥ घृतेना हौ
पशुं दशा श्चैकं एक विसर्जनाः ॥६॥ रो रंत स्त्रनु यो द
दश्यामेकं च त्रिविसृज्य भवेत् ॥७॥ वर्षो वर्षं च तु
दश्यां द्वयोः षड्विंविसर्जनैः ॥ नमस्ते आता ना

१८

द्वादश्यां विदं तु त्रयस्तथा ॥८॥ देवीरापः शुद्धा दशा स्त्रयो
द्वे षट् च मन्यथा ॥ वाचं ते द्वादश्यां न त्र विसर्गोऽथैक ए
कनान्त ॥ ॥ नमस्ते आप्याद्वाविंशो द्वयोः षट् च वि
सृज्य यथा ॥ ॐ षधे त्रायैकादश्यां द्वयोः चतुर्थ मेव
च ॥९॥ दशादमहं रक्षोभि विसृज्य गौ द्वौ प्रकीर्तितौ ॥
घृतेन द्यावापो च दश्यां चत्वारि च त्रयं ततः ॥१०॥ सं
ते मनः सप्तदशा च त्वारि विसर्गे कनानु ॥ वातस्य त्वा
भ्राभ्येन च च चैकं त्रयं ततः ॥११॥ घृतं घृतपावा
दशा द्वयोर्च त्रयं क्रमात् ॥ दिशः प्रदिशः षोडश्यां
नव चैकादशी विसृजन् ॥१२॥ देवत्वष्टर्नवदशा च

त्वारिंशत्तथैव विसृष्टकः ॥ समृद्धगच्छविंशत्या ततो द्वा
भ्यां द्वितीयकं ॥१३॥ दिवं तेधृष्मे काद्दश्यां विसर्गः
स्यात्तथा द्वयोः ॥ द्वाविंशति मीपो मा स्य एकमेकाद
शैकं नानुवा ॥१४॥ सोमित्रिया नपंचदश्यां द्वाभ्यां च
दशमेकं नानुवा ॥ इदमापोष्टादशाभ्यः कुर्या द्वाभ्यां द
मो स्यतत्तु ॥१५॥ हविष्मति स्य द्वादश्यां विसर्गौ षड्
पंचनानुवा ॥ अग्नेर्वो पंत्रयोदश्यां त्रिभ्यो वषड्य
एव च ॥१६॥ अमूर्या उप द्वादश्यां पंक्तिर्विसृष्टगर्भो
रेव च ॥ हृदे त्वा मनेकादश्यां द्वयो रत्र विसर्गयोः
॥१७॥ सोमराजं दशाभ्यस्तु चत्वारैश्च रलुरेक

ड्य
गभ

नानुवा ॥ स्कणो वेग्न्येकविंशत्या एकवत्स समोपि
च ॥१८॥ देविशापो दश द्वौ वत्ससमंयां चेत्तथा द्वयोः
॥ तं देवेभ्यो नवम्यां च द्वयोश्चत्वारिंशिश्चये था ॥१९॥
कार्षिरसि चतुर्दश्यां एको वत्स्यं च मो विसृष्टकः ॥
त्रयोदशिं यमग्न एत्स्वैकं वत्स्यं च सृष्टकमानुवा ॥२०॥
आदद्दे रावाक्षिविंशत्या पंच सृष्टेय मुच्यते ॥ मनो
मेषाव्यशैकं वत्रिंशिर्विसृष्टकौ त्रेक्षि स्य नानुवा ॥२१॥
दशैं प्राय त्वावस्तु मष्ठ सृष्टे वद्रेपराभवेतु ॥ यत्तेसोम
समदशिं विसर्गः स्तु द्वयं ततः ॥२२॥ त्वा मास्ष
पंचदशैव च त्वार्यष्टभ्य एव च ॥ माभेर्मो सप्तद
शिं च त्रिंशिश्चतुर्भ्य एव च ॥२३॥ प्रागपा वत्स्यं च

दश्यां विसर्गो यत्र तु लोपो भवेत्॥ स्यमेगसमदश्यां तु
एकं चत्वारि चैकनान्त्य॥ ४९॥ इति श्रीशंकराचा
र्यविरचिते वाजसनेयसंहितायां पदकारिकार
त्नमालानाम षष्ठोऽध्यायः॥ ६॥ ॥ हरिः ॐ॥ आ
वो ऽस्री वा च स्यात यें च योऽव्न्नेव विःसृतोः॥ द्वा
विंशति र्यत्ने सोमा तथैकं पंचमो भवेत्॥ १॥ पंचे
विंशतिमन्तरा पंचमः पंचमः क्रमात्॥ द्वादश्यु
पयामस्त्रि द्वाभ्यां चत्वारि चैकनान्त्य॥ २॥ अंते ते
ष्टादशोयुक्तु षट्व्यः संमेकमुच्यते॥ आवायो
पंचविंशत्या षडूर्ध्वं चत्वार एव च॥ ३॥ नवदश
श्चेन्द्रवायुचत्वारिंशत्समो भवेत्॥ अयंवां च त्र

यो दश्यां मेको वा द्वयमुच्यते॥ ४॥ दशायावयैक विंशत्या तिस्त्रः
षड्ढा यथाक्रमं॥ या वां कशा तु षोडश्यां त्रिभिः स्युद्व्यमु
च॥ ५॥ तं प्रत्नथा नवदश्रोः समस्युदेकविःसृताः॥ ए
षते च त्रयः स्त्रिंशाद्ष्टौ त्रयोदशादिनान्त्य॥ ६॥ अच्छिने
स्य ते ष्टादशो द्वाभ्याम ष्टस्युविसृताः॥ समथमो ष्टाद
शास्ति द्वाभ्यां पंचमएकनान्त्य॥ ७॥ अयं वेनो ष्टादशो
स्य पंचमे ष्टस्य समभिः॥ मनो न समदश्यां थ द्वाभ्यां
षडूर्ध्वः प्रकीर्तिताः॥ ८॥ एव ते त त्रय स्त्रिंशाद्दशां पंचद
शेकनान्त्य॥ ये देवासो ष्टादशास्युत थैकं त्रयमाविशान्त्य॥
॥ ९॥ आ यन्नो विश्वसमभिः द्वायोरं द्वयो विःसृताः॥
विष्णुस्त्वां च चतुर्दश्यां विसर्गो यत्र यो भवेत्॥ १०॥

द्वाविंशत्सहस्रैब्रह्मणे त्रिसहस्रकस्तथैव च॥ विंशोध्यायस्त्वा
श्रेष्ठद्वाभ्यां चत्वार एव च॥११॥ देवेभ्यः स्वाष्टादशो वा
पंचचत्वारिंशकविस्तृतं॥ सूर्यो नंदिरोष्टादशाध्यै रुद्रत्रयमय
कृतो॥१२॥ श्रवोस्ति द्वादशं चैव त्रयं षट् च तथा विस्तृतं
॥ ध्रुवं ध्रुवे पंचत्रिंशे एकोत्तरं च विंशत्स्तताः॥१३॥ यस्ते
द्रप्सः पंचविंशा चत्वारिंशश्चिकल्प्यते॥ मधवे माधवा
येति चतुर्दशैकमेककं॥१४॥ इंद्राग्नि अष्टादशा च चतु
श्चत्वारिंशिविस्तृतं॥ आप्यायेअग्निं नवदशा चतुर्भि
र्विस्तृतं क्रमात्॥१५॥ नवमो मासश्चर्षणी एकोत्तरं
च विंशत्स्तताः॥ विश्वेदेवास आगत त्रयोदशी द्वमोविंशः
स्तृतं॥१६॥ समर्विंशे [illegible] इंद्र मरुत्वस्ततो द्वाभ्यां षट्केकेता॥

विं

मरुत्वंतं पंचदशा श्चतुर्भिश्चैकमिष्यते॥१७॥ मरुत्वामो
जसे त्वात्तुपदाश्चैत त्रयःस्मृताः॥ सजोषा च नवदशा
चत्वारि षड्डुयस्तथा॥१८॥ महाँ इंद्रश्चतुर्विंशो नवदा
दशा एककं॥ महाँ इंद्रो योनवक्षि द्वाभ्यां चत्वारि च
द्वयो॥१९॥ इति श्रीगारुन्तमाल्लो नाम पंचमः॥५॥
॥७॥ हरिः ॐ॥ आदित्येभ्यश्चैकविंशो द्वयो
र्द्वं च द्वयं ततः॥ यज्ञोदेवानां स्त विंशा श्चिभ्यो नवत
था द्वयं॥१॥ [illegible] ईशे न रोविंशास्या द्वाभ्यां पंचैकेना
न्तकं॥ वामम्मद्य नवदशा चित्रिभिः पंचसप्तविंशत्स्तु॥ भूमी
सावित्रोस्ति त्रयोदश्यो द्वयं च चतुरस्तथा॥ [illegible] मो
क्षितिपंचभ्यःस्त्र यो वेत्र [illegible] यो विस्तृतं॥२॥ [illegible]

तिस्कृत नवु चत्वारिद्वयमेकता॥ अहंपरस्ता द्विंश
तिरेकं वेलै कमुच्यते॥४॥ अग्नेर्वाक्यानि नवर्षिः
स्येकं च द्विसप्तैकता॥ प्रजापतिस्त्रयोदशर्यां पंच
चन्ने च विं:स्तताः॥५॥ हरिरसि हारिदशास्त्रिभ्यः
पंचभ्यः एव च॥ यत्तोदेव पोजश्रीं तु सम च स
मविं:स्तताः॥६॥ सुक्षीहि केरंगी द्वाविंशा स्वच्या
रिवच्चत्तत्स्य कः॥ आतिष्ठ पंचदशास्तु द्वाभ्यामे
मिकेक व्युते॥७॥ इंद्रमिंद्रहिद्वा दशर्यां द्वौ वेको
च द्वयोर्विंस्तकूः॥ यस्मात्रजातो षोडशा चत्वारि
सः तमौ विस्तकूः॥८॥ पंचविंशो द्वच सप्ताचैकं
चत्वारि विं:स्तताः॥ अग्न आयूंषि कत्रिंशास्त्र

र्विसर्गास्त्रिनान्तकं॥९॥ अग्ने पवस्व दशा वेला वे
वस्तिस्तो द्वयोर्विंस्तकू॥ उत्तिष्ठन्न च विंशा स्यात्रय
स्त्रिंश्चत्तकं॥१०॥ नव विंशा दशमस्य विंस्त
कूपङ्क्ति श्चतुर्भिश्चनान्तू॥ दशो द्वसंज्ञा नवे
दश द्वयोश्चैकमेव च॥११॥ चित्रं देवानां षोडश
शान्तथैकं च चषडूको॥ विनइंद्रत्रयोविंशास्त्रि
भ्यः सप्तस्वरेकता॥१२॥ वाचस्पतिं पंचविंश
षड्वेलः स सविं:स्तताः॥ विश्वकर्मन्सप्तदशी
चत्वारि चनुरेकता॥१३॥ सप्तदश्यां विश्वक
र्मन्द्वाभ्यां पंचैकमुच्यते॥ अग्नये चा द्वादशी

१९

तुपंचचत्वारिंशत्ययं ततः ॥१४॥ द्वात्रिंशानां त्वासमदस्त्रयं
एकमेकं तथैकनान्त्य॥ ककुहं पंचविंशत्या त्वा द्वा
भ्यां परं तु विसृष्टाः ॥१५॥ उष्णिक्षु त्वेमेका विंशत्या
त्या एकं च त्रिसृष्टुकम् आतन्तु ॥१६॥ इति श्री॰ ॥ पदका
रिकारत्नमालायाम् अष्टमोऽध्यायः ॥८॥ ७॥ ७॥ हरिः हि
ॐ ॥ प्राणाय मेव चैतदाष्टौ ति स्रोत च चत्वारि द्वयो विं
सृष्टकू॥ अनुद्दक्षाभ्यां मे समदाभ्यां च द्वौ विसर्ज
नौ॥१॥ आस्मनेमेनव भ्यां च द्वाभ्यां तिस्त्रो विः
सृष्टाः ॥ कोऽसि कतमः पंचदश सो विसर्गश्च त्रयं
ततः ॥२॥ रूपेण वः षोडशैरी च द्वाभ्यां पंचचत्वारिंशतः १९

सृष्टाः ॥ विश्वः पश्च पंचदश स्पोच्चा चत्वारि द्वयो विं
सृष्टकू ॥३॥ चतुर्दश यस्मन्नाता स्य च चत्वारि द्वौ च विः
सृष्टौ ॥ आमुदन्ते पंचदशेंद्र यं च पंच मन्त्रस्तथा ॥
॥४॥ कोऽदात् कस्मै षोडशी तु ददेकं चतुरो विसृ
ष्टकू ॥ समिंद्रणो विंशति स्तु च तस्य त्रय एकताः
॥५॥ अत्ता रात्रिः षोडशिं च च तस्त्रः समम
स्तथा ॥ समुद्रः स्तुमा वो वेत्रयाणां षड्विसृ
ष्टाः ॥६॥ द्वाविंशस्तु यौ अं वहन्त्य पंच त्रिति
यं कं ॥ वयं हि त्वा विंशति स्तु यो [illegible] त्रिषि रत्र
ते ॥७॥ याज्ञा यज्ञ समदश्च चतुस्तु च चतस्रकः ॥

३ ति

द्वौ

२रू

उष्णिक्सिराजा द्वाविंशाष[illegible]द्वत्यद्वविःस्तृताः ॥८॥
अग्नेरनीकं विंशात्यात्रिभि वीं द्वयमेकृता ॥ नवदशाःस
मुद्रेतु पंच चत्वारि एव चा ॥९॥ देवीरापस्त्रयोविंशक्ति
स्त्वः सप्त च विःस्तृताः ॥ एजतु दशमाष्टादशो वेष्टो द्वौपं
चमो विःस्तृताः ॥१०॥ यस्यास्ति पंचदशितु विसर्गाः
पंच एव चा ॥ पुरुदस्माषो[illegible]ङ्गी च सप्त[illegible] विःस्तृ

७ ८

ताः ॥११॥ मरुतो यस्य[illegible] द्वाभ्यां षड्भिः स विःस्तृताः
॥ महीद्यौरेकादशाश्च[illegible]दकं चतुरो विःस्तृताः ॥१२॥
त्रयोविंशातिराजिष्व एकं[illegible] पंचमो विःस्तृतः ॥ इत्ये
तास्मे ष्टादशाक्षि[illegible]ने च द्वयोयथा ॥१३॥ इन्द्र

तिर्विंशती च द्वाभ्यां पंच द्वयोस्ततः ॥ त्रयोदशागन्माज्यो
तिर्विःस्तृतः पंचैकनान्तकं ॥१४॥ युवं तेन व विंशात्यात्रयः
पंच च एव ते ॥ परमेष्ठी त्रयोदश्यां सप्त चत्वारि विःस्तृ
ताः ॥१५॥ दशा चैन्द्रस्य मरुतस्ते त्रैकं च[illegible] संप्तिः ॥ विष्णु

छि

रपि विष्टो द्वादश्यां षड्भिर्द्व दशा विःस्तृताः ॥१६॥ अग्नि
राग्नि[illegible] दशाभिः स्तिस्त्वः पंचमई दृताः ॥ विष्णुरा
प्रितैकादश्यां त्रिभिः चैकादशीं विस्तृतः ॥१७॥ स्तु
कोः क्षीरश्चैकादश्यां चतुरः सप्त विःस्तृताः ॥ रुद्रो
द्रयमाष्टादशा सप्त च[illegible] सप्तदशो विस्तृतः ॥१८॥ यस्यो
रोजसा पंचदश्यां षट् च चत्वारि चैकतो ॥ देवान्दि

वं च द्वाविंशो विसर्गश्च चत्वारि पंचनामसु ॥१९॥ इति श्री ॥ पद
कारिकारत्नमालायां नाम नवमोऽध्यायः ॥९॥छ॥छ॥ हरिः हि
ॐ ॥ देवसवितैकविंशो द्वाभ्यां च द्विविः स्मृताः ॥१॥ द्वे
सदंत्या षोडश्यां पंच च चतुरस्तथा ॥२॥ नवम्यामष्ट
षट्त्रिंशत्तथाष्टौ वेष्टनं क्रमात्तु ॥ अपांरसश्चतुर्दश्यां ति
स्रः षिः षट् त्रय स्तथा ॥३॥ ग्रहा कृत्त्रयोदश्यां द्वाभ्यां च
चतस्र त्वारि विः स्मृताः ॥ संप्ट [illegible] संद्वादश्यां द्वयं द्वयमेव तु ॥
॥४॥ इंद्रस्य वज्रोष्टाविंशास्त्रयः चत्वारि एव च ॥ देवी
रापः चतुर्दश्यां तिस्रः सप्तैकमेव च ॥५॥ अप्सेंतर
कादश्यास्तु त्रयः स्तु च त्रि पुनर्मात्तु ॥ वातो वावः षो
डश्यां तु एकं षड्द्वयं ततः ॥६॥ वातरंहा षष्ठादश्यां

षिः स्तनस्रः पंच एव च ॥ जनो यस्ते त्रयो विंशा चत्वारि
सप्त विस्त्रयः ॥७॥ वाजिनो वाजजितष्ट एकं चत्वा
रि विः स्मृताः ॥ देवस्य वयं चतुर्दश्यां त्रयश्च प्रकी
र्तिताः ॥७॥ नवच्च हस्पते वाजिनिंद्र वाजं नवः पुनः ॥
एषा वः षोडश्यां तु रश्चैकं द्वयमुच्यते ॥८॥ देवस्य व
यं नवक्षि द्वाविंशत्रय चतुष्टयं ॥ नव क्षिर्वाजिनो वा
जं विसर्गो चतुर्भवेत् ॥९॥ एषस्य सप्तदश्यां स्तु च
त्वारि च चतस्रकः ॥ उनेस्मास्य नव द्शा विंशतिः
श्च सप्तषिः स्तथा ॥१०॥ अंतो भवं तु षोडश्यां त्रयः
षड्वैकमेव च ॥ तेनो अर्वं सप्तदश्याः पंच सप्त च अ

त्रते॥११॥ वाजेवाजेवतवोऋच्यां चत्वारिनवकाः प्र
नः॥ आमावाजस्य विंशत्यापंचदर्च्चपुनर्दयोः॥
१२॥ वाजिनोवाजनवतिस्त्रिस्त्रभ्यः पंचमीवि
सृष्टौ॥ आपयेस्वाहाष्टादशाषड्विंशे देकमिष्य
ते॥१३॥ योयुर्यज्ञेनेदशाविंशेविसर्गोश्चतुरस्त
था॥ आयवृत्ति त्रयोदश्यां तिस्रः षट्कथैव च
॥१४॥ अस्मै [illegible] अस्तु द्वादश्यां तिस्रश्चतस्त्र
यस्तथा॥ नमोमात्रेषोऽष्टौ तु चतुर्थिस्य वि
सर्जने॥१५॥ ससदशोवाजस्येमंपंचम्या

स्य त्रमोभवेत्॥ वाजस्येदं नवदशो द्वयो
र्द्वित्रिभिरेकता॥१६॥ वाजस्येमान्नवद
शा चतुरस्त्रः पदकाः ता॥ समदशस्य पञ्च
अकास्य त्रयोदश्यां पंचमीविसृष्टौ॥१७॥
सोमं राजानमवसे एकादश्यां द्वे केवे॥
प्रऽनोयपञ्चत्वर्यमा चत्रयोदश्यां विस्य
हयो॥१८॥ अर्यमेणं वृहस्पतिपदाद्ये

कादंबं श्रमात्॥ सरस्वत्यैका षोडश्यां द्वयं
चहृद्यमेकत्॥१९॥ अग्निरेकाक्ष षड्विंशत् षट्
सा वृश्चिरेव च॥ षड्विंशत्यु षा पंचाध्वे चतौ
रिदृश्यमर्शिः॥२०॥ मित्रो नवा च तु विंशती
समचत्वारि चैकवं॥ गंसव स्वा वेदस्त्राक्ष
पंचचत्वारिंशत् सदा॥२१॥ वेष्णादन्नाम
श्रेव विस्तृत्सम मत्रयं श्रमात्॥२२॥ इति
श्री॥ पदरत्नमाला नामदशमोध्यायः॥१०॥

॥श्री गणेशाय नमः॥ पदरत्नमा[illegible]लीख्यते॥ पत्र संख्या॥ [illegible] २७॥ ३ पचादश ७ व लिख्यते

हे पुस्तक पद कारिकारत्नमाला॥ एषतेदस्राकहोम ॥पत्र संख्या॥ [illegible] ५५॥ ५५

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ ॥ एष तेति चतुर्विंशत्रयोदश्यां सप्त
दशाः ॥ ये देवा अष्टादशौ एकादशास्तु पंचदशाः ॥१॥ अग्ने
सहस्व द्वादश्यां त्रयः षट्कं अभिष्टुतो ॥ उपांशौ रेकविंश
त्या एकं व्यच्च तस्मकः ॥२॥ अपो देवा च षोडश्यां द्वौ व
न्नवत्तीयकं ॥ उपत्र्यृग्भिः षोडशीं तु त्रयः समस्समा
हिताः ॥३॥ अर्थैतस्य चतुर्विंशो नवाष्टादशाभिः स्त
ताः ॥ संमधुमति च षोडश्यां द्वाभ्यां च चैकपंचभिः ॥
॥४॥ सविता त्वा प्रदशाच्च त्रिभिः समभ्य एव च ॥ इमं
देवा तु षोडश्यां द्वौ विसर्गौ ततः परं ॥५॥ एष वः कुरु द्वाद
श्यां विसर्गाः समसमो भवेत् ॥ सोमस्य त्विषिर्दशा त्रि
र्विसर्गे कं तु अत्र वै ॥६॥ इन्द्रायाशाय षोडश्यां त्रि

ना६

शिर्दत्यं च विंशस्तताः॥ सप्तमाष्टकदः पंचदशीन्यथा
रिदशाभिः स्तताः॥७॥ क्षत्रस्योल्बणोत्कस्यां तत्रैकं
च द्वयं ततः॥ रूजाकूबादशापदं एकं विद्विस्त गकं तो॥
॥८॥ आविर्मेयौ षाडशा चैका नवंत तथा नैव॥ अवेष्टा
दशषोडश्यां त्रयोवत्सं चविंशस्तताः॥९॥ दक्षिणामा
चतुर्दश्यां द्वितीयं चतुरस्तथा॥ चतुर्दश्याः प्रति
चीमाव्यच्चैवं चतुरो विस्तृते॥१०॥ उदीचीमथचेतु
दश्यां मेकं वत्रितयं ततः॥ सप्तदशो ध्यामारोह पं
चभिं चतुरस्तथा॥११॥ सोमस्य त्विषित्रयोदश्यां मे
कं तु पंचमोभवन्॥ हिरण्यरूपो त्रयो विंशा द्वौ

वत्सश्च विस्तृताः॥१२॥ सोमस्यत्वा विंशात्रिंश्च द्वयो
द्वौ मेवेकमेव च॥ प्रपर्वते त्रयो विंशात्रयः समेक
मेव च॥१३॥ प्रजापतेत्र विंशात्या द्वयमत्रेच पंच
भिः॥ रुद्रयन्ते त्रिविपरं द्वौ दश्यामेकं वेष्टनं॥१४॥
इंद्रस्यवज्रे कविंशात्त्रिभिः पंचभिरेव च॥ मात
इंद्र पंचविंशा द्वयोः श्चैकं द्वितियकं॥१५॥ सप्तदशा
न्तयेग्न हे [illegible] द्वौ द्वयंच ततः परं॥ हंसः शुचिरष्टा
दशो द्वादशोः सप्तविस्तृताः॥१६॥ चतुर्विंशा त्रिय
दशि त्रयश्च त्वारि एव च॥ स्योनासिंचच चतुर्दश्यां
द्वाभ्यां चैवैकमेव च॥१७॥ निषसाद ध्व ताष्टौ च

तिस्त्रस्त्रिभ्यः स्यवेदसे॥ अभिरूरसि द्वादश्यां मे
कं त्रिच्चैकमाहरन्॥१८॥ सवितासि नवमांच
तिस्रः सप्तमर्विः स्तताः॥ प्रियंकरेति नवभिस्त्री
स्त्रच्चैव त्रे[illegible]यस्तथा॥१९॥ अग्निष्पथुर्नवदशा
स्यत्वारि द्वादश्योभवत्॥ दशसवित्राप्रसा
वित्रौभ्यां व्ह्यमत्रत्॥२०॥ वृहस्पतिनाब्रह्म
णापंच दशापदाभवन्॥ अश्वीभ्यां पंच दश
भिस्तथा त्रिरष्ट पंचमी॥२१॥ कुविदंगत्र
यो विंशाः सप्तव तुरो विस्तृतं॥ युवंसुरा

मं द्वादश्यां त्रिकच्चैकविंशत्तां॥२२॥ पुत्रमिवसप्तद
श्यां द्वाभ्यां पंचैकमाहरन्॥ ७॥ इति श्री०॥ २८ नुमा
ली मेकादशौ ध्यायः॥ ७॥ ७॥ हरिः ॐ॥ त्रयो
दशां तु पुंज्याने चैकवष्ट्समत्रेतु॥ पुत्रेन मनसा
पेचरकं चद्वितीयकं॥१॥ पुत्रा मेति चतुर्द
श्यां चतुर्विस्तृद्गिहनांतकं॥ पुंज्जैवां नवदशाभिर्द्वा
व्चषष्ठमेवच॥२॥ यस्य प्रयानवदशाह्रिभ्यः
षषड्यायिन्यपि॥ देवसवितर्विंशतिस्त्रिभिरेवा
ष्टभिर्यथा॥३॥ इमेनच्चैकविंशत्या सप्तभिःस्त्रि

२६

तिस्रो

षंपं

भिरेव तु॥आददे गां पंचदशी द्वयोश्चैकमिष्यते॥४॥अग्नि
रसि चतुर्दश्यामेकं चन्द्रमेकविंशत्यां ते॥६॥स्व आप्याय षोडश्यां
त्रिभिरस्तु त्रिभिः पुनः॥५॥प्रतूर्तमष्टादश्यां भिर्द्वाभ्यां द्विती
यमेकं कं॥सुंज्ञाथां तामसं नवदौदशे दर्कं चनोतकं॥६॥यो
गे योगे तवस्तमं [illegible] दयोस्त्वा॥प्रातू चन्ने हि विंशा
त्याषड्चतुर्भिस्त्वयः क्रमात्॥७॥पृथिव्यास्तथ स्त्वादशी
नुतिस्त्विभिः [illegible] था॥अन्वग्निरष्टादश्या नंतरयस्त्रिभु
चैकं कं॥८॥आगत्सवान्नयोदश्यां द्वयोः कुर्याद्द्वितीयकं॥
आक्रमपंचदश्यां च तथैकं त्रयमेक नान्नु॥९॥धौस्ते पृ
ष्ठं पंचदशी द्वाभ्यां चतुर्भिरेव च॥उत्क्राममहपोप
स्यां चत्वारि पंच एक नान्नु॥१०॥उदक्रमिं नवेदशाण

२६

द्धुर्ऋत्वं चमागमन्नु॥आत्वाजिघर्मिषो स्वयां मेकं वेत्लं त
थैव च॥११॥आविश्वतः पंचदशी त्रिभिः पंचभिरिष्यपि
॥परिवाज्यपति नैव स्यैकं वेल्लेत् तीयकं॥१२॥परित्वाग्ने
पुरंवयं द्वादश्यं त्रिभुवेष्टसु॥त्वमग्ने पुत्र योदश्यां त्रयः
समं च विंशत्ताः॥१३॥द्वाविंशत्पृथिव्याः सद चत्वारि
च च तत्स्त्रिभिः॥अपां पृष्ठस्त्र मंदारंशी विस्तकं पंचैक
नां तकं॥१४॥पंचदश्यां शर्म च स्थ च त्वारो द्वयमाहरे
त्॥संवत्सां थामेकविंशतिस्त्रिभिः पंच च तुर्यते॥१५॥
दशस्वामग्ने पुष्करा विसगीन्द्यत्र योभवे त्॥तमु त्वा
दध्यङ्दश्यामिस्त्रिभिश्च न्नयद्गच्यते॥१६॥तमु त्वापा
थ्यो दशस्तु चत्वार्येकं तु चैकं कं॥स्विव होत तर्न वदशा

स्त्वारिंशच्च त्रिष्टुद्भयोः॥१७॥ निहोता चत्रयोदश्यां षट्कुमप्येत
थैककं॥ संसिदस्व चतुर्दश्यां द्वयोः श्चैकं बृतथैककं॥१८॥ अ
वोद विस्त्रयोदश्यां चत्वारि षड्विंशाददन्तू॥ सं ते वायुरष्टादशा
श्चैको वृत्रिंशिभिरुच्यते॥१९॥ स्वजातस्तु चतुर्दश्यां चात्वारि
त्रिंशतयं तथा॥ उद्लिष्टः समदश्चतुर्भिश्चैत्रयो भवतु॥
२०॥ उद्धृष्यैडूषु र्णः षोडश्यां चतुरः षट्कमेव च॥ सजा
तोग नवदश्यां द्वयोर्दशाभिरेककं॥२१॥ ह्रियरो भवत्रयो
दश्यां त्रयः समभिरेककं नान्नः॥ चतुर्दशः शिवो भवद्वयोः
पंचसु चैककं नान्त॥२२॥ प्रैतु वाजी चतुर्दश्यां द्वौ विसर्गौ
तथैककं नान्ता॥ नवदश्यां वृषाग्निं तु विसर्गकं तु चैककं नान्त
॥२३॥ ऊं षष्ठ्यो नवदश्यां चतस्त्रः समभिर्द्वयोः॥ त्र

योदश्यो षष्ठस्तु त्रयः षट्कं तु चोदितं॥२४॥ विर्पाजसा च
षोडश्यां त्रिंशिश्च समभिस्तथा॥ आपो हि ष्ठ कादश्यां
तु एकं च स्पंचमः पुनः॥२५॥ दशायोवः शिवतम नतो
द्वयं च समस्तु॥ तस्मा अरमेकादश्यां विसर्गो भवत्र
यो भवेत्॥२६॥ मित्रः संसृच्च चतुर्दश्यां वृश्चेतस्त्वं वि
सृद्धयोः॥ चतुर्दश्यां रुद्राः संसृज्यैकं वृत्स्पंचसु त्रयमाः
त्रा॥२७॥ संसृष्टां वसुद्वादश्यां द्वयं चैव त्रिंशिस्तु वै॥
द्वादशी चसि निवालीत्रिंशिरत्रैकमुच्यते॥२८॥ उ रवां
कृणोपंचदशीं द्वयं चैवैकमिष्यते॥ सप्त चत्वारिंशी
मखस्यास्पं च [illegible] ऐककं नान्ता॥२९॥ वृत्त्याय सा अ
योदश्यां मेकं द्वाभ्यां तु एककं नान्ता॥ वसवस्त्वा अयो

विंशो द्वयोरन्त्योष्टभिः पुनः ॥२०॥ अदितिष्टानु नवभिर्द्वा
भ्यामेव पुनर्द्वयोः ॥ देवानां त्वा नवदशास्ति सप्तभिर्नवभिः
पुनः ॥२१॥ मित्रस्य चर्षणी सप्त द्वयं तिसृभिरेव च ॥ देवस्य
सविषोळ [illegible] भ्यां त्रिभिः षड्भिर्यथाक्रमं ॥२२॥ उत्थाय बृहती द्वा
विंशा रुद्रेकं चैप्र [illegible] तिर्तं ॥ आकूतिं सप्तदश्या च षड्भि
द्वौ [illegible] प्रकीर्तितौ ॥२३॥ मासु सिस्था चतुर्दश्यां च तस्य
विसर्जनाः ॥ [illegible] स्वदेवी विंशत्यां विसर्जमेकं तथैक
नान्त्या ॥२४॥ [illegible] र्षि रष्टौ च द्वाभ्यामष्टभ्य एव च ॥ प
रस्या अधि द्वादश्यां चैकं दो द्विषं भवेत् ॥२५॥ द्वाद
श्यास्य परमास्याः त्रिसृभिः षड्भिरेव च ॥ यदग्ने का निको
नि च सप्तदशापदानि सप्त नाः ॥२६॥ यदेकं रूप चतुर्दश्यां द्व
यं च चैकमिष्यते ॥ अहरहः सप्तदश्योऽश्व [illegible] तथा
विसृजेत् ॥२७॥ नाभाः पृथिव्याः पंचदशी चैतस्मात्तु द्व स्त्र

तो
दह
सार्पि

द्वयं ततः ॥ याः सेनाः सप्तदश्यां द्वयोः सप्तभ्य एकं ॥२८॥
दंष्ट्राभ्यां मलिम्लून् द्वादश्यां तिसृभिर्द्वौ च पंचकं ॥ येजने पुत्र
योदश्यामेकं पंचभिरेकेनान्त्यां ॥२९॥ यो अस्मभ्यं सप्तद
शी तथैकं पंच चैककं ॥ संशितं मे त्रयोदश्यां च चारि
द्वयमाप्नुयात् ॥३०॥ उदेषां पंचदश्यां तु द्वयमेकं तथैक
कं ॥ अन्तपत्त लुषो त्रयोदश्यां पंचभिः पंचमो विसृजेत्
॥३१॥ पुनस्त्वादित्या विंशत्या रुद्वयोर्नवभिस्तथा
॥३२॥ इति श्री पदकारिकारत्नमाला नाम द्वादशोऽ
ध्यायः ॥१२॥ दश नो रुक्मो ष्टादशास्त्रिभिरेकाद
शास्तथा ॥ न को पासा पो कः [illegible] तु षड्भिः पंचममेव
तु ॥१॥ विश्वारूपाणि विंशत्या त्रयश्चत्वारिंशः स्मृताः ॥

सुपर्णो मिमीते दशर्चिः स्वायः स्त्रीभ्यस्तु चैकं नान्तो रसा
स्तोमभ आत्मा चतुर्दश्यां द्वाभ्यां चत्वारिंशि विःशस्तनां ॥ सुप
र्णो मीतिनि षड्विंशाद्दशो वरुन्तुं चैकता ॥ ७ ॥ अग्ने दशाग्र
विंशात्या चत्वारि सप्तभिर्द्वयोः ॥ चतुर्दश्यां मेभ्या
वर्तिन्ते द्वौ यदेकं च नांतकेः ॥ ७ ॥ द्वाविंशात्यां गने अग्नि
रस्तनो द्वौ रुद्र सप्तभिः ॥ पुनरुक्तौ द्वादश्यौ चविंश
र्गः पंच एव तु ॥ ८ ॥ सहस्र ष्या दशाभ्यः स्तुतश्चैकं वि
स्तगे कके ॥ समदशा वो त्वा षे तु एक व त्वो द्रुम ग्नु
॥ ९ ॥ उद्धृत माष्टादशाभि द्वाभ्यामेकं च मन्त्र्य नो ॥ अ
ग्ने बृहन्नवदशो द्वौ वरुणे मद्वयोः स्तनः ॥ ९ ॥ सौद
त्वमेकं विंशात्सा ततो द्वौ पंच चैकता ॥ अंतरग्ने
चतुर्दश्यां मेकं पंच तथैकता ॥ ८ ॥ श्रीवोऽस्रे वो

सप्तदश्यां मेक षड्विंशर्यथाक्रमं ॥ दिवस्परि सप्तदश्यां चत्वारिंश
द्विंर त्रतु ॥ ९ ॥ विद्मा ते एकविंशात्यां तिस्र षट्कं प्रयुज्यते ॥
अष्टादशः समुद्रेत्वा पंच च पंच द्वयं ततः ॥ १० ॥ श्रीणामुदा स
प्तदश्यां चतस्रस्तु तथाष्टमी ॥ विश्वस्य केत्वष्टादशो द्वयो
श्चतुर्भिरेकता ॥ ११ ॥ उशिक्पावको ष्टादशा चैकं द्वे पं
च चैकता ॥ यस्त्वे अग्ने नवदशा चत्वारिंस्तु तथा द्वयं ॥
॥ १२ ॥ आ नं जनं नवदशो द्वाभ्यां त्रिभ्यः पराभवन् ॥
त्वामग्ने यजाष्टादशा चैकं चतुर्भिरेकता ॥ १३ ॥ अस्मा
य अग्ने पंचदशी सप्तभ्यः षड्ज्य एव च ॥ उदस्य पंचदश्यां तु
चत्वारिः सप्तभिः पुनः ॥ १४ ॥ प्रेदग्ने पंचदश्यां तु चत्वा
रि षड्द्वयं तथा ॥ प्र प्राय मग्नि द्वाविंशा वेलमेकं तथाष्टमी ॥
॥ १५ ॥ आ पो देवा स्य विंशात्या चत्वारि चतुरस्तथा ॥ अश्व

न्नेद्वादशिं चैव द्वाभ्यां च तत्र इत्यपि ॥१६॥ गर्भो अस्ति ति
द्वादश्यां च चत्वारि च चतुर्विंशत्कृताः ॥ प्रसवेति चतुर्दश्यां
त्रयश्चत्वारि पं कृता ॥१७॥ पुनरास चतुर्दश्यां त्रयः पं
चविंशत्स्मृताः ॥ बोधायाम्यष्टादशैव द्वाभ्यां पंचभ्य एव
च ॥१८॥ स बोधिस्तस्रिर्न वृत्तिस्त्रिंशद्वावेकमिष्यते ॥
चतुर्विंशत्पात वित एकषष्टिकमुच्यते ॥१९॥ संस्थानम
ष्टादशः पंचभिः पंचभिस्तथा ॥ अयं सो अग्निर्नव
दशो द्वाभ्यां पंचत्रिंशत्स्तु [illegible]तः ॥२०॥ अग्नेयस्ते त्रिंविंश
त्या त्रयः षड्गुत्तथा भवेत् ॥ अग्नेर्दिवो नवदशो द्वे दे कं पं
च चैककं ॥२१॥ पुरीष्यासो अग्नयो दश द्वयोर्दश विं
शताः ॥ इत्वा मग्ने नवदश पंचभिः पंचभिस्तथा ॥२२॥

चीदसिति चतुर्दश्यामेकं चैव तु वेष्टनं ॥ चतुर्दश लो
कं पृणत्रिभिरेकं तथा द्वयोः ॥२३॥ ता अस्येति त्रयोद
श्यामेकं पं चैकमिष्यते ॥ इन्द्रं विश्वा दशोभिः स्तु चत्वा
रि द्वयमेकता ॥२४॥ एकादशं च समितं चत्वारि चैव
वेष्टनः ॥ सं वां मनांसि विंशत्या तत्र द्वयं द्वयोस्तथा ॥२[illegible]॥
पंच दशाग्ने त्वं पुरिद्वयोश्च पंच मीद्वयो ॥ मा तेव प्रत्या
ष्टादश पंच च ष्ट स्वाष्टिरेव च ॥२[illegible]॥ अस्तु न्वेतं नवदश
श्चैकं च द्वयमेव च ॥ नमः स्तु ते नवदश चत्वारि त्रि
नयं ततः ॥२७॥ यस्मात्स्तेवा रे विंशत्यात्रिभिः पंचै
कमेव च ॥ यन्ते देवी पंचविंशा चत्वारि पंच मो भवे
तु ॥२८॥ निवेशनः षोडशानि च पंच च ष्ट श्चैक पंचभिः ॥

३९

सिता पुंजं तिदशभिरेकं च द्वौ विसर्जनैः ॥३९॥ पुनस्तोसी
रा द्वाविंशा स्ततश्चैकं तु पंचभिः ॥ पुनर्नास्तु फाल्गुणाद्
श्यो द्वयोर्थ सप्तमी पुनः ॥४०॥ घृतेन सिताष्टौ दश्यो
द्वयोर्व्रितनथै कृता ॥ लोंग लं च चतुर्दश्यां पंचभि
र्वेष्टनैर्युतं ॥४१॥ एकादश्यां कामदुघा त्रिभिर्वष्टद
योर्विसर्जकं ॥ विमुच्यध्वं चदशश्चैकं चत्वारि विः
सृताः ॥४२॥ चतुर्दशः साष्टरबं चतुरो दशभिः
स्तु वै ॥ या ओषधीः पंचदशश्चैकं पंचभिरेव च ॥४३॥
शतेवः पंचदशिं तु तत्रैकं च तुरोऽभवन् ॥ ओषधीः
प्रति नवभिः स्व चत्वारि सप्तभिः पुनः ॥४४॥ पंचद
श्यो षधीरिति एकं च सप्तं च मोविसर्जकं ॥ अश्वत्थे व

तु

३९

चतुर्दश्यां त्रिभिः चतुर्भिरेव च ॥४५॥ यत्रौषधी
श्चैकादश्यां चत्वारि षड्भिरन्ततु ॥ दशा श्वावतीं सो
माच्चत्वारि द्वयमिष्यते ॥४६॥ एकादशी चउ पुष्पा
दाभ्यां च द्वयमेव च ॥ पंचदशौ मूर्तिर्नाम द्वयोः ष
टु च विःसृतं ॥४७॥ अतिविश्वा चतुर्दश्यां द्वयो
रष्टभिरन्ततु ॥ यदिमा श्चत्रयो दश्यां द्वौ त्रयमेव
मेव च ॥४८॥ एकादश्यां यस्यौषधी चत्वारि षट्क
मेव च ॥ साकं यक्ष्म प्रपतेति द्वादश्यामेवं वेष्टनै
॥४९॥ अन्या वो अन्यां षोडशं एकं षडुर्विसृ
ज्यथा ॥ याः फलिनि द्वौ दश्यां च एक वटदशाविः
सृताः ॥५०॥ मुंचंतु मा चैकदश्यां वेष्टनो श्च

त्रयोऽभवेन्॥ अवयन्ति त्रयोदश्यां द्वयो रत्र च पंचभिः॥४७॥
मा ऽऽपा धीरस्त्रयोदश्यां त्रिभिः पंचभ्य एव च॥ विष्ठीताः
पृथिवीमष्टौ द्वयोर्द्वे च द्वयं ततः॥४८॥ याः श्चेदं तु पंच
दशास्त्रयः पंच स्तु विःसृताः॥ नाराशंसी चैकादश्यां
त्रिभिर्द्वे च द्वयो र्विसृजुः॥४९॥ मा वो रिषत्स्पंचदशो
वष्टनौ दो त्रिभिर्विसृजुः॥ ओषधयः सं द्वादश्यां विसृ
गद्वात्रीं तमेककं॥५०॥ यां गंधर्वा श्चतुर्दश्यां विसृ
जुश्चत्वारि दौ च नान्त्र॥ यमुत्तमा चतुर्दशा द्वयोः पं
च स्तु चैककं॥५१॥ द्वाविंशतिर्मामा हिंसीदेकं सप्त
भिरेव च॥ अभ्यावर्तस्व द्वादश्यां विसर्गस्तु द्वयोः स्मृ
ताः॥५४॥ अग्ने यन्ते चैकादश्यां एकं विसृज्य वै पृथि॥
ईषमूर्जं नवदशं चैकं विसर्गमुच्यते॥५७॥ अग्ने

लवपंचदशी द्वादश्यां त्रिभि श्च विःसृताः॥ पावकवर्चा
श्चतुर्दश्यां षट्कं चत्वारि चैककं॥५८॥ चतुर्दशपूर्जौ न
पाच्च सप्तभ्यो दश विःसृताः॥ ईरज्यं पंचदश्यां तु द्वौ
व श्चत्वारि चैककं॥५९॥ उष्णर्जौ च चतुर्दश्यां द्वयं चैव
द्वयं पुनः॥ अग्ना याम्न पंचदशी चत्वारि त्रितयं ततः॥६०॥
आप्यायस्व चैकादश्यां एकं द्वदेकमत्र तु॥ संते पयां
सप्तदश्यां चतुरस्त्रय ईरिताः॥६१॥ आप्यायस्व मेका
दश्यां त्रिभिः पंचैकनांतकं॥ आलेवस्स चैकादश्यां द्वयं
द्वितयमेव च॥६२॥ तुभ्यंता अंगिरोनव द्वयो श्चत्वारि
विःसृताः॥ अग्निः प्रियेषु दशस्तु द्वादश्यां त्रिभ्यस्तु
विःसृताः॥६३॥ इति श्री॥ पदकारिका रत्नमालाग्रंथा

मत्रयोदशो ध्यायः ॥१३॥ ॐ मृ॥ मयि गृह्णामि द्वादश्यां
त्रयोर्द्वात्रिविसर्जनाः ब्रह्मजज्ञैक विशायां पंचम्येका
दशीस्तथा॥ का॥ हिरण्यगर्भ न वदश्यामेकं पंचभिरिस
पि॥ इषस्य स्कंदैक विशाम्येकं पेयमचेत स्मकः॥ १॥ न
मोस्तु पंच दशाभिर्विसर्गाः पंचभिस्तथा॥ पाद्रषमम
लुदश्यां एवं वयंस चम्चेककं॥ ॐ एवामी पंचषो दश्यां
त्रयः पंच्चेव विःसृताः॥ विष्णुषपाजा ष्टा दशा ला
रिचतुरैकता ॥६॥८॥ तवभ्रमास षदश्यां द्वाभ्यां च

तुरि चैकता॥ प्रतिस्पृशो द्वाविंशत्याद्वयोर्द्वा
दशी विसृष्ट ॥७॥ उदग्ने त्रिविंशावेलो द्वौ द्वयमे
कता॥ उर्ध्वै भव न वदशो केवष्ट न द्वयोर्विसृष्ट॥
॥८॥ अग्नेष्ट्वा तेजसा चैव पदेष्टो विसृजेकचो॥
ष्टु वो यज्ञः सप्तदशास्त्रिभिः पंच विसर्जनाः॥ ९॥
ध्रुवासि पंचदश्यां तु त्रिभिश्चैव द्वयोर्विसृष्ट॥
१४ प्रजापतिष्ट्वा द्वादश्यां मेकं मेकं तथैकता॥ १०॥
भूभुमि स्त्व चतुर्दश्यां मेकं त्व पंचभिः क्रमा
तु॥ विघम्ये प्राणाय विंशा पंचव द्वैकमिष्ट

३८

तेषु॥ कांडा स्त्वाजा द्वा[illegible]दशं ति च वेष्टनानि त्रयः क्रमात्॥ द्वाद
शांगया शते नीथ द्वयोरेकं तु चैव हि॥१०॥ या स्ते अग्ने पावकस्यां
तु द्वयोः सप्त स्तु विः स्तनाः॥ या वेदेवाः पावकं शं तु यदेकं तु नव
विः स्तनाः॥११॥ विराड्ज्योति द्वादशं तु त्रिपिः चत्वारि विः
स्तनाः॥ विः पंच दशाक्षिः सत्रयाणां त्रयमत्रं तु॥१२॥ म
धुच्छसमस्त्रिंशत्याद्द्वादशात्रयोदश॥ अपावकासि द्वा
दशं च द्वयं द्वितयं तथा॥१३॥ सहस्वेमाश्चेकादशयां द्वयो
स्त्रिस्त्रपि रिस्यपि॥ मधुवाताश्च दशाक्षिः स्तथैकं पंच मो
भवेत्॥१४॥ द्वादशं मधुनक्तं तु तथैकं चतुरोभवेत्॥
मधुमान्नो दशश्चैव द्वौ षट् च द्वयं तथा॥१५॥ अपां

३८

१६

गर्भं नवदशाक्षिः सप्तस्य एककं॥ त्रिःसमुद्रान्नष्टादशत्रयः
पंचत्रयः स्तथा॥१६॥ ध्रुवासीनवदशाः पंच षट्कमथैककं॥ इ
षिरायेपावकं तु वेष्टने द्वौ तथा अपि॥१७॥ अग्ने युक्ष्वाह्येका
दशयां द्वयोर्विसर्गयोस्तथा॥ युक्ष्वाहि देवदशाक्षिद्वौ स्योस्त्रि
ष्यस्तथा द्वयोः॥१८॥ सम्यक्स्त्रवं सप्तदशयां तथाष्टा
ष्टौ च विःस्तनाः॥ चतुर्दशयां च चेलातु विसर्गश्चैकमु
च्यते॥१९॥ अग्निर्ज्योति पादशाक्षिः रेकं द्वित्रिद्वयस्तथा
॥ सप्तदशादित्यां गर्भं त्रयोदश द्वयं तथा॥२०॥ बालस्य
सप्तदशयां द्वयं चैकं तु चैककं॥ सप्तदशा स्त्रमिंदुपंचा
नां सप्त क्रमात्॥२१॥ त्रिंसप्तदशं [illegible] तु एकं द्वित्रि
पि रेककं॥ एकविंशाति यौ अग्निद्वाभ्यां सप्त चैव विःस्तनाः॥२२॥

इमंमाष्टाविंशतिस्तु द्वयं च पंचस्तु क्रमात्॥ एवं शाङ्ग्यदशकं च स्ता
ह्नस्त्रैकादशीद्विद्वयं तु॥२३॥ साहस्त्र राजधारे एकादश द्वयं सवे
त्राकुर्णांसुंबरुणस्येति द्वादश्यांतिसप्तद्वयं॥२४॥ अजो ह्यग्नेश्च
विंशत्याच तुर्थ्यांच द्वयं च नान्यं॥ चंद्र्य विषेकादश्यां तु द्वे वि
सर्गाव थैकानान्॥२५॥ षड्वीशांतिरपार्श्वे मंत्रित्रिवर्णानां
तास्त्रयस्तथा॥ अयं पुरोदशाश्चैव द्वयं च षड्विरेव च॥ गा
यत्रिगा पंचदशीस सप्तमः षड्विरत्रतु॥२६॥ अयं दक्षिणाद
शाभिः स्त्रयो वृत्रिनयं ततः॥ त्रिष्टुभं पंचदशाभिारष्टभि
र्नवभिस्तथा॥२७॥ अयं पश्चाद् दशाश्चेति द्वयं च चतुरो
भवत्॥ जगत्या पंचदश्यां तु सप्तदशसप्तविंशतिः॥२८॥

दशोदमुत्तराश्चैव द्वयोर्द्वैकमेव च॥ पंचदशोनुष्टुभश्च पंच च
षड्कमेव च॥२९॥ दशोयमुपरिष्टाद्विस्तं चतुरीमेव चं॥ पङ्क्ते
निधनैकविंशा अष्टष्टकृतिः स्तता॥३०॥ इति श्रीशौं॥ पं
चदशोध्यायः॥ ॐ॥ अथ दशाध्रुवक्षितिश्चत्वारि द्वय
मेव च॥ कुलायिनी षोडशी च द्वयोरत्र चतुर्थके॥१॥ स्वैर्दक्षैर
ष्टदशाभिश्चत्वारि षड्योविंशके॥ पृथिव्यांकुरीपंचवि
शायाश्चदै तुभ्यत्रिविंशता॥२॥ आदित्यास्त्वेकविंशा सास्त्र
यः षड्भिश्च विंशता॥ सजुर्के तुभ्यं तु दश्यां पंचाभिर्दादशास्त
था॥३॥ प्राणंमेचत्रयोदश्यां द्वयश्चैकं च वेदसो॥ व्रपःपिन्व
द्वादशीतु द्वयं चत्वारिविंशता॥४॥ मूर्जा वयस्कृद्दशाभि

चतुरः पंचमो विंशः स्मृतः ॥ वस्तो विवल्लमष्टौ च द्वयं तु चतुरस्तथा ।
॥५॥ सिंह स्पर्द्धः पञ्चवाहो वेन्यौ द्वौ रश्चेतस्य कूः ॥ अङ्गान्यं त्रि-
रष्टौ च चत्वारि चत्रयैकता ॥६॥ पंचाविर्गायत्रिंस सप्त चत्वा-
रि त्रय ईरितः ॥ इंद्राग्नि अय्य थ मा नामे कादशं तीचस्व द्वयोः
॥७॥ विश्वकर्मी त्वाषड्विंस्यादेवं स्व चैकविंः स्मृताः ॥ राद्व्य
स्तिम्रा चैकविंशः पंचश्च चं तुर्दश भवेत् ॥ वा॥ आयुर्मे सप्त
दश्यां तु द्वयः चत्वारि विंः स्मृताः ॥ माच्छन्देश्च सप्तभिः स्तु
ताभ्यां च त्रई रिताः ॥९॥ बृहस्पतेः तु पूषष्ट स्यावृष्ट नास्ति
स्व आदश्च ॥८॥ [illegible] धियंतरि क्षं षड्विंर्विसर्गो द्वौ तथैव चा
॥१०॥ नमः स्वधि श्च सप्त सप्तः पंचम्यां तु विंशः स्मृतः भवेत् ॥

अग्निर्देवता पंचदशो विसर्गो द्वादशस्तथा ॥११॥ मूर्द्धो त्रि-
शद्धे कादश्यां यंत्री स्तः ऊर्ध्वे कादशं ॥ आयुर्विंशत्रिं शाद्वंश-
ति स्तु त्रयोदशं च विंशतिः ॥१२॥ गार्भौ पंच सप्तदश्यां दश
व द्वाविंशस्तथा ॥ अग्नेर्भागो ऽष्टादशास्तु चत्वारिंशत्तथाष्टमः ॥
॥१३॥ न च क्षसा च विंशत्यां पंचैकादश मुच्यते च्यते ॥
वसूनामष्टादशाभिः पंचमो दश विंशस्मृताः ॥१४॥ अदि-
तेर्विंशतिः श्चैव चतुः पंचदशः स्तथा ॥ यवानां त्रयोविंश-
त्यां षट्कं तु द्वादशाविः स्मृतौ ॥१५॥ एकयाः स्तु वत्रिंशाद शभि-
श्च त्रयोदश ॥ नव भिरष्टविंशत्यां अष्टौ च चतुर्दशे कृता ॥
॥१६॥ सप्तदश्यां श्चैकत्रिंशा द्वादशा चतुर्दशास्तथा ॥ पंच

३८

विंशत्यष्टचत्वारिंशच्च पंचदशो वृतु॥१७॥ विसर्गाष्टादशा
श्चैव चत्वारिंशत्तमं ऋतु॥१८॥ इति श्रीशा०॥ पंचदशो
ध्यायः॥१५॥ ॐ म्॥ध्॥ अग्नेर्जातान्विंशतिस्तु पंच च च
त्वारि पंचकं॥ सह सोज्जातान्नाष्टाविंशः पंचैकादश च त्रि
षु॥१॥ अग्नेः पुरीषविंशत्या चत्वारिंशत्त्रयो विःस्तृ कृ॥
॥ एवः छंदोवरिवोष्टो त्रयोदस प्रक्तिर्विस्तृ कृ॥२॥ यो
सिंधुः समुद्रः सप्तम्यामेकं चैव द्वयोर्विस्तृ कृ॥ अक्षर
पंक्तिर्नवर्धिः सप्तत्रिंशं च विःस्तृताः॥३॥ बृहद्रथंत
रं चाष्टो पंचभ्यः चतुरो विस्तृ कृ॥ एवो वरिवैकाद
श्यां पंच चाष्टो च विःस्तृताः॥४॥ रश्मिना सत्याय

३८

दृस्तु

सत्यं त्रयोदशं त्रयः स्त्रवृता॥ प्रतिधिना द्वादशी च त्रयोदशैचे
कमत्र तु॥५॥ उष्णिजा वसु चतुर्दश्यां त्रयः चत्वारि च त्रयो॥
॥ त्रयोदश्यैकेनोषधी पंचदश ऋक्षु मुच्यते॥६॥ दशाभ्यः प्र
तिपदसि षड्दश चैक विःस्तृतं॥ त्रिवृत्त्रिवृत्तेष्ट्यां तु वेष्ट
माष्टो यथा क्रमं॥७॥ आक्रमः षोडशी चैव दशाध्यं च
विःस्तृताः॥ [illegible] सिप्रा चैवैकादश्यां द्वयोरेवं चतुरो वि
स्तृ कृ॥८॥ त्रिवृत्या च त्रयोदश्यां वा त्रयश्चैव विःस्तृताः॥
ऋषये स्त्वा चतुर्विंशा पंचदश षड्विःस्तृताः॥९॥ विरा
जे स्ये कादशी तु त्रयः चत्वारि एव च॥ पंचदशास्त्रयोद
श्यां द्वौ च धात्र द्वयं विःस्तृ कृ॥१०॥ सं[illegible]वैकादशी

स्त्र

चैवत्रयो॰दश्यां तु रस्तथा॥ सप्तदशास्त्रयोदशीं च
द्वयं तु द्वयो विसृजेत्॥११॥ एकादशीं स्वरूपां च सित्रिभि
श्चाद्रि विः स्तनाः॥ त्रयोदशैकविंशाख्या त्रयाणां च
त्रिभिः स्तनः॥१२॥ अधिप॰न्युत्स्थितैकादश्या त्रिपुव
श्च त्रिभिः क्रमात्॥ त्रिणवश्च त्रयोदश्यां वत्सरे तु प्रकी
र्त्तितं॥१३॥ अयं तु रश्चैकविंशाब्दशैकादशीं विसृजेत्॥
तेभ्यो नमोविंशतिस्तु विसर्गोश्चाष्टमस्तनः॥१४॥ त्रे
यादशायं दक्षिणा षड्विंशे पंचविः स्तनाः॥ अयं पंचा
त्रयोदश्यां षोडशे सप्तविसर्जनाः॥१५॥ अयमुत्तरात्र
योदश्यां त्रयोदशसप्तविः स्तनाः॥ त्रयोदशायमुपरि
सप्तपंचैकनां तकं॥१६॥ अयमग्निस्तु नवाक्षविस

स्वा

र्गाः पंचमेविदुः॥ अवोध्यग्निः सप्तदश्यां षड्विंशे चतुर्नोवि
सृजेत्॥१७॥ पंचदश्य वो चामेति द्वौ च द्वाभ्यां तु विः स्त
नाः॥ जनस्य गोपा षोडश्यां चत्वारि सप्तविः स्तनाः॥
॥१८॥ त्वामग्ने अन्नदशश्चैवे सप्तैकनां तकं॥ स
खायः सं त्रयोदश्यां त्रिभिश्चैव विसर्जनेः॥१९॥ सं
समिधु सप्तदश्यो मकंव च तुरैकनाः॥ त्रयोदशीं
तु हामग्नेहविष्मं तैकव त्रिभिः॥२०॥ चाचित्र अवोद
श्यां च त्रयाणां त्रिपुविः स्तनाः॥ एना वो अग्निं पंच
दशीं एकं व द्वयमाहरेत्॥२१॥ विश्वस्य दूतं दशास्तु
द्वयो स्तनतियकं क्रमात्॥ सद्य वस्तु दशो सित्र

यस्य त्वारिविंशस्तताः॥२२॥ अग्नेवाजस्यैकादश्यां चतुर्णां पं
चभिः स्तुतः॥ एकादश्यां सईधानो वदेकं षड्विंशस्तताः॥
॥२३॥ क्षपो राजन्नु त्रयोदश्यां एकं पंच तथैककं॥ भद्रो नो
अग्निं द्वादशीं त्रयो वें न्नेवविंशस्तताः॥२४॥ भद्रोऽतप्र
दशः स्तुचन स्तन्वतुरोविंशस्तकृ॥ येनासमस्त्वेकादश्यां त्रि
ष्टुब्व्यचोद्वयोस्तथा॥२५॥ नवदशाग्निं तमन्येवेष नैकाष्ट
माविंशस्तकृ॥ सोअग्निर्यो नवदशस्य त्वारिंदशास्तु कोना
नु॥२६॥ सप्तदशो वे स्तुस्य चन्द्र पंचव त्संपंच विंशस्तताः॥
त्रयोदश्य ग्नेतमद्य एकस्त्र चोद्वयोर्भ■ वेत्तु॥२७॥ अ
थाह्यग्नेस्यैकादश्यां विसर्गाः स्य चतः स्वरः॥ एभिर्नो

र्कैस्त्रयोदश्यां एकंव्य न्नवभिः स्तथा॥२८॥ चतुर्विंशा
ग्निहोतारं पंचभ्यः स्यचतुर्विंशस्तु॥ येन त्रसष नवदशो
द्वि
द्वयं षड्क्रोधिनां तकं॥२९॥ तं पूर्ष्णीभीर्नवदशो द्वयो र्वि
दसप्तविंशस्तताः॥ सप्तदशा बाचोमेध्यं त्रिभ्यः स्यन
वभिः स्तथा॥३०॥ अयमग्निः पंचद■शी चत्वा
रिस्तुष■कतः॥ संप्रच्यव पंचदशी पंच द्वयेकनां
तकं॥ उद्बुध्यस्वाग्नेविंशति स्त्रयं द्वाभ्यां द्वयं ततः॥३१॥
चतुर्दशी येन वहस्यैकं व्यचोद्वयोस्ततः॥ तपस्तप
स्यषट्पदा एकं वे चतुरोविंशस्तकृ॥३२॥ द्वाविंशतिः

त्रोध्वदन्वोएकं वच्चतुरेककं॥ आयोफ्रास्सदने विंशा एकं वच्च
द्वयं विंःस्तृतं॥२२॥ सतस्यप्रमाणे च त्रयोवच्चै कंप्रिण
तो॥५॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितं॥ पदरत्नमाला
बाउत्रोध्यायः॥५॥५॥॥ हरिः ॐ स्मा॥५॥ नमस्ते रुद्र
द्वादश्यां द्वौ वच्च त्रिंशिरिस्यपि॥ याते रुद्र चतुर्दश्यां
त्रयोर्वच्च द्वयोर्विस्तृतं॥१॥ यामिषुं च चतुर्दश्यां द्व
यं वच्चैकमेव च॥ शिवेन वचसा त्वा तु चतुर्दशा द्वयं
द्वयोः॥२॥ अध्यवोचपोडशी तु द्वितीयं पंचत्रिंशत्
था॥ नवदशासौ यस्ताम्रो द्वाभ्यां दशा च विंःस्तृता॥
॥३॥ असौ यो [illegible] वपं चदश्यां च त्वार्यष्टौ द्विनां तकौ॥

नमोस्तु नीलत्रयोदश्यां त्रिंशत्रणां चतुरो विसवत्॥४॥ प्रमुंच
पंचपंचदश्यां मेकं वच्चसप्तमः स्तथा॥ विज्यं धनुस्त्रयोद
श्यां चत्वारि सप्तकिर्द्वयोः॥५॥ षोडशीं परि तेधन्व द्वयं
चतुरएककं॥ याते हेतिः पंचदशीं एकं चतुर्भिरेकता॥
॥६॥ द्वादशावतत्य धनुं पंचत्वस्तु चतस्रकः॥ नमस्त
आयुधो दश्यामेकं वच्च द्वयोर्यदि॥७॥ मानो महांस
प्तविंशारे कं वच्च [illegible] त्रिंशः स्तृताः॥ तोके तनपंचदश्यां
मेकं वच्चतुरेककं॥८॥ हिरण्यबाहषोडश्यां षड्वच्चे
चतुरः स्तथा॥ बभ्लुशाय द्वादशीं तु वेष्टनौ द्वौ प्रकी
र्तितौ॥९॥ राहिता यति द्वादश्यां त्रिणि द्वयमथा
पि च॥ कृत्स्नायतनाय द्वादश्यां वेष्टनाः पंच संस्मात्॥१०॥

४१

वंच तेति त्रयोदश्यां सप्तमिः स्तु चतुष्टकः ॥ कुष्टिश्रिषण एका
दश्यां सप्तवत्स सप्तमो विःस्वकृ ॥११॥ विस्वजश्चौ विध्यद्वष्टोष
ण्णाव चौष्टमा विःस्वकृ ॥ सभाभ्यः सभापत्यष्टो च तुर्णी
चाष्टमो विःस्वकृ ॥१२॥ गणेभ्यः स्थाष्टमी यस्त पंचभ्यः
स्थाष्टमः स्तथा ॥ सेनाष्टभ्यो यदि स्यां चपंचव स्थाष्टमो
विःस्वकृ ॥१३॥ अष्टौ तक्षभ्यो रथकारे पंचमा स्थाष्टम
स्तथा ॥ श्वभ्यः श्वपति[illegible]रष्टभ्यः पंचव द्वितयेतथा ॥
॥१४॥ कपर्द्दिनेष्टकिः कुर्यात्सप्त[illegible]व चैक[illegible] विःस्वताः ॥
रुस्वायाष्टोव देकं स्याद्दशवष्टोव देककं ॥१५॥ ज्येष्ठा
याष्टो त्रिव स्यातां ॥ सोभ्याष्टो च द्वयं चवन्तू ॥ वन्या
याष्टो चतुर्थव[illegible] द्विलिम्भिनेष्टो द्वयं भवेन्नू ॥१६॥१८

४१

२स्या

घृतवेष्टो च वत्सं चास्त्र्यायाष्टपदंभवेन्नू ॥ कृष्यायाष्टो चाष्टु
त्रियावौष्टो भ्योव देककं ॥१७॥ रोगवेष्टव चैतु रोव क्षेष्वै
नव[illegible]चषट्चतुः ॥ पायीयाष्टो द्वयं व चभिरस्याष्टे
द्विवद्भवेन्नू ॥१८॥ व्रभ्याष्टव त्रयं चैव ॥ कुष्प्यायाष्टोकु
वेष्टने ॥ पर्णीयष्टो[illegible] रंगि चैव दशाव नव विःस्वताः ॥
॥१९॥ द्रापे ७ अंध सो नव दशा श्चत्वारि त्रिषु विःस्वताः ॥
ईमारूद्रायाष्टादशा त्रिषु व त्रित्तथैव सा ॥२०॥ पंचद
शांयानेरुद्र विसर्गास्तु द्वयं तत ॥ परिणोष्टादशा
श्चैव द्वयं व[illegible] षट्कमेव चा ॥२१॥ मीरुषमोष्टादशा
स्तु चत्वारि पंच विःस्वताः ॥ पंचदशा विविरिद्रत्र

यार्णां॰ र त्पं च भिः ॥२२॥ एकादशे[illegible]शांस त्रस्त्रापि व
द्वयोरुत्र पंच भिः ॥ एकादशमसंख्यात्तांव द्वयं वि
स्तजेत्कं ॥२३॥ अस्मिन्महत्यर्णवे त्रिषट्पदा विः
स्तजेत्कं ॥ नीलभूमी वा पदाः पंचव त्रयं चतुरो वि
स्तजू ॥२४॥ श्रावौ अथ त्रयः पदा द्वदेकं च त्रिषि
ष्ठेवेत् ॥ वक्षेषु चतुष्पदा व द्वयं च त्रयं भवेत् ॥२५॥
भ्रता नो पदश्च त्वारिव द्वयं च त्रयः स्तत ः ॥ पथां
पथि रच्च त्वारिव द्वौ चे चतुरो विः स्तजू ॥२६॥ च
तुः पदानि तिर्यानि व द्वयं च द्वयं भवेत् ॥ अन्येषु
च पदाः पंच व द्वदेकं व स्तजेत् कनान्त ॥२७॥ एतावंतः

पदाः सप्त व देकं च तुरो विः स्तजू ॥ नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो न
व दशा विसर्गो न व भिः क्रमात् ॥२८॥ इति श्रीशंकरा
चार्यविरचिते ॥ समुद्राभोध्यायः ॥१७॥ ॐ नमः ॥ न
व विंशत्याः रमन्त्रं पंचव चं त्वार्य ए मो द्वयोः ॥ इमा
मे अग्ने त्रयोदश्यां एकं त्रिष्य स्य एव च ॥१॥ पंच
दश्यो अब्दुदश्च द्वाभ्यां षड्विस्तथैव कं ॥ अनव
स्य द्वादशां त सप्त भिः स्तुनेव स्तत ः ॥२॥ समुद्रस्य
च्याद शा भि र्द्वौ विसर्गौ प्रकीर्तितौ ॥ हिमस्य त्वा ज
रा दशा द्वय मत्र विस्तृज्य भवेत् ॥३॥ उपज्मंस्य त्रयो
विंशारे कं द्वौ च तथैव कं ॥ अपामिदं चतुर्दश्यां द्वयं

द्वात्रिंशिरेकृता॥४॥ अग्ने पावकैकादश्यामेकं च नां
तमेत्रृवै॥ सनः पवचतुर्दश्यामेकंव्द संचचैकृकं॥५॥
पावकैयेकविंशत्या विस्तृतूपंच त्रयस्यनान्नृ॥ च
तुर्विंशतिनमस्ते पंचषड्कं चमेवतु॥६॥ समदश्यं
तु ये देवा एकं पंचभिरेकृता॥ ये देवास्य चतुर्वि
शादयोः समैकमुच्यते॥७॥ चतुर्दशं प्राणदास्य
पंचव्द दशा चैकृताः॥ ये देवास्य तुर्विंशाद्द्वयोः समै
कमुच्यते॥८॥ अग्निस्त्विग्मे नैकादश्यां विसर्गी
स्त्रय ईरिताः॥ यईमानवदश्यां तुव्द द्वयोः पंच
चैकृता॥९॥ किंस्विदासिद ष्टादशा चतुर्णां द्वय

मेकृकं॥ पंचदशिं विश्वत स्यषड्विंदशास्तु चैकृता॥१०॥
किंस्विद्द्वनमेकविंशाः पंचसप्तभिरेकृकं॥ या ते
धातामानवदशास्त्रिपुष्ट चत्रिभिरेकृनान्नृ॥
चक्षुषः पिताष्टादशाः त्रयोव्द त्रिपुविः स्त्रताः॥
॥११॥ विश्वकर्मानवदशाः षड्त्यारि चैकृता॥ यो
नः पिता विंशानिस्तु त्रयोरषड्कं मचतु॥१२॥ न
आयज्जं नवदशाद्वयं चैव द्वयैकनान्नृ॥ परोदि
वाविंशानिस्तु तत्रैकसप्तविः स्त्रताः॥१३॥ तमि
व्नर्भं नवदशा मेकं त्रिपुच चैकवं॥ नतैविदास
मदश्यां द्वाभ्यां चत्वारिविः स्त्रताः॥१४॥ विश्व

४४

अ॰ पौ

कर्मोत्सृष्टाद्वयोर्द्वयं चैक चतस्त्रकं ॥ आर्द्रः त्रिरात्रा
नषोडश्यां त्रिभिः श्चैकादश्यां विः स्त्रकू ॥१५॥ [illegible]सं
क्रदने पंचदश्यां पंचभिः स्त्रिनयं विः स्त्रकू ॥ स्तु
भुहस्तैः षोडश्यां [illegible] वत्रवमोभवेत् ॥१६॥
वृहस्पते षोडश्यां चत्वारि च तुर्थ त्रत्रयः ॥ पलि
विज्ञाय षोडश्यां षड्व दृष्टमेकानान्तु ॥१७॥ गो
त्रभिदं तु षोडश्यां पंचामी द्वयमेव च ॥ षोडश्या

म

मश्विनी गोत्राणि त्रिभुवत्र वविः स्त ताः ॥१८॥ इंद्र
आसा पंचदश्यां द्वयोर्वस्य चविः स्त ताः ॥ पंचद
श्यां द्रस्य वृधस्त तो द्वाभ्यां चतस्त्रकः ॥१९॥

४४

स्मा

उत्कर्षयसमदश्यां द्वयोश्चैकं द्वयोस्तथा ॥ अष्टादश्यां स्म
कमिंद्रस्त्रयः षडुत्तथैकानान्तु ॥२०॥ नवदश्यां मि
बांचित्तं द्वौ व[illegible] त्रिभिरेव च ॥ अवस्तष्टा पंचद
श्यां द्वयं चैवं च चैककं ॥२१॥ पंचदश्यां प्रेतान
य विः स्त ताः समदैरिताः ॥ असौ यासे नैकविंशो
द्वयं च त्रिभिरेकता ॥२२॥ यत्र बाणाः पंचदश्यां

बौ

द्वयोः समस्तु विः स्त ताः ॥ मर्मीणि ते विंशानि स्तु वि
सर्गाः पंचमो भवेत् ॥२३॥ उदने पंचदश्यां चत्रयो
व चैक विः स्त ता ॥ इंद्रे म[illegible]न्तु चनु दश्यां त्रिभु
रच्चैक मिष्यते ॥२४॥ यस्य कुर्वै र्मः षोडश्यां तु पंचविः

प्रु

स्तन्नेकनान्नः॥ पंचदशो नवदशींस्त्रिष्टुप् चाष्टसु विःस्त
ताः॥२५॥ समिद्धो अग्नेषो ले रीं तु चत्वारि पंचसु क्र
मान्नः॥ देव्याय ध चतुर्दश्यां च त्वार्येष्टु तथैकनान्नः॥
॥२६॥ वितन्हविः पंदशींमेकं सप्तम्य एव च॥ सप्तदशींस्त्र
ये रश्मीश्चत्वारि चत्रिष्टुब्त्रयः॥२७॥ विमान एतान्ष्टा
दशा त्रिष्टुप् द्विस्तु एकनान्नः॥॥ नवदश्यष्टा समुद्रो द
श्यां चैवाष्ट विंःस्त ताः॥२८॥ देहृश्च सप्तदशीं द्वयोः ष
ट्स तथैककं॥ नाजस्यमान्नयोदश्यां पंचत्रिंशि द्वयं त
तः॥२९॥ उग्रा स्तं च चतुर्दश्यां चत्वार्येकं त्रयः स्तथा
॥ ऋमध्वं च त्रयोदश्यां विसर्गाः पंचमोष्ट य तू॥३०॥

ये

प्राचीमन्वेकविंशत्या चत्वार्यष्टकमुच्यते॥ पृथिव्या
हं सप्तदश्यामत्र चत्वारि विःस्तताः॥३१॥ स्वर्यंतो न चतुर्दश्या
चतस्रस्तु चतस्रकं॥ अग्ने प्रेहीति षोडश्यां त्रिभिः सप्त
भिरन्ततु॥३२॥ सप्तदश्याग्ने सहस्त्रिभ्यस्त्रिभिरथैककं
सुपर्णोस्य शदशाभिरेकरे त्रयमेककं॥३३॥ ओजुले
नस्तन्नवमि स्तृतीयं वह द्वयं विःस्तृतं॥ तांसवितुरष्टादश
श्चत्वारि द्वयमुच्यते॥३४॥ विधेमतेनवदशभ्यतस्त्रोपि
चैककं॥ प्रेद्धो अग्ने त्रयोदश्यामेकं त्रयं च विःस्तताः॥३५॥
चितिं जुहोम्यष्टादश्यश्चतस्त्रः पंचमेककं॥ द्वाविंशतिः स
प्तनेककं त्रयं चभिः पुनः॥३६॥ अजुकेन्योतिम्याष्टभि

र्ध्वं तं च स्थयष ह्वं थैक नान्या॥ ई ह इ स सप्तमं चैव चत्वारि
त्रयप एव च॥ ३७॥ अन्तर्जिह्वस्त्यजिह्वस सप्तकं च त्वा
विःस्वृताः॥ अन्तःस्थो ऊष्मः स समद्वयो र्ध्वं तं च
विःस्वृतः॥ ३८॥ ई ह क्षास्सः समदन्ती पंच रुद्वेद्वा
चैक नान्या॥ स्व तवा न्त्र प्र घा ष्ठी सप्त पंच मैवं तु
एककं॥ ३९॥ ईर्द्धदे वित्रयोविंशास्त्रिभ्य स्त्रयो द
न्तौ द्वयं॥ इति श्री नं करा॥ अ ण्डा दन्तोष्ठ्या यः॥ ४०॥
हरिहरौं म्॥ ५॥ इमं स्त न्नं स समद न्त्यां द्वयो र्ध्वं चैक
नान्तरं॥ ४१॥ तंमिमिन वदन्ता र्ध्वं त्रयं विःस्वृकं॥ ४॥

समुन्नादुनेव दन्ताद्वयोर्ध्वं द्वयमेक नान्या॥ सप्तदन्तीवयं नामद्वयोः
पंचैकमेव तु॥ २॥ चत्वारि स्वन्त्रव दन्तामंत्र द्वौ सप्त चैक नान्या॥
॥ त्रिधा ह्रितं नवदन्त्रा मिवेन षष्ठि रेककं॥ ३॥ एता अष्टत्रयो
विंशास्त्रयस्व नवभिः स्तथा॥ सिंधोरिव पंचदन्ती चत्वारि
नव चैककं॥ ४॥ अभिप्रवंत पंचदन्ती त्रिभिः स्था ष्टैवि
सर्जनाः॥ कन्याइव चाष्टदन्ती द्वयं रुद्धं पंच विःस्वृताः॥ ५॥
अभ्यर्षतन्न चाष्टदन्ती द्वयोस्व चैवं द्वयोरथा॥ ६॥ धामन्ते चैकविं
शत्या च तुर्भिस्व तु रेकता॥ ६॥ वाजस्य मेण्डा दन्ताभि च
त्वारि द्वादन्तां विःस्वृकं॥ प्राणोपानो द्वदन्ती तु त्रयः ष ट्कं
च विःस्वृताः॥ ७॥ ॐ जःस होद्वा दन्ती तु विसर्गास्व तु

रोमवन्॥ज्येष्ठंच मेचतुर्दश्यां एकंच्चैव पंचमः॥८॥सत्यंच द्वाद
दश्यां तु द्वयं चद्वितयंतथा॥विश्वं च मे द्वादश्यां स्यात्रिंशच्चतु
र्थ्यं एव च॥९॥द्वादश्यां यंता ऊर्ती च द्वयोः षड्भिर्विसर्जनैः॥ग्रामश
च द्वादश्यां च एकं चाष्टभिरित्यपि॥१०॥ऊक्सूनृता द्वादश्यां तु द्व
भ्यां चात्र षड्भिरित्यपि॥सूतमग्निलं च द्वादश्यां चेच्चाग्निश्च द्वयोर्वि
सृष्टकः॥११॥द्वादश्यां च द्वे ईशाय स्त्रिभ्योध्वं चत्रिभिस्तथा॥व्रीह
योश्च वो द्वादश्यां विसर्गौ द्वादश्यां यथा॥१२॥द्वादश्यां चाश्मापि
कां पंचमो ■व्द्विसर्जनैः॥अग्निराप स्त्रयोदश्यां द्वयोरेका
दश्यां तथा॥१३॥वसु वेसति रष्टौ च विसर्गाः पंचभिः पुनः॥
अग्निरिन्द्रः सोमस्समचतुर्भिस्तु विसर्जनैः॥१४॥मित्रो व
रुणः सप्तमश्च वाग्निश्चविसर्जनैः॥पृथिव्यंतरिक्षं सप्तविस
र्गाश्चतुरो मवन्॥१५॥अंशु रश्मि द्वादश्यां तु चत्वारि द्वाद
शो विसृष्टकः॥आग्रयणो द्वादशाश्च पंचभिस्तु त्रयोदशा॥१६॥

स्तु चेध्मसो द्वादश्यां षड्भिर्नवभिरेव च॥अग्निर्घर्मं त्रयो
दश्यां एकंव्द्वादशो विःसृष्टकः॥१७॥व्रतम्■नवः सप्तभिस्त्रिध्ये
व त्रय ईरिताः॥एकादिस्तः सप्तदश्यां एकादश्यां नवस्तथा॥१८॥
चतस्रोष्टौ द्वादश्यां तु पंचव्सप्तेषु विःसृताः॥त्र्यवि स्त्र्य
विदशास्तु चतथाष्टौ त्रिषु विःसृताः॥१९॥पष्ठवाड्द्वादश्यां
तु एकं च त्रिभिरेकनान्तं॥न वदशाभिर्वा जायश्च तस्मैक
मेव चा॥२०॥ईयं तेराड् चतुर्दश्यां द्वाभ्यां च चैकमेव च॥आ
युर्यज्ञेन षोडश्यां विसर्गाः सप्तभिः पुनः॥२१॥स्तोमोय
जुः सप्तदश्यां त्रयो च सप्त विःसृताः॥२२॥इति श्रीशंक
राचार्यविरचिते वाजसनेयसंहितायां पदकारिका
रत्नमालायां नाम नवदशमोध्यायः॥१९॥हरिः ॐ॥

विश्वे अष्टाविंशतिस्तु द्वयोर्व्यक्रमेव च ॥ वाजेन श्च चतुर्दश्यां
त्रयाणां नवभिः पुनः ॥११॥ वाजो अद्य नवदशा त्रयाणामष्ट
मेकता ॥ वाजः पुरस्तात् षोडशो द्वाभ्यामष्टभिरेककं ॥३॥ सं
मास्त्वाजां पंचदशी एककं व्यञ्च चतुरः स्तथा ॥ पयः पृथिव्येक
विंशो द्वयोरत्र विसृज्य दशं ॥ ५ ॥ त्रायाञ्च विंशतिस्तु त
थैकं चाष्टविः सृताः ॥ नवभिः सांहितो विश्व द्वयोः षड्
विसर्जनाः ॥ ७ ॥ सुब्रह्मणः स्वयं नवभिर्द्वयोः कृष्णके
त्रतु ॥ नवेषिरो विश्वं च्यवाश्च तुः पंच यथाक्रमं ॥ ५ ॥
भुज्युर्नेपदातिस्युः र्द देकं सप्त सर्जनाः ॥ प्रजापतिर्नवे
वस्युश्चत्वारि पंच सर्जनाः ॥ ६ ॥ स नो भुवन नवदश
स्यैकं त्रिभिर्विसर्जनैः ॥ पंचदश्यां समुद्रोसि त्रिपुस
प्त द्वयं ततः ॥ ७ ॥ रुचं नो धेपंचदश्यां तथैकं द्वयमि

ष्यते ॥ तत्वायामि विंशत्यां द्वयं च्यदष्टविः सृताः ॥ ८ ॥ स्वर्ण
घर्मस्तथाष्टौ च षड्भिर्विसर्जनीयकैः ॥ सप्तदशाग्निं युन
ज्मित्र योर्व्यञ्च द्वयोर्विसृष्ट ॥ ९ ॥ नवदशो मो तेपक्षौ चत्वा
रि व्यञ्च पंचमः ॥ इन्दुर्दक्षो षोडशं तु चत्वारि दशा चैककं
॥ १० ॥ दिवो मूर्ध्नो त्रयोदश्यां द्वयोः षड्भिस्तु विः सृतैः ॥ विश्व
स्य मूर्धन्द्वाविंशस्तथा द्वौ सप्त चैककं ॥ ११ ॥ इषो यज्ञस्त्र
योदश्यां वत्रयः सप्तविः सृष्ट ॥ एकादशामिष्टो अग्निर्द्व
योः सप्त यथाक्रमं ॥ १२ ॥ यदाकूतो विंशतिस्तु सप्त च स
प्तविः सृताः ॥ एतं सधस्था षोडशः सप्त त्रिभिश्चरेके
नान्ना ॥ १३ ॥ सप्तदशी तं जानाथ षड्रूपे च मेकनान्ते ॥
प्रस्तरेण चतुर्दश्यां द्वाभ्यां व्यञ्चे द्वयो तथा ॥ १४ ॥ यद्द

२

तेषोडशी तु द्वयं च षट्कं चैव हि ॥ यत्र धारा चतुर्दश्यां द्वाभ्यामष्ट
भिरेकनान्नू ॥१५॥ ये अग्नयः चतुर्दशांतथा द्वौ चतुरो भवतू ॥ वा
त्रैहस्याय चाष्टभ्यो द्वौ वेष्टौ च ततः परं ॥१६॥ सहदानुषोडश
शां तु द्वयं वेष्टनमत्र तु ॥ प्रगोनभीमो विंशतिस्त्रिंशत्सिः सप्तभि
रेकनान्नू ॥१७॥ वैश्वानरो नैकादश्यां द्वितियं च षोडशत्र तु ॥
एष्ठो दिव्येक विंशत्यां विसर्गोस्तु त्रयोदश्यां ॥१८॥ अश्याम
तं नवदश्यां द्वयं चैव द्वितियकं ॥ वयं ते अघसमदश्यां द्वयं द्विती
यमेककं ॥१९॥ धामच्छद चतुर्दश्यां द्वाभ्यां षट्सप्तविंशः स्वगाः ॥२०॥
इति श्रीशंकराचार्यविरचिते वाजसनेयसंहितायां पदकारि
कारत्नमाला नाम विंशतितमोध्यायः ॥२०॥५॥५॥५॥५॥

२९

पदरत्नमाला १ षतेदशाकसमास॥
पत्रसंख्या॥ ४१॥ ५८॥

हे पुस्तकपदकारिका रत्नमालाख्या ढिंढ्वा
दशाकहोय॥ पत्रसंख्या॥ ५० ॥ ५८

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीसरस्वत्यैनमः॥ श्रीगुरुभ्यो नमः॥ श्री
व्यंकटेशायनमः॥ हरिः ॐ॥ मू॥ ७॥ स्वाद्धिंत्याविंशतिश्चैव
व्रश्चैत्वार्यैकविःसृतं॥ परितोषिविसप्तदश्यां चेत्वार्यष्टचैक
नान्दीश्राद्धयोः कृतस्य द्वादश्यां द्वयोः समस्कु विःसृताः॥ ६॥ नी
तिते च नरक्षि वेष्टनं चैकमेव च॥ २॥ द्वाविंशतिब्रह्मक्षत्रे ए
करत्पं च क्षिःस्तताः॥ नानाहीति त्रयोविंशास्त्र यश्चतुर्थे मे
विःसृकृ॥ ३॥ आश्विनं ते जोदशाक्षि रेकं व चैके विःसृताः॥
ते जोक्षि पंचदश्यां तु षड्विंविसर्जनीयकैः॥ ४॥ यायाघ्रे चच
तुर्दश्यां विसर्गैकं तथैव च॥ [illegible]दापिपे चतुर्दश्यां द्वयोर्दश्चि
श्चैककं॥ ५॥ देवायज्ञं द्वादश्यास्तु द्वयं चैव विसर्जनं॥ दी
क्षाये रूपे कादश्यां द्विनियं च द्वयोर्विसृकृ॥ ६॥ एकादशा

तिथ्य रूपं च त्वारि त्रय ईरिताः॥ सोमस्य रूपं द्वादश्यां वेष्टनौ द्वौ
प्रकीर्तितौ॥७॥ आसंदी रूपे कादशा च त्वारि त्रितयं च वेद्याः॥
वेद्यावेदि स्त्रयोदश्यां एकत्वं त्वं चमेव च॥८॥ हविर्द्धानं द्वाद
श्यां तु तिस्त्रस्त्रय विसर्जने॥ प्रेषभिः प्रेषा दशाभि रष्टौ च
षड्वयं ततः॥९॥ पशुभिः पशु दशाभिः च त्वारिवत्षडं द्वयोः॥
॥ध्यानाः करंभो द्वादशी एकं च त्षड्विरत्रेतु॥१०॥ ध्याना
नां रूपं दशाभि द्वयो द्वितयं मेव च॥ पयसो रूपं त्रयोद
श्यां त्रयश्च विस्तृताः क्रमात्॥११॥ आश्रावयेत्य कादश्यां
पं च त्वं च मास्तथा॥ अर्द्ध... चैवौ दशानां त्रयः पंच
मेव च॥१२॥ अश्विभ्यां प्रातः सवनं दशाभिषेक मे
व च॥ वायव्ये वो एकादश्यां तथैकं च त्रिपु क्रमात्॥१३॥ ५०

यजुर्भिराप्यं द्वादश्यां पंचमो नवमः स्मृतः॥ ईक्षाभिर्भ
क्षान वभिः षड्द्वौ तु द्वयोस्ततः॥१४॥ ब्रतेनं दीक्षामाप्नो
ति पदानां द्वादशास्तथा॥ चतुर्दशो तावद्रूपं विसर्जनि
यमेककं॥१५॥ सुरावंतं पंचदशी पंचमी बेक्कमिष्यते
॥ यस्तेरसः सप्तदश्यां तथैकं च च्चे तुर्थकं॥१६॥ यम
श्विना सप्तदशौ च देकं विसर्ग कं कं॥ यदत्र रिप्तं ष्टाद
शास्तिस्रश्चैव विसर्जनाः॥१७॥ पितृभ्यः स्वधा नवाभिः
श्च चतुर्थः सप्तमस्तथा॥ अक्षन्पीतरः सप्तभिस्त्रयो
विसर्जकेनानु॥१८॥ पुनंतुमा एकदश्यां द्वितियं च
तुर्थो विः स्मृतः॥ एकादशी पुनंतु मात्रयो व च्चे त्रयोथ
वे॥१९॥ पुनंतु मादेव द्वादश्यां च द्वयं त्रय ईरिताः॥

पवीत्रेण पुनिहि मा दशाभिश्चैकेनोत्तरं ॥२०॥ यत्ते पवित्रेकाद
श्यां वेष्टनं चैकमिष्यते ॥ पवमानः सेकादश्यां एकं वृत्तं तु षट्
तथा ॥२१॥ उभाभ्यां देव नवक्षिरेकं वृत्तं द्वयं विसृजेत् ॥
वैश्वदेवि समदश्यां त्रयो वृत्तश्च षट् स्तु च ॥२२॥ ये समो
ना अघेद्वादश्यां वृ द्वयोश्च षट् लेत्रे तु ॥ जीवाजीवे षोकाद
श्यां चतुरो विसृजेत्केनान्त्र ॥२३॥ नवदशो द्वे सृष्टिनी
च वृत्ते द्वे तु यथाक्रमं ॥ इदं ह्य विश्वत्र यो विंशो नव
वृत्ते च चतुर्थकं ॥२४॥ उदीरतां नवदशश्चैकं वृत्तं
वमस्त तथा ॥ त्वं सोम प्र नवदशी द्वयोश्चत्वारि विःसृ
ताः ॥२५॥ त्वाष्ट्र यावे हि नस्तु विंशत्या द्वाभ्यां मए द्वयोर

थ ॥ त्वं सोमपि सप्तदश्यां चत्वारि त्रिणि विःसृताः ॥२६॥
बर्हिषदे विंशति स्तु द्वयं वृत्तं षट् विःसृताः ॥ उपहू
ताः सप्तदश्यां द्वयोस्त्रिभ्यस्तु एकनान्त्र ॥२७॥ आहं पि
तृन् नवदशा च चत्वारि चतुरो द्वयं ॥ अग्निः ष्वात्ताः षो
डशी तु पंच [illegible] पंच मो विदुः ॥२८॥ आयंतु नः
सप्तदशास्त्र यः सप्त द्वयं च नान्त्र ॥ ये अग्निः ष्वा
ताः पंचदशाः पंच वृत्ते चतुरर्थकं ॥२९॥ षोडश्यामि
ष्वात्तान् तु चत्वारि षट्कमेकनान्त्र ॥ आच्या जानु
विंशति स्तु द्वयोः पंच विसर्जनाः ॥३०॥ आसि
नासः सप्तदश्यां एकं वृत्ते चतुरर्थकं ॥ यमग्ने क

म्यां

व्यवाहनश्चतुर्दश्यां त्रयं त्रिभिः ॥२०॥ योऽग्निः पंचद
श्यां वै चत्वारि षट्कमेकनान्त ॥ यमग्ने नवदशास्तु
त्रिणि चत्वारि चैकनान्त ॥२१॥ इदं पितृभ्यो विंश
तिस्त्रयः षट्कं तथास्तु वेतु ॥ ये चेह पंचविंशत्या च
त्वारि त्रिष्टुच्च द्वयोः ॥२२॥ अथा यथा नो नवदशो
एकवेष्ट द्वयं ततः ॥२३॥ तं त्वा चतुर्दश्यां त्रिवि
सर्गो द्विनान्तकं ॥२४॥ अपां फेने नैकादश्यां वि
सर्गः षड्यथाक्रमं ॥ सोमो राजा नवदशः श्चै
कं च चतुरो भवत् ॥२५॥ अश्विभ्यां क्षिरं चतुर्विंश
पंच सप्त च विंशः स्तोः ॥ रेतो मूत्रं त्रयोदश्यां
द्वौ स्तौ त्रयदिरिताः ॥२६॥ दृष्ट्वा रूपे त्रयोदशो

चतुरस्तु द्वयोरथ ॥ वेदेन रूपे षोडश्यां चत्वारि द्वश्च तस्तकः ॥२७॥
सीसेन तंत्रं पंचदशी द्वश्चैकं त्रयमेकनान् ॥ तदस्य रूपं विंशति द्व
यमष्टभिरेव च ॥२८॥ तदश्विना पंचदशी एकं द्वश्च त्रयो वि
सर्गं कृ ॥ सरस्वती सप्तदशी तत्रैकं तिस्त्रश्च क्रमात् ॥२९॥ पयसा
सप्तदश्यां तु द्वेकं तु त्रयस्तथा ॥ कोषे दशी मिंद्रः सुत्रामा द्वौ
द्वे तस्त्रयमेकनान् ॥३०॥ नवदश्यां त्राणि स्थाली द्वद्वयं षट्क
मत्र तु ॥ दशाष्टकं कुंभो न निष्टुश्चतुरो दशी चैकनान् ॥३१॥
मुखं सदस्य द्वादश्यां विसर्गंश्चैकनान्तकं ॥ सप्तदश्य अश्वि
भ्यां चक्षुरिति द्वौ पंच भिस्तथा ॥३२॥ अवीन्न मेषः षोडश्यां
द्वयोश्च सप्त सुक्रमात् ॥ इन्द्रस्य रूपा ष्टादशो विसर्गास्तु त्रय

स्तथा ॥४५॥ न वदरात्मनुपस्थोद्वयोर्द्वाभ्यां द्वयं ततः ॥ अंगा
न्यात्मेनष्टादशाएकं चतुर्भिरेकनान्नु ॥४५॥ सरस्वति
मोष्टोदशस्त्रयोर्द्वयमेककं ॥ तेजः पशूनां षोडशयांत्र
यः श्च पंचमः स्तथा ॥४८॥ षोडश्यांक्षत्रस्य नाभिरेकं
चत्वारि विःसृताः ॥ सप्तदश्या श्रीनोभेषद्वयोर्द्वे चै
कमेव च ॥४९॥ कोसि कत मोनव मीत्रयोर्द्वयमेक
नान्नु ॥ शिरोमेश्रीः सप्तदश्यां द्वयोर्द्वे सप्तमस्तथा ॥४७॥ जि
ह्वामेभद्रं षोडश्यांद्वयमष्टभिरेव च ॥ बाहुमेबलं द्वादश्यां
एकं चैवैकमिष्यते ॥४८॥ पश्चिमेपंचदशी च चतुरस्तच
तस्त्रकः ॥ नाभिमेत्तु चतुर्दश्यां द्वौ द्वौ तौ पंचभिःसृताः ॥४९॥
चतुर्दशी जंघाभ्यां तु द्वाभ्यां द्वितयमेव च ॥ अंगेष्वात्मं च ष

२नशीर्षः

ष्टपदा विसर्गकमथैकनान्नु ॥५०॥ त्रयादेवास्त्रयोदश्यांति
स्त्रेभिर्मे पुनः ॥ प्रथमाद्विती द्वादश्यांद्वयं च नमाविसर्ग ॥५१॥
सामान्यरश्मिः सप्तदश्यां सप्त त्रयोदशैकनान्नु ॥ लोमाभि
प्रपंचदश्यां वर्तते षष्ठ्यां पंचमो विसर्ग ॥५२॥ इति श्रीशं
कराचार्यविरचितो वाजसनेयसंहितायां पदकारिका
रत्नमाला नाम एकविंशतितमोऽध्यायः ॥२१॥ ५॥ हरिः ॐ
मू॥ यद्देवास्तु त्रयादश्यां वृत्तमेकं तु पंचभिः ॥ यदि दिवा च तु
र्दश्यां विसर्गास्तु त्रयो भवेत् ॥१॥ यदि जाग्रयोत्रेदश्यां त्रि
भिर्विसर्जनीयकैः ॥ शूद्रये वै तु द्वादश्यां वृत्तमेकं तु द

५४ ५८

याेस्तश्रीतः ॥२॥ द्वादस्यां तु पदादि वत्रयः पंचस्तु विसर्जनाः ॥
उद्वयं तत्र योदरूपा चत्वारि चतुरस्तथा ॥३॥ अपां अ
द्या च त्रिंशा अद्वयं चत्वारि चैकनानू ॥ समावर्त्तिविंशाया
पंच चत्वारि च द्वयोः ॥४॥ सप्तदरूपाभ्यां द धामि द्वयं चैव वै
कमिष्यते ॥ यत्र बस्या सप्तदशी द्वौ विसर्गा समाहितो ॥५॥
यत्रेंद्रस्य सप्तदशी चतुरस्तु विसर्जनाः ॥६॥ सिंचंति पत्रयो
दशां विसर्गौ तु द्वयं नतः ॥ध्यानावतं करशिष्यो द्वाभ्यां
दत्र्च विसर्गद्वयं ॥७॥ हृदिद्राय द्वादश्यां द्वौ त्रयस्तु एक
नानू ॥ अध्वर्यो अद्रिभिर्दशा द्वयं च वनतथा भवेत् ॥८॥
अंशुनो तेत्र रोदश्यां पंचमस्तु विसर्जना: ॥९॥

योभूतानाच्च दशा दैकं षड्वयोरथा ॥ प्रापापामेत्र
योदश्यां षड्भीर्न वमिरत्र तु ॥१०॥ नवा श्वेन छ्युतस्य
तपंचम श्वेकमेव च ॥ समिद्ध रंद्रः षोडश्यां षड्द्वा
ष्टममेव च ॥१०॥ नराशंषो षोडश्यां तु चतुरः षड्द्वै
च नानू ॥ षोडश्यामिलितो देवाः पंच दश त्र वै चै
कनानू ॥११॥ जुषाणो बर्हिः षोडश्यां पंचम्यां नव
मैकं ॥ इन्द्रन्तुरः सप्तदश्यां त्रयाणां द्वादशास्तथा ॥१२॥
पंच दशसु षासानक्ता च दश ह्नि स्तु रेकता ॥ देवामि
मानां षोडश्यां द्वयं तु त्रय एकता ॥१३॥ तिस्रो

स्त्र

देवि: सप्तदश्यां प्रकल्प्यैक सप्तमः ॥ त्वष्टादश्यदष्टदशा
श्चैकं त्रिंश्यः स्मृता योभवन्तु ॥१४॥ यैनस्पतिः सप्तद
श्यां द्वाभ्यां षड्विंशश्चैकता ॥ स्तोकानां तु पंचदश्यीर्द्वयोः
सप्त च विस्तताः ॥१५॥ आर्या लिखितो विंशति स्तुत्रयश्चै
वाष्टमो विस्तरकः ॥ आनंदश्चोष्टादश्यां स्तु पंचमश्चाष्टमे
कता ॥१६॥ नवदश्यां नंदद्वौ हि चत्वारिंशं च भिः पुनः ॥
त्रातारस्तु सप्तदश्यां चतुरो वयमिष्यते ॥१७॥ चतुर्द
श्यीर्द्वः सुत्रामा षड् सप्तभिरेकनाम्नः ॥ तस्यवयं चा
ष्टादश्यां तस्माश्च तु रेकनाम्नः ॥१८॥ नवदश्यामं

द्रैरिक त्रयश्चत्वारिंश्चद्वयं ॥ एवेदिं द्वाविंशति स्तु द्वि
चतुर्थ सप्तमो विःस्तरकः ॥१९॥ चतुर्दश्यां समिद्धो
अग्निर्द्वौ टस्य षष्ठे तु विस्तृताः ॥ द्वादश्यां तनूपाभिषद्वं
यं चैकैकमेव च ॥२०॥ इंद्राये तु अष्ट सरस्वती पदा श्चैका
दश्यां त्रमात्र ॥ आजुहानस्त्रयोदश्यां मेकं एद्वयमत्र
तु ॥२१॥ त्रयोदश्यां श्विनानमुच्येरेकं च एत्तमेकता ॥
कवष्यानश्च तुर्दश्यां त्रिभिः पंचैकमेव च ॥२२॥
एकादश्यां षोसानक्ता चत्वारि चैकमेव च ॥ पात्त
नो अश्विना दिवा चतुर्दश्यां कविःस्तरकं ॥२३॥

तिस्रस्ते धाद्वादशी तु द्वयं द्वे च द्वयं ततः ॥ त्रयोदशा
श्विनाभेषद्वे चैकत्रयविस्रष्टौ तु ॥२४॥ क्रतुथेन्द्रौ
ए रुद्रसंख्या त्रयाणां द्वे च तुर्थकं ॥ जो भिन्नसो त्रयो
दशामकमेकं प्रचक्षते ॥२५॥ त्रयोदशाश्विनाद्व
विविसर्गास्तु द्वयं ततः ॥ यमश्विना त्रयोदशसंख्यामेकं
विःसृष्टं च थैकनानू ॥२६॥ समिंद्रं तु त्रयोदशसंख्यां वि
सर्गास्त्रय एव च ॥ एइन्द्र इन्द्री द्वादशसंख्यामत्र द्वयं च ष
ट्के ॥२७॥ द्वादशी सविता वरुणो कं द्वयमो विःसृष्टके
वरुणः क्षत्रं द्वादशसंख्यां एकं द्वे च द्वितियकं ॥२८॥

एकादशाश्विनाग्नि भिर्विसृष्टौ द्वौ तु एकमानू ॥ तानासप्ता
एकदशसंख्यां त्रयो द्वन्त्वस्तु एककं ॥२९॥ ताभिषजा द्वादशी
तु चत्वारि त्रय ... च तु ॥ युवं सुरामेकादशसंख्यां द्वाभ्यामेकं तु
सरपते ॥३०॥ यस्मिन्नश्वासः षोडशसंख्यां चत्वारि सप्तमै
कता ॥ अहाव्यग्ने सप्तदशस्या षट्त्रस्तु द्वयो यदि ॥ ३१ ॥
द्वादशाश्विनातिजसा त्रयो विसृष्टा एव च ॥ गोमदू षु पा
दशाभिश्चत्वारि चैकमेव च ॥३२॥ नयस्य रोनवदशा
स्तिस्रस्तु षड्भिरेव च ॥ नथैव भिस्तानआवो द्वेद्वयं
च द्वितियं ततः ॥३३॥ पावकान:सरस्वत्या षोडशाभ्यां

त्रिस्टुभिर्विस्तृता॥ चोदईश्री सूक्तानानासप्तचैकंच तं
भवेत्॥२४॥ महीर्णा स्तुदशभिर्विस्तृताश्चतुरस्तथा॥
दशोंप्रायाहिश्चित्रभानो द्वयंचचतुरस्तथा॥२६॥ त्रि
येषिनोसप्तपदा द्वौच नौनुचतस्त्रकं॥ तूतुजानतु
पाष्ठौ चरत्समेकंचतुर्थकं॥२७॥ अश्विनापि वै
कादश्यां त्रयः श्चैकप्रवर्त्तते॥२८॥ इति श्रीशां॥ पद
कारिकारत्नमालानाम द्वाविंशतिमोध्यायः॥२२॥
॥श्री॥ हरिः हि ॐ मू॥श्री॥ द्वादशे मंमे वरुणविसमैं
कंतु सप्तस्यते॥ त्वंनो अग्ने सप्तदश्यां एकषष्ठेतु ए

एकता॥१॥ सत्वन्नो अग्ने विंशत्या द्वाभ्यां ऋद्धशावि
स्तृताः॥ पंचदशं महीमूषु पंचदश्च यथाविदुः॥२॥
सुत्रामाणं पंचदशी रतश्चतुर्थमेवच॥ सुनावमास
प्तपदाद्वयोर्वृत्तोरथांतरं॥३॥ आनोमित्रानवम्यां तु
तथैकं च द्विस्त्वद्वयोः॥ प्रबाहवासिसृतेश्च विंशति
र्द्वौ विसर्जनौ॥४॥ समिद्धो अग्निर्द्वादशी चत्वारि न
वभिर्विस्तृकः॥ द्वादशा ऋतनूनपाश्चतुरस्तु षडि स
पि॥५॥ त्रयोदशोलाभिरग्निर्द्वयोरेकादश्यास्तथा॥

सुबर्हिरग्निर्द्वादिश्यां चतुरेनवमेकता ॥६॥ दुरो देवीः
पंचदश्यामेकमेकादश्यां अपि ॥ उषयक्ती चतुर्दश्यार
तः पंचषळत्रतु ॥७॥ दैव्या होतात्रयोदश्यामेकं चतुर
एकेनान्तु ॥ तिस्त्रइळा पंचदश्यां तथैकमष्टभिः पुनः ॥
॥८॥ त्वष्टा तु त्रिरित्रयोदशात्रयोदश्च तुषड्‌कु च ॥ न्नामि
तानश्चतुर्दश्यामेकं पंचैकमुच्यते ॥९॥ स्वाहोपहन्त्रयो
दश्यां द्वयं दत्तं च सप्तमी ॥ वसंतेन द्वादश्यां च द्वाभ्यां षष्ठे
यथाविधिः ॥१०॥ ग्रीष्मेण चत्रयोदश्यां दत्तमेकं तु षष्ठकं ॥

त्रयोदशाश्च वर्षाभिरेकं च षट्कमेव च ॥११॥ शारदेन त्रयोद
श्यां तथाचैकं तु षट्कं ॥ हेमंतेन त्रयोदश्यां दश्चैकं तु तथा
ष्टमी ॥१२॥ त्रयोदशः ॥ शैशिरेण दत्तमेकं तथाष्टमः ॥ होता
यक्षत्त्व विंशात त्रयोदशामः क्रमात् ॥१३॥ तनूनपात्स
प्तदशाश्चत्वारि षड्‌कमेकता ॥ नराशंसमेकविंशास्ततो द्वा
दश्मो चित्सकं ॥१४॥ ईळितो विंशतिस्तु द्वो दन्तोषभिर
कता ॥ बर्हिरूपं मषोळश्यां द्वाभ्यां दश्चतुरो बिः स्तकं ॥१५॥
दुरो दिशाश्चतुर्विंशा स्त्रयाणां चदशो वतु ॥ सुपेशसाद

विंशत्यातिस्त्व च्च द्वयोस्तथा ॥१५॥ देव्याहोताराष्टकंद
शोविंःस्तनो द्वोप्रकिर्तितो ॥ तिस्त्रोदेवीरेकविंशारे
चसप्तस्तुक्रमात् ॥१६॥ स्तुरेतैसंचतुर्विंशो द्वयो
वच्चेचषट्कं ॥ वनस्पतिंसविंतारं सप्तदशैयेक
मेककं ॥१८॥ पंचचत्वार्यग्निंस्वाँ चत्वारिचाष्टमो
विंसक ॥ चतुर्विंशत्म्वीनोपागो द्वादशास्तुविंस
र्जनाः ॥१९॥ चत्वारिंशाग्निनो सरस्सप्त मोविं

१ला

शएककं ॥ अष्टपंचाद्देवोश्विनौ छागं दशाद्वाविंशोयाः ॥२०॥
अष्टाचत्वारिंशाद्वनस्पतिमभिहिसप्तदत्त ॥ चतुर्द
शविसगास्तुनान्तमेकमिहोच्यते ॥२१॥ नवदशा
ग्निंस्विष्टकृत्त्रिणिसप्तविसर्जनाः ॥ देववर्हिःसप्तदशंपा
त्रिणिपंचमएवच ॥२२॥ देवीर्द्वारचतुर्दशंपा दशैकंच
तुरस्तथा ॥ चतुरशींदेव्युषासो चतुर्थंचैकमेककं ॥२३॥
जोष्ट्रिसरस्चतुर्दशंपात्रयाणां त्रिणि चैककं ॥ सप्तदशं
चोर्जाहुतीषट्चैक चतस्त्रकं ॥२४॥ षोळशींदेवाद

४८

वानां त्रिषु एच्च द्वयोर्विंस्तकः॥ देवीस्तिस्रः पंचदशं पोव
ष्टैनैकं तु पंचभिः॥२५॥ देवं इंद्रोष्टादशाक्षरस्तत्र च्चत्र
यं तु षष्ठते॥ देवो देवैरेकविंशाश्चत्वारि दशभिः पुनः॥२६॥
नवदशो देवं बर्हिस्त्रयोदश्च चतस्रकं॥ चतुश्चत्वारि
शद्वो अग्निस्विष्टकृद्द्वादशी॥२७॥ चतुर्दशाविंस
गास्तु नांतमेकं प्रशस्यते॥ त्रयोविंशाश्यग्निमघ चतुरो
द्वौ तु षष्ठके॥२८॥ स्तपस्थापंचविंशासा चत्वारि सप्त च
त्रयः॥ चतुश्चत्वारिंशाल्वामष्टदशाविसर्जनाः॥२९॥ ५० ।

इति श्रीशाकरा त्रयोविंशतिमोध्यायः॥२३॥ हरिः ॐ॥ अ
ग्निजोसि शुक्रं दशाभिरेकं स्वच्चतुरस्तथा॥ अष्टादशोमा प्र
रभ्णं नैकं चैकं तृतीयकं॥१॥ पंचदशाभिधान्ग्नोसि च
तुष्कं तु चतुर्थकं॥ प्रजापतेष्टा विंशास्तु पंचपंचैक गम्य
ते॥२॥ एकादशी स्पो अर्वतं विसर्गाः पंचमस्तथा॥
अग्नये हो स्पो सोमाय पदाश्च द्वादशा भवतू॥३॥
हिंकाराय तथाष्टो च चत्वारिंशेष्टनाः क्रमात्॥ नि वि
ष्टोग्याप विष्टा ष्टो समाप्यते ष्टत त्रयः॥४॥ अष्टौ तथा

कुन्तेतुवत्सप्तंतुप्रकीर्तितं॥यत्तेधावेत्तेष्टमस्तुष्ट्त्रयंतु
उदाहृतं॥५॥जनायवत्सायाष्ट्यांचचत्वा रिंचवतनस्तथा॥
द्वादश्यामीक्षमाणायद्वयोर्दत्तस्तथापुनः॥६॥हिरण्य
पाणिनवमंदश्चैकंतुतथैककं॥देवस्यचेततोष्टौचैद्व
यंचद्वितयंभवेत्॥७॥अष्टम्यंसुष्टुतिंचैवत्रयश्चद्वय
मिष्यते॥रातिंसप्ततिमष्टंचत्रयाणांचदत्तंपुनः॥८॥
देवस्यसवितुष्टमोद्वयंतुतथैककं॥अग्निंस्तोमेन
नवभिरेकंचद्वयमेवच॥९॥सहव्यवाद्दशभिस्तुद्वा
भ्यांषड्भिस्तथापुनः॥दशमंतत्वाघृतस्त्रात्रयंश्चैकमथैककं
१०॥एकादश्याग्निदूतंतुएकमेवपुनःसप्त॥अजि
जनाहिदशभिस्त्रयापांत्रिभिरेवच॥११॥द्वाविंशति
र्विभुर्मात्रातिस्रश्चद्वादशमस्तथा॥देवाआत्मासप्तद
श्यांत्रिषुदश्चैकेषट्सुच॥१२॥कायकस्मैनवभिश्चचत्वा
रिचैकमेवच॥अदितिर्योमहैचषड्भिःस्तदत्तंचचैक
मत्रतु॥१३॥नवपूष्णेप्रपथ्यायचतुरोदत्तएवच॥त्र
योदशंतुआब्रह्मन्त्रिषुपंचसुचैकता॥१४॥

दोग्ध्री धेनुः सप्तदश्यां द्वाभ्यामश्लोकमुच्यते ॥ निकामे
निकैकादश्यां त्रयाणां सप्तमः पुनः ॥१५॥ प्राणायापा
नसप्तम्यां द्वयोर्दतस्तथैव च ॥ प्राच्यै दिशे तु सर्वस्याप
द्दश्या भवेति हि ॥१६॥ अद्भ्यो वाभ्योर्द्वादश्यां चद्वौ वस्तो
नवभिः पुनः ॥ वातायधूमायाव्याद्दश्यां पंचमं द्वयमेव
च ॥१७॥ अग्नयेसोमैकादश्यां वस्तमेकं द्वयोर्विस्ट
कः ॥ नक्षत्रेभ्यो दैन्नौ नवम्यां तु द्वयोः सप्त च विःस्तगाः
॥१८॥ नवचन्द्रायसूर्याय त्रयोदश्यैव सप्तमः ॥ पशुमु
मूलेभ्यः स्त्रारवाभ्यश्चैकं द्दस्यै द्विसजनैः ॥१९॥

पृथिव्या अंतरिक्षाय द्वादश्यां त्रिषु सप्तमी ॥ असवे व
सवे द्वाभ्यां पंचवेश्च मिष्यते ॥२०॥ भूषायैसं सप्तवस्
स्यात् वेष्टनं चैकमेव तु ॥ मधवे माधवायेति त्रयोदश्यै
कमेकके ॥२१॥ वाजाय च चतुर्दश्यां षट्त्वाश्चैक विःस्र
तं ॥ आयुर्यज्ञेन विंशस्याच्चत्वार्येकादश्यां स्तथा ॥२२॥
एकस्मै द्वाभ्यां सप्तमस्त्रयो दत्तस्तु चैककं ॥ इति श्री श
कराचार्य-चतुर्विंशतितमोध्यायः २४ ॥ ॥६॥ ५१
हरिः ॐ मू ॥७॥ षड्विंशतिप्रजापतये त्रयः पंचस्त

चैकता॥ यः प्राणतोष्टादशं च चतुरो नव विःसृताः॥
॥१॥ चंद्रमास्तेन वदन्त्याद्ध्वयोश्चविसृष्टकं त्रयः॥ पुंजेति
ब्रध्नं नवक्षिरेकं विसर्जनीयकं॥२॥ पुंजेत्यस्य नवम्यां
तु चतुरो वेष्टनाः क्रमात्॥ पद्मातो अपः षोडश्यां
विसृष्टस्यं चैकनांतकं॥३॥ वसवस्त्वाजं तु नव एकं
तिस्रस्तु विःसृताः॥४॥ वृः स्वः पंचदशमेकं च
त्वारि चैद्धयं॥५॥ समुद्रं कस्त्विदेका चतुर्थस्तु
त्रयो विःसृष्टकं॥ सूर्य एकाकि द्वादश्यां द्वाभ्यां पं
च मः परं॥५॥ समुद्राः कास्विदासि वेष्टनैकं त

था द्वयोः॥ द्यौरासित् त्रयोदश्यां एकं षष्ठे तु विः
सृताः॥६॥ का पुष्टा पंचदशास्मिरेकं च सप्तमो
विःसृष्टकं॥ एषस्य राध्यः षोडश्यां षष्ठश्च सप्तमो
विःसृष्टकं॥७॥ संचितोर रम्येकादश्यां षष्ठश्च
सप्तमो विसृष्टकं॥ स्वयं वाजिं त्रयोदश्यां द्वे कं
नांतमेकता॥८॥ न वा उ एत्रयो विंशा चतुर्थे पं
च मेकता॥ अग्निः पशुर्वीविंशत्यां विसर्गो दश
चैकनान्त॥१०॥ अवेअंधिके द्वादश्यां द्वाभ्यां ट

४

च्छंदयोः पुनः॥ गणानां त्वा एकादशाक्षरं वेदेचैव पंचभिः
प्रथकः१०॥ आहमन्यानि दशविंशाः पंच एकैकपदकं
एकादशाक्षरस्त्वाष्या अवतां त्रिभ्यस्तु चैकता॥११॥
यकासकौशाकुतिकात्रयोदशैकविस्रते॥ पंचदशीं
यकोसकैद्धयो वर्तन्तस्तु पंचमः॥१२॥ मातातच्चतेद्रुसप्तद
शयां विसर्गकिंतुसरूपते॥ माताच नेसप्तदशयां दत्तमे
कं त्रयैकता॥१३॥ पुर्धीमनांच तुर्दशपादौ दत्तौ दौच
नातिकौ॥ चतुर्दशाध्वेमेन तु दशद्वये द्विनामकं॥१४॥ ४

यदस्याअंहुद्वादशयां चतुरस्तु चतस्रकं॥ यद्देवासो द्वाद
शास्तकद्वयोश्चत्रयएव च॥१५॥ यद्धरिणश्चतुर्दशयां एदे
कंचैकमेव च॥ षोडशयां यद्धरिणस्तु विसर्गास्त्रयई
रिताः॥१६॥ दधिक्राव्णस्त्रयोदशयां वैकेकं पंच भिस्त
था॥ गायत्रि त्रिष्टुपू द्वादशयां द्वितीये चैकमेव च॥१७॥
द्विपदायाश्चतुर्दशयां षट्चैकादशा विसर्कं॥ एकाद
शामहानाम्न्यात्रीणि चैव नवं भवेत्॥१८॥ त्रयोदशा
स्तुनार्यस्ते विसर्गाः पंचमस्तथा॥ द्वादशास्तु जैरेता
हरिएके दश्चाष्टमस्तथा॥१९॥ केस्याद्द्य तिसप्तदश

शकं वृत्तं तु पंचभिः ॥ कृतवस्ते तु द्वादशस्यां वदेकं त्रयई
रिताः ॥१९॥ अर्द्धमासास्तु द्वादशस्यां द्वयोश्च चतस्रकः ॥
देव्या अध्व चतुर्दश्यां वृत्तं त्वेकं तु पंचमं ॥२१॥ द्यौस्तु पृथि
वी पंचदश्यामेकभ्यस्तु च तु ष्टके ॥ त्रं तो परे पंचदश्यां त्रया
णां पंचभिस्तथैव ॥२२॥ किंस्वित्सूर्य पंचदश्वीं द्वयोश्च त्री
णि चैव तु ॥ चतुर्दश्यां ब्रह्मसूर्यदौ वृत्तौ पंचमो कृता ॥२३॥
एषामित्या नवदशा द्वौ वृत्तौ द्वितीये विःस्थ केशा विंश
य पितेषु त्रिषु वद्वैकं च द्वयं ततः ॥२४॥ केष वृत्तो विंश
तिस्तु द्वयोश्च तुरएकता ॥ पंचस्वंतोयै नवदशां पंच

वृत्तं च विःस्थता ॥२५॥ काई मरे षोडश्यां ? रीचद्विति च
द्वयोस्तथा ॥ अग्नारे लिच द्वादश्यां त्रयाणां व द्वय विः
स्तृता ॥२६॥ कस्य विष्ठा ष्टादश्यास्त्रिषु पंच स्तु विः
स्तृताः ॥ षष्ठस्य तु नवदशा स्त्रीणि सप्त च विःस्
ताः ॥२७॥ कोऽस्य सप्तदशा स्व द्वयो श्चैव तु स
प्तमं ॥ वेदाहमस्य षोडश्यां त्रीणि चैते त्रयं त
था ॥२८॥ अष्टादशाः एषामित्यां वृत्तेमेकं तु
पंचमं ॥ नवदशोयं वेदिस्तु वृत्तमेकं दशास्व
ष्ठ ॥२९॥ त्रयोदशाः स्वभूस्वयमं त्रत्रीणि च

५८

सप्तमः॥होत्तायक्षस्त्रप्ता दशाश्चैकं च तं द्वितीय
कं॥२०॥इति श्रीशंकरा०॥पंचविंशतिमोध्या
यः॥२५॥हरिः॥ॐ॥ म्न॥१॥त्रयोदशास्तु पर
त्रीणि चैव तु सप्तकं॥द्वादशाश्विनाभ धोराव
न्तमेकं च सप्तभिः॥१॥चाक्षो न्नोम न्नौ कविं
शा षडू चैव त्रयोदश॥त्रि त्ति रंध्रः पंच दश्यां
च चाष्टौ द्वादशास्तथा॥२॥ऊज वाल स्त्रयोद
श्यां पंचकि नेव मीविः स्तकू॥नवापलिमारौ
द्रास्तु च त्वार्यष्टक मुच्यते॥३॥दशाफल्गून्यौ

५९

हितोणी चत्वारि च सप्तमः॥४॥रुच्छग्रीवः स्त्रात्ति
दशा वसष्ठमष्टकस्तथा॥५॥द्वादशाः त्रिलपाव च
दे चतुर्थस्तु तथाष्टमः॥६॥रुच्छग्रीवाश्चैकादश्यां
चतुर्थं नवमं पुनः॥५॥षो लेरयुन्नेतस्त्रेषभः पं
चमस्तु चतुर्दश॥एकादशौ तारेंद्राग्नाद्वौ च
तौ द्वादशास्तथा॥६॥त्रयोदशाः रुच्छग्रीवास्त्रि
भ्यस्तु दशा विः स्तनाः॥७॥रुच्छभोमाश्चदशामं वि
सर्गो दशमः पुनः॥७॥धुम्रान्वेसं चतुर्दशा
विस्त्यद्वौ पंचनौ तर्के॥दशास्त्रयवयो गायत्री
सप्तमः पंचस्कुः त्रैमात्त॥८॥दशास्यां पष्ठवा

रुश्चतिस्रश्चैव तु पंचमे ॥८॥ षष्ठ्यां ग्रीवाः षोडशेंशी च
चतुर्थे षोडशी विसृजेत् ॥९॥ उक्ताः संचरा दश
च रुद्रैकं दश वि:सृताः ॥ चतुर्दश्यामग्नये नीक
[illegible] दशा पंच सप्त पंच विंशति: ॥१०॥ अष्टमस्योक्ताः
संचराः पंच षष्ट्यश्चाष्टमः स्तथा ॥ ध्रुवमाबेधनः
पंचदशा षट् तु ततो नव विंशिः स्तथा ॥११॥ उक्ताः सं
चराष्टमस्तु वेलामेकं तु चाष्टमं ॥ चतुर्दशाव
संतायएवं द्वौ पंचनांतकं ॥१२॥ समुद्रो यद्वा
दशं च द्वयोश्चैकं तु पंचमः ॥ सोमायहोस्तो
द्वादश्यां द्वास्यामेकं चतुर्थकं ॥१३॥ द्वादश्यामग्नये
कूटकूलकूट द्वौ चैकं तु पंचमं ॥ सोमायल्वं बांश्च
तुर्दश्यामत्र त्रीश्चतुरस्तथा ॥१४॥ अन्हे पाराच
तुर्दशा द्वयोः षड्भूस्त्रयास्तथा ॥ स्वम्या आख
न्द्वादशास्तु द्वयोर्द्वयं तु पंचमं ॥१५॥ वस्तुभ्यन्ते त्रै
योदश्यामेकं षष्ठतत्पंचनान्नु ॥ द्वादशोगानाय
परो विसृजेत्कं च तुष्टनान्नु ॥१६॥ प्रजापतयेका
तः
दश्यामेकेन द्वौ त्रिंशिः स्त[illegible] ॥ चतुर्विंशा प्रजा
पतषड्डूते चाष्ट वि:सृजेत् ॥१७॥ मरुतः प्राजाप

६९

न:

दशाश्च चत्वार्येकादशं ततः॥ सोमायकु नवदशा च
त्वार्येकादशं तथा॥१८॥ सौरीबन्धकाविंशत्या च
तुष्कनवकैः स्तथा॥ सुपर्णः पार्ज्जन्यैर्विंशतिः श्च
तुस्त्रयोदशाः स्तथा॥१९॥ पुरुषस्य गोष्ठादशास्त्र
याणां दश शाविंः स्तवाः॥ एण्यन्तो अष्टादशाश्च
द्वितीयं चाष्टस्तुकं मासु॥२०॥ अन्यवीपोष्टाद
शान्तु त्रयाणां चैव सप्तमं॥ वर्षाहू नवदशाश्च
द्वाभ्यां द्वादशाविंः स्तवाः॥२१॥ श्वित्र आदित्याषो
दशाच्च देवं दशा चैकतां॥ एकादशाः खड्गो वै

६८

रा

श्वलकं च द्वादशो विस्तकु॥२२॥५॥ इति श्रीशंकरा
पदकारिका रत्नमालायामषड्विंशतिमोध्यायः॥
॥२६॥ [illegible]॥ स्पन्दं द्विविंशतिस्यात्व
च पंचस्तु चैकता॥ विंशत्यादित्या [illegible] कैः स्तत्वे
रिषन्ते चैकता॥१॥ वातं प्राणो नैकविंशोच्छतो नवै
कविंः स्तं॥ कर्णाभ्यां च नवदशा पंचमः पंच चै
कता॥२॥ मशाकान्ते त्रयोदश्यां त्रयः स्त्री त्रिस्त्रि
रिष्यते॥ जवं जंपाच तु देश्यां त्रिष्ठुवेषस्तु चैकतां॥३॥

षड्वींशास्त्वग्नेः पक्षनिर्वाभ्यामष्टचर्विंशः स्मृताः ॥ द्वा
त्रिंशादिन्द्राग्न्योः पक्ष[illegible] त्रिष्टुचैव दशास्वपि ॥ ३ ॥
मरुतां स्कंन्चतुर्विंशाव चतुर्थत्रयः स्मृता ॥ पूष
णांव [illegible] निद्वाविंशा पञ्च पंच चपंच च ॥ ५ ॥ इंद्रस्य
कौ कौ द्वादश्यां च देकं द्वौ तथैककं ॥ न भेउदर्य
द्वाविंशा चत्वारि षड्ढुपंच मः ॥ ६ ॥ विष्टातिं नाभ्या
षड्विंशात्रे मोव च्चेषड्विंशः स्मृताः ॥ यस्येमे हिमा
ष्टादशा चतुर्थकं चतुर्थकः ॥ ७ ॥ म्य आ स्मदाष्ट

दशां च चतुर्थं पंचमं विंशः स्मृतः ॥ आ नो भद्रा नवदशा च
त्वार्येकादशैकता ॥ ८ ॥ देवानां भद्रैका [illegible] विंशाव
ष्टनो द्वौ तु षट्कं च ॥ नवदशास्तान्पूर्वे यादित्तयं द्वयमे
कता ॥ ९ ॥ न चो वा तश्चेष्टा विंशास्त्रिष्टु चाष्ट विस
र्जेनाः ॥ तमीशानं नवदशोव्रत्तमेकं च पंचमः ॥ १० ॥
स्वस्ति न इंद्र षोडश्यां त्रिजिव च्चेदशा विंशः स्मृतः ॥ ए
षदशा षोडशां तु पंचव द्दशा चैकेता ॥ ११ ॥ भद्रं
कर्णेभिः सप्तदश्यां वत्रे यं नवमिः स्मृताः ॥ शान्तमि न्वे

८०

कविंशत्या एकं च व्याप्त मूनः ॥१३॥ अदितिर्यैन वद्दशे
एकं च द्वादशौ विःस्वृ ॥ मानोम्रि शोष्टा दशा द्वयं त्र्यो
तुएकता ॥१३॥ पत्निर्णिजा समदशास्त्र यो च सप्तविंरे
व च ॥ अष्टादशो षष्ठ्या गस्तु द्वितयं षष्ठ च चैव हि ॥१४॥
यहविष्यमष्टादशास्त्र यः व्याप्ट मिरे कैता ॥ होताध्व
र्युपं च दशो षष्ठ्य षड्विंशत्रतु ॥१५॥ सुपत्रस्फा व्या
ष्टादशाः षण्णां च चैव चतुरः स्ततः ॥ उपर्णा गाद्वि
शतिस्तु तिस्रणां तु च तुष्टयं ॥१६॥ यद्वाजिनस्त्र
योविंशो च द्वयं त्रिंतयं भवेत् ॥ दार्विंशातिर्य

८०

दश्वस्य एकं त्रिंशच विःस्वताः ॥१७॥ यदूवध्यं सप्तद
शात्रिंश चेत्वारि विःस्वताः ॥ यत्तेगात्रादेकविंशाति
स्त्रस्तु द्वौ तु विःस्वताः ॥१८॥ ये वाजिनमेक विंशा पंच
भिः षड्विंरे व च ॥ यन्नीक्षणं तु षोडशो तु तिस्रः स्त
पंच भिःश्च नः ॥१९॥ मा त्वाग्निर्ध्वने विंशातिस्तिस्त्र
भिःश्च तुरो विःस्वकृ ॥ निक्रमणं विंशाति स्तु तिस्र
णां चैकमेव च ॥२०॥ पंचदशो दश्वायां यारत्तौ स्त्र त्र्ये
कविःस्वतं ॥ अष्टाविंशाति मात्रेयं पंच च्यो न वविः
स्वताः ॥२१॥ इति श्रीशौ ॥ पदकारिकारत्नमालायां ॥

नामसप्तविंशतितमोध्यायः॥२७॥ हरिः॥ॐ॥ मूल॥ अथ विं
शत्यग्निश्च पृथिवी च तुर्यं स्यात्क्रमः पुनः॥ सकामं
स्तुत्रयोदश्यां त्रीणि द्वयं तु चैकता॥१॥ ब्रह्मराजन्य
कविंशो विसर्गाश्चतुरस्तथा॥ ब्रह्मस्य नेति पंचविं
शाचतस्त्रस्त्रय एव तु॥२॥ उद्गृगो मन्विंशतिस्तु ष
ट्कं तु चतुरैकता॥ सूता वानं पंचदश्यां एकं तु त्रयं द्वि
रिताः॥३॥ वैश्वानरं हवाष्टौ विसर्गैकं ततोऽस्मे
तु॥ अग्निरूस्थेन तिस्त्रस्तु विसर्गे चैकमेव च
॥४॥ वैश्वानरः सप्तदशो द्वयोश्च चतुर्थकं॥ मरु

त्वां द्रोष्टादशा द्वयोर्द्वि तथैकता॥५॥ एकादशामहां द्र
द्रो[illegible]देकं तु त्रयं द्वयोः॥ अग्निर्ऋषिस्तथाष्टौ च त्रयो
दशी द्विरत्र तु॥६॥ अनुविरे स्तु षोडश्यां तिसृभिः सु
प्तभिः स्तथा॥ आनो गोत्रा विंशतिस्तु चतुरः सप्त चै
कता॥७॥ इति श्रीशंकराचार्य विरचितं॥ अष्टाविं
शतितमोध्यायः॥२८॥ हरिः॥ॐ॥ मूल॥ अथ॥ समास्त्वाग्ने ष्ट
दशस्तु द्वदेकं सप्तविंशः स्मृताः॥ सं चेध्यस्व पंचविंश
एकं द्वौ च विंशः स्मृताः॥१॥ त्वामग्ने वरुणाष्टादशाश्च
तुर्थं चतुरेकता॥ एहैवाग्नेऽध्येकविंशा पंच द्वित्रि त

श्चैकता ॥३॥ अक्षत्रेणाग्नेस सप्तदश्यां पंचवर्ज्जं विसृष्टं त्रयः ॥
अतिनीहो नवदशो द्वौ वर्ज्जं चत्वारि विसृष्टताः ॥४॥ नव
दशो नाष्टं ष्यौ ॥ पंचवर्ज्जं नवचैकता ॥ बृहस्पते सा
ष्टादशो द्वौ वर्ज्जं द्वौ तु विसृष्टौ ॥५॥ अमुत्रभूया
षोडश्यां द्वौ वर्ज्जं त्रिष्विसृष्टिषु ॥ ऊर्ध्वे अस्य चैकाद
श्यां त्रयाणां वर्ज्जं चतुर्थके ॥५॥ तनूनपाद दशाक्षि
व द्वयं पंचविसृष्टताः ॥ मध्वायतुं श्च दशाक्षि द्वौ व
त्ते चे चतुस्त्रकः ॥६॥ अच्छा यामेति द्वादश्यामेकं
वर्ज्जं त्रयो विसृष्टकु ॥ स यक्षश्च त्रयोदश्यां वर्ज्जं द्वयं स
प्त विसृष्टताः ॥७॥ द्वारो देविश्चैकादे [illegible] शां देवं

देकं पंचच विसृष्टता ॥ नेअस्य योष द्वादश्यां चत्वारि
वर्ज्जं एककः ॥८॥ द्वादशं देव्या होतारावृत्तमेकं त्रयो
विसृष्टकु ॥ तिस्रो देवि रेकदशो विसर्गास्तु त्रयः स्त
था ॥९॥ नन्नस्तु रीत्रयोदश्यां द्वौ वृत्तौ च द्वयो वि
न
सृष्टकु ॥ वनस्पते नवदशो विसर्गास्तु द्वयोरथा
॥१०॥ अग्ने स्वाहा एकादश्यां वृत्तमेकं त्रयः स्त
था ॥ पीवो अन्नो सप्तदशास्तथाष्टौ नव एकता
॥११॥ रायेनुयं विंशति स्तु चत्वारि वृत्त त्रयो विसृष्ट
कु ॥ वायुरग्रेगा दशाक्षि स्त्रयो वृत्तपंचमेकता ॥
॥१२॥ प्रयाक्षियाँ सिविंशा सावृत्त त्रयं श्च चतुर्थकः ॥

वायोयेते चद्रामं द्वौ वत्तं त्रयएककं ॥१३॥ एकया च
विंशति स्तुपं चर त्रय ईरिता ॥ नियुत्वान्वा योद्धा द्रमूणां एकं व
द्धितसैकता ॥१४॥ वामो युक्तो त्रयोदश्यां द्वयोर्वे चैत्र
योर्विस्तकू ॥ आ नो नियुद्भिः षष्ठा दशा त्रयो व सैकमे
कता ॥१५॥ तववायो नवम्यां तु द्वौ वतौ द्वौ चविःस्व
तो ॥ येन घो नवद्वास्तु [illegible] स्तथैव च ॥१६॥ सं
क्रंदसी त्रयोदश्यां पंच व च द्वयं त्ततः ॥ आपो हयष्ठे
[illegible] तु सप्तविःस्वतएक नानू ॥१७॥ यः श्चिदा प
श्चैकविरा स्तथा चैकं नवा विःस्वकू ॥ अग्नि चातु
त्रयोदश्यां व द्वयं चैव षष्ठकं ॥१८॥ नेता वा सप्तद

श्यां च व त्रयं सप्तसु द्वयं ॥ त्वामिद्धि हि मं च दश्यां व दे
कं त्रयएव तु ॥१९॥ सत्वं नश्चि नवद्या व त्रयं पंच
सु क्रमात्तु ॥ कायानः श्चि त्रैकादश्यां व चैकं तु त्रयो
विस्तकू ॥२०॥ कस्त्वा सत्य श्चैका दश्यां विसर्गाश्च
त्रयःस्तथा ॥ अभी षुणो नवम्यां तु एकं विसर्ग मु
च्यते ॥२१॥ मक्षा यशा चतुर्दश्यां चतुरो व स्तएकता
॥ ऊर्ज्जो नपात षो श्याद्दाश्यां च चो द्विःस्वतो ॥२२॥
संवत्सरोसि षो श्यां त्रयः श्चैकादशा स्तथा ॥ प्रेत्या
पत्येपंचदशां त्रयो व चैकविःस्वते ॥२३॥ इति श्री ॥ ध
रां करा ॥ धपदकारिकारत्नमाला नाम नवविंशति

मोध्यायः॥२७॥ हरिः॥ ॐ॥ मू॥१॥ समिधेंद्रं चतुर्दश्यां
द्वौ च चतुरएकता॥ तनूनपातेकादश्यां षडुत्तं च
चतः स्वकः॥१॥२॥ इडाभिरिंद्रं दशमं चतुरः षड् च
विःसृताः॥ बर्हिषिंद्रं द्वादश्यां चत्वारि पंच विःसृ
ताः॥२॥ सप्तदश्यां ज्योनद्वी[illegible]यं द्वौ च ष
ट्दयोरथा॥३॥ षड्ंद्रत्रयोदश्यां वेष्टनः पंच मः
स्तथा॥४॥ भिषजा सरस्वेकादश्यां द्वयं च विसृ
कृद्वयं॥ इ[illegible]सरस्वति भद्रं च चैकं तु त्रयो
विःसृतू॥५॥ त्वष्टारमिंद्रं नवमं चतुरो वेष्ट
नः क्रमात्॥ प्रियो ज्योष्टारेकादश्यां विसृ[illegible]

क्षिप्सिरेकता॥५॥ इंद्रं स्वाहाज्य द्वादश्यां त्रयः
पंच विसर्जनाः॥ देवं बर्हिरष्टादश्यां द्वयोः पंच च
विःसृताः॥६॥ पंचदश्यां इंद्रसंघाते द्वयोः चैकं द्वि
तीयकं॥ उषासानक्तैकादश्यां चतस्रस्तु द्वयंत
त्रः॥७॥ पंचदश्यां वसुधिती वेष्टनद्वयमुच्यते॥
दत्रा स्रुदुघे पयसा[illegible] पंच स्वपि तु वेष्टनाः॥८॥ होताव
वंसा चतुरो वेल्लमेकं तथैव च॥ पत्निभिंद्रं द्वाद
तु शां तु च चैकं चैकता द्वयोः॥९॥ त्रिवरूथः सप्तद
श्यां चतस्रः पंचमी विसृकू॥ मधुरा खोनवम्यां

७५

तु द्वयं च तं द्वितीयकं ॥१०॥ स्वासस्थमिं हे सम
म्यां वेष्टनो हैतनः परं ॥ स्विष्टकृतं सममं तु त्रि
ष्टुप् चैकमेव तत् ॥११॥ इडायज्ञांगं दादस्यां वि
सर्गकं तथोदितं ॥ समिधानं पंचदस्यां च तत्र
तु चतुर्थकं ॥१२॥ तनूनपातं नवमं च त्रयः श्लो
कमेव च ॥ नवमीळेन्य ईडितं त्रयः स्व होतथै
कं ॥१३॥ स्रुब्बर्हिषं नवम्यां तु त्रयो च त
स्तथा ॥ दशम्यां च स्व तीः स्रुप्रा त्रयो च तत्र तु
षड्विंस्त कृ ॥१४॥ स्रुपेशसा नवम्यां तु च श्रा

षो च तथा श्लो मं ॥ प्रचेतसा च दशास्थि ॥ च त
श्चत्वारि चैकता ॥१५॥ पेशास्वति श्चैकादश्यां
च दैवं सप्तविंशः स्त नाः ॥ सुरेत सं नवम्यां तु
वेष्टनो श्चय एव च ॥१६॥ हिरण्यपर्ण नवकि
रकं वेष्टनमुच्यते ॥ स्वाहाकृतिश्चैकाद
श्यां त्रय वेष्टनमेककं ॥१७॥ देवं बर्हि स्त्र
योदश्यां वृत्तमेकं च तस्त्रकं ॥ सुचिमु

खिलहाअष्टाविंशाससमत्रम एव च ॥१८॥
इति श्रीशंकराचार्यविरचितो वाजस
नेयसंहितायां पदकारिकारत्नमाला
नाम त्रिंशत्तिमोध्यायः ॥ ३० ॥ छ ॥ छ ॥
श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै न
मः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीव्यंकटेशाय नमः ॥

हेपुस्तक पदकारिका रत्नमाला स्वा
द्धिवादशोकसमामाः पत्रसंख्या ॥७५॥

हेपुस्तक पदकारिका रत्नमाला समिद्धोअं
जनहोय ॥ पत्रसंख्या ॥८७ ॥ ५९॥

॥श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीसरस्वत्यै नमः॥ श्रीगुरुभ्यो नमः
श्रीत्र्यंबकेश्वराय नमः॥ हरिः ॐ॥ ॥ समिद्धो अजनं स
प्तदश्या चत्वारि त्रीनू द्वयं ततः॥ नवदश्या घृतेनांजन् त्रयश्च द्वौ तथै
कं॥१॥ ईड्यश्चास्य कविंशस्तु त्रयाणां नव चैकता॥ स्तीर्णं बर्हिः
षोडशी तु द्वयो चत्वारि विंशता॥२॥ एतांश्चव स्याष्ट॥ दशः पंच
वंतं च दश पथ॥ पंचदशं पतरा मित्रा वेष्टना पंचमस्तथा॥३॥ प्र
थमा वां च षोडश्यां त्रयोवस्तस्य एकता॥ आदित्ये नान वदशं
व त्रयस्य षष्टिः स्मृता॥४॥ नव दशो त्वष्टावीश द्वयोः पंचविं
शता॥ अश्वो घृतेन षोडश्यां चतुर्थं पंचविंशद्वयोः॥५॥ षो
डशां तु प्रजापते च तस्यश्चाष्ट विंशता॥ केतुं कृण्वन वम्यां तु

एकव्ह चतुरेकता॥ सप्तदश्यां जीमूतस्य स्यव्रत्रयद्वौ विसर्जं
नौ॥ यच्च नागाः सप्तदश्यां त्रयाणां सप्त विस्तृताः॥७॥ ते आचरं
ती षोडश्यां नवद्वौ च नांतकं॥ वक्ष्यंति वे सप्तदश्यां दश च
त्वारि चैकनान्॥८॥ सप्तदश्यां महि रिवत्रयः षड्द्वौ च नां
तेके॥ वृक्षीनां पिताष्टादश चतुर्थं चाष्टविस्तृताः॥९॥ सुपर्णं
वसैकविंश त्रयोदशमेकता॥ नवस्पतेपंचदश्यां षड्व
तं तु षट् तथा॥१०॥ रथे तिष्ठन्तु षोडश्यां द्वाभ्यां पंचविंशेकं
ता॥ आजंघंति चतुर्दश्यां त्रयश्चैकं द्वयं भवेत्॥११॥ उप
थासयविंशत्या त्रिषु चत्वारि चैकता॥ यदक्रंदश्चाष्टाद
श स्त्रिषु वर्तं च द्वयद्वयोः॥१२॥ यमेनदत्तं नवदश्यैकं

चषड्विसर्जनाः॥ असियमोष्टादश च द्वे कं पंच चैक
ता॥१३॥ त्रीणि त आहुर्विंशत्या त्रिभिश्चतुरमेकता॥ इमा
ते वा सप्तदश्यां त्रिभिः पंचम चैककं॥१४॥ आत्मानंते षोड
श्यां च त्रीणि पंच विस्तृताः॥ अत्राते रूपे कविंशत्येकंव
तं तु षट्कं॥१५॥ अनुत्वा एकविंशत्या विसर्गाः सप्त चैक
नान्॥ हिरण्यशृंगं सप्तदश्यां चत्वार्येकादशैकता॥१६॥ ई
र्मांतासश्चतुर्दश्यां चत्वारि नवविस्तृताः॥ पंचदशास्तव सो
री त्रिषु वक्ष्यैककं द्वयोः॥१७॥ उपप्रागान्नवदशाषड्विस
र्गाः प्रकीर्तिताः॥ परमं पदष्टादश्यो द्वयं च द्वौ द्विती
कं॥१८॥ अष्टादशाः समिद्धो अद्य चतुरष्ट द्वयं ततः॥

७८

नूनपाद्दशाद्दशा चत्वारिंशीन् त्रयं ततः ॥१९॥ नराशंसः पं
चदश्यावद्वौ पंच च विःस्तृताः ॥ आजुह्वानो नवदश
त्रयः सप्तद्विनांतकं ॥२०॥ प्राचीनं बर्हिः सप्तदशा त्रय
स्त्रिषु पंक्तेकं ॥ व्यचस्वतीः पंचदश त्रीणि वद्दशा वि
स्तृताः ॥२१॥ आसुष्वयंती षोडश्यां वेष्टनं दशाम स्तथा ॥
दैव्या होता पंचदशं पाव द्वौ तु षट् विस्तृकद्वये ॥२२॥ आ
नो यज्ञं नवदशा ममं कं द्वे पंच विःस्तृताः ॥ य इमे पाव
षोडश त्रयोर्द्वे चतुरं दयं ॥२३॥ पंचदशपावस्तन्
त्रिभ्यः स्यत्तु षट्मेकता ॥ स घो जातो षोडशास्तुत्र

७८

योदश विःस्तृताः ॥२४॥ एकं चत्वारिंशाग्नेयेशाग्न
येऽष्टादशं च षोडशं ॥ चतुर्विंशाग्नेयः स्व षट्ष्व
लोद्वाविंशो भवन् ॥२५॥ अग्नये निकवीं[illegible]शतिः पंचद
त्र च चैकता न ॥२६॥ इति श्री॥ पदकारिकारत्नमा
ला नाम एकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥३१॥ ध्याहिरिहि
ॐ म्र ॥४॥ चतुर्दशास्याञ्जरासो द्वौ च चै षोडशं
विःस्तृत् ॥ हरयो धूमकेष्टम्या द्वयोः चत्वारि विःस्त
ताः ॥१॥ यज्ञानो मित्रैकादश्यां विस्तृगेकं तथैकता
तान्ता ॥ देवविरूपे च षोडशे सप्त चत्वारि चैकता ॥२॥

२स्यां

त्रीणि नैकविंशत्यातिस्रोविसृत्रिनीतकं ॥ अग्निर्वृत्रा
णिजंघाष्टौ द्वौ वत्सं च विसर्जनाः ॥३॥ विश्वेभिः सो
म्यं नवमं वदेकं द्वौ विसर्जनौ ॥ आ यदिषे नवदशो
वत्रयः स्वलु तो विः सृकं ॥४॥ अग्ने त्रा ऊद्धसप्तदशो
व चैतुर्थे स्तथैकता ॥ त्वं हि मंत्राष्टादशो वत्र
यस्त्रिविसर्जनाः ॥५॥ तेऽअग्नेस्त्वात्रयोदश्यां त्रि
णि चतुर्विसर्जनाः ॥ स्वधिस्वक्लुत्रयोदश्यां च
त्वारि वचषट्कं कोः ॥६॥ विश्वेषामत्रयोदश्यां त्रि

वत्सप्तविसर्जनाः ॥ महो अग्नेः सप्तदश्यां वत्तमे
कं तु पंचमः ॥७॥ त्रयोविंशतिरापश्चीदेवं वत्वे
वमद्वयोः ॥ ॥ गावउपावद्त्रा मंत्र देकं विसृगेककं ॥
॥८॥ यदद्य सूरेदश्चासि रेकं वचैत्रविः सृताः ॥
आ स्तु तेस्मि नवम्यां तु वदे कं विः सृगेककं ॥९॥
आ ति ष्ठंतं सप्तदश्यां त्रयः पंचैक मिष्यते ॥ अ
ष्टादशाः प्रवोमहे मंदमात्रि षु पंचमि ॥१०॥ ब्र
ह्मन्निदिध्मएषा ष्टौ विसृकृत्रिनीतमेककं ॥ इं
द्रे हि मत्सि दशमं एकं चतुर्थे मेकता ॥११॥ इंद्रे

त्वष्टुस्तु षोडश्यां तिस्रः पंचस्तु चैकता॥ द्वाविंशः कृतस्य मित्रः
श्चत्वार्यस्तु चैकता॥१२॥ आततइं द्वादशा दशः पंचरश्चै
केकेद्वयोः॥ चतुर्थ्यां रात्रिविंशांते तिस्रो वद्वयमेकता॥१३॥
विश्वा रूद्रहदष्टादशा षड्चचतुरो विसृक्॥ नवतिर्ये
नापावकानां तमेकं तु स्पृश्यते॥१४॥ दैव्यां अश्वयुंदशामे
वेश नास्त्रयएवच॥ आनइ ळाभ्य ष्टादशास्त तो द्वौ वस्य
लुच्यते॥१५॥ यद्यक त्रयोदश्यां द्वयो श्चैकेन चैकता॥
तरणिवि नवमं रद्वयोस्त्रिषु विसृता॥१६॥ ततूर्यस्य
चविंशास्या चतुरस्तु त्रयो विसृक्॥ तन्मि त्रस्य नवदशौ

द्वौचतौ चतुरो विसृक्॥१७॥ षण्माहान्स्तप्तदशास्तु विसृ
ग्द्वौ नांतकास्त्वर्यः॥ ब[illegible]स्तुर्ये त्र्व षोळश्यां द्वयोश्चत्वा
रिच द्वयोः॥१८॥ आर्यं तद्वस्तुर्ये चतुर्दश्ये कमेकता
॥ नवदशामघा देवाश्च द्वौदशा विसर्जनाः॥१९॥ आव
शकेनतु षोळश्यां मेकं च द्वौ द्वयं ततः॥ प्रवाश्च जेसप्त
दश्यां पंचमं चैकनांतकं॥२०॥ इंद्रवायु नवम्यां तु च
दकं नांतमेकता॥ वरूणः प्रावितान वत्रयः षड्
विःसृ षु॥२१॥ नवमध्विनइंद्रस्तु द्वौ चन्तो द्वौ विस
र्जनौ॥ अग्ने इंद्र विंशा तिस्तु एकं च सं चविःसृ

स्ताः॥२३॥नवदस्रेंद्राग्निमित्रावरुतौ द्वौ चतुरेकृता॥
अश्विरुद्राषोडश्यंतु पंचवस्वसप्तचैककं॥२६॥अ
र्कोचोऽष्टाष्टादस्रो द्वौ वतौ नवक्षितिविस्रकृ॥विश्व
देवाश्चैकविंशो द्वयःक्तिस्वगुचैककृता॥२७॥देवेभ्यो
हिसप्तदस्रो द्वौ वच्चे चतुरो विस्रकृ॥प्रवायुं पंच
दस्रौ चष्टवच्चे त्रिगुविःस्रताः॥२५॥मित्रौ हवे
नवम्यां तु वेष्ठनं चैकमेव च॥दस्राप्तुवाकवोष्टंम्या
द्वयाद्वैतत्रयो विस्रकृ॥२६॥विदद्यदिनवदस्रौ द्वौ व
च्चे त्रिविःस्रताः॥नहिस्पत्रं सप्तदस्रौ द्वयं वच्चे

तुरो द्वयोः॥२७॥उग्राविघ्नानि नानवद्वितियं वत्ती
स्त्वृपि॥उपास्मै गायनवक्षिरेकं विस्रकृ तथैक
नान्नः॥२८॥येत्वाहिहत्येविंशतिःसप्तवच्चे तुरो
द्वयोः॥४निष्टासप्तदस्रौ तु वदेकं सप्तमेकर्णौ॥२९॥
आनूनइंद्रद्वादस्रौ च द्वयं त्रिस्वक्षि द्वयोः॥त्वामि
द्धश्चतुर्दस्रौ च त्रयश्च तुरो विःस्रकृ॥३०॥अ
तु ते शुष्माष्टादस्रा एकं च त्रयं द्विस्ताः॥अष्टा
दस्रादध्येक्षिस्तु चत्वारि नव मो विःस्रकृ॥३१॥
प्रावीरयासप्तदस्रौ पंचवच्छुक्रमेव च॥का

व्ययोराजानेष्वष्टौवृद्धयोश्चैकमेव च ॥३२॥ तिरश्ची
नोष्टादशास्कतिरश्चाष्टौ द्विनांतकं ॥ आरोदसी विंशति
स्तु त्रीणि सप्तैकमिष्यते ॥३३॥ नवम्यामुक्ष्णोभिर्वृत्रघ्नी
यंत्रिषु चैकता ॥ उपनः सूनवद्दशाभिरकं वृत्तं च भि:
पुनः ॥३४॥ स्नाणिमेक विंशासा अत्र द्वयं च सप्तभि: ॥
अनुत्तमा ते विंशाया त्रयश्चतुर्थकं द्वयं ॥३५॥ तदिदा
सनवदशोव द्वैकं षट्कमेकता ॥ इमाउत्वा चतुर्दश्यं
चतस्त्रश्चाष्टमेस्तथा ॥३६॥ यस्यायं सप्तदश्यां तु एकं व्य
दृष्टविःस्रता: ॥ चतुर्दश्यायंसहस्त्रचतुर्णा सप्तविःस्र

ता: ॥३७॥ इति श्रीशांकराचार्य• द्वात्रिंशत्तिमोध्याय: ॥
॥ ॐ म्र ॥ यज्जाग्रतो विंशतिस्तु चतुर्थे त्रयो विस्रक् ॥ पि
तं नुस्तो त्रयोदश्यामेकं वृद्धयमत्रतु ॥१॥ अन्विदनु सप्तद
श्यामेकं वृत्तं चतुर्थकं ॥ सिनीवाली त्रयोदश्यां त्रयोवृद्दे
कं विःस्रतं ॥२॥ त्रयोदशांपंचनयोवेष्टनो द्वौ द्वयं ततः ॥ स
प्तदशास्कत्यमग्नेप्रथमो द्वौ दशा विःस्रक् ॥३॥ विंशतिस्य
न्तो अग्नेद्वयोः पंचमो विस्रक् ॥ षोळत्रयेता नायमवद्वाभ्यां
पं चैकमेव च ॥४॥ इळायास्त्वा त्रयोदश्यां वृद्दे कं त्रिवि
स्रग्यथा ॥ प्रमन्महे चतुर्दश्यां द्वितयं वृद्धए कता ॥५॥ (

८३

अष्टादशः प्रवीमे हेव्वस्कं चाष्टमेकनान् ॥७॥ इति चाष्ट
दशां चवहयो श्चतुरो विस्तरकू ॥ धानतेद्रेषु कविंशाव
त्रयंद्वितयं ततः ॥ अष्टाङ्कयुस्तुषोढ्शयां पं चैव ञ्चै कवि
स्तरं ॥७॥ सोमो धेनुं षाव ड्शौ तु द्वयोव श्च चतुर्थकं ॥ त्य
मिमा ऋषविंशा सासप्तमस्तु विसर्जना ॥८॥ द्वेवेननो
विंशातिस्तु द्वितीयं त्रितयेकता ॥ अष्टोप्य रथ्यन्तवदशो
वदेकं चतुरैकता ॥९॥ हिरण्यपा सप्तदशोव चतुस्त्रि
तयं विस्तरक ॥ हिरण्यहस्त श्चतुर्दशा सप्तव सप्त... ॥१०॥
ये तेपं चा विंशातिस्तु चत्वारिंदशा विस्तृताः ॥ नवम्या

८३

मुभा पिबतवेष्टनैकत्रयस्तथा ॥११॥ अप्तस्य च तिन वदश
तत्र द्वौ वह्नयं विस्तरकू ॥ पुभिरकु भिरष्टौ च वहयं च
तुरैकता ॥१२॥ आरात्रिपार्थिंषाढ्शयां वदेकं पंच विस्
ताः ॥ त्रयोदशयुवस्त चित्रमेकं वेष्टनमेककं ॥१३॥ द्वाविं
शातिः प्रातर्जितं द्वाभ्यां वञ्चषव्रत्तु ॥ पूषं तव द्वादश
स्तु स्कं विस्तरकथैकनान् ॥१४॥ पथस्पथः सप्तदशयां
पंचवत्सप्त विस्तृताः ॥ त्रीणिपदाविंशामे विस्तरकं चत्वा
रि चैकनान् ॥१५॥ तद्विप्रासोदशामस्तु वदेकं च चतु
र्थविस्तरकू ॥ त्रयोदशयां घृतवती वेष्टनं दशामं क्रमात् ॥१६॥

येनः सप्तनवदेशो चत्वारिंपंच चद्वयोः॥ आनास्यानव
दश त्रिवृतः षड्विस्तताः॥१७॥ एषवस्तोमो द्वादशश्चैकं
वदंतुषड्के॥ सप्तस्तोमाः पंचदशो षड्तो द्विनिरुकता॥

१८॥

त्रयोदशायुष्यंवर्चवदेकं विस्तेगककं॥ पंचविंशेन तद्व
क्षामेकंच सप्त विस्तताः॥१९॥ यदाब द्धं चषोडशं चा च
तुर्थस्त्रिद्वयोर्यदि॥ ऋतनो हिसप्तदश्यां त्रिवेष्टेकाद
शं विस्तकं॥२०॥ इमागिरः सप्तदश्यां त्रिवद्द्वादशास जी
नाः॥ सप्तर्षयोनवदशा चतुर्वत् षट् विसर्जनाः॥२१॥ ऋ
तिष्ब्रह्मषोडशयां द्वंपंवत्सं चमो विस्तकं॥ पंचदशांप्तनं
तुषड्विस्तकश्चैकनांतकं॥२२॥ ब्रह्मणस्पते विंशतिर्द्वावस्तो
विस्तगस्त्रयः॥ इति श्री शंकराचार्य० पदकारिकारत्नमा
ला नाम त्रयस्त्रिंशतिमोध्यायः॥ ॐ मृ॥ विश्वामित्रे वद्वा
दशपांवत्सेकंविस्तत्त्रयः॥ विभ्रकारं हवासप्तवद्वयं विस्त
तौद्वयोः॥१॥ ब्रह्मणेब्राह्मणं विंशा चत्वारि वद्वौ एककं॥ विंश
तिर्नतापस्तूतवेषु नाषट् त्वथापि च॥२॥ तपसेविंशति श्चैवस
प्तवद्वौकेविः स्ततं॥ नदीभ्यः पोजि विंशायाएकादशाविःस्तग
तौ॥३॥ संघयेविंशतिस्तत्र पंचदश श्चतुर्थकं॥ ऋतादेभ्योविं
शतिस्कनवव्त्रयई रिताः॥४॥ अमेभ्याह स्तिविंशयावेष्
नादशा चैकता॥ भायेदा वीचतुर्विंशास्त्रयोदशास्त्रयो विःस्तकं॥५॥

ऋतयेस्तेन द्वाविंशोव द्वादशास्तु चैकता ॥ मन्वयेपस्ता विंश
तिदशावच्छे चतुर्थकं ॥२॥ यमायपमविंशतिस्त्रयोदशावत
स्त्रयः ॥ चतुर्विंशतिसरोभ्यः पंचस्त्रेकादशं विःस्रकः ॥३॥ वी
भत्साये विंशासा अष्टचद्वौ तु विःस्रतौ ॥ चतुर्विंशा द्वराजायए
कादशास्त्रयो विःस्रकः ॥८॥ विंशतिः प्रति ऋक्षोपेदशावच्चै
क विःस्रतं ॥ नर्मायाचा श्वादच्च स्तु षड्तौ द्वौ चेनांतको ॥९॥
द्वाविंशाय सृग्नये पीवानं पंचवच्चैक विःस्रतं ॥ अथैतांस्सप्त
विंशायाए कादशानवद्वपो ॥१०॥ इति श्रीशंकराचार्यं॰ च
तुस्त्रिंशतिमोध्यायः ॥३४॥ २४ ॥ ३० ॥ सहस्रशीर्षैकादशं च
तुर्थं चतुरो विस्रकः ॥ पुरुषएव पंचदशावद्वयं द्वयं विःस्रकः ॥१॥

स्त्र

पंचदश्येतावानस्यद्वयोर्विष्णुचद्वमोः ॥ त्रिपादुर्ध्वःषोडशं
तु त्रयः पंच विसर्जनाः ॥२॥ ततो विराड्चतुर्दशं च तुर
स्तु षड्विस्रतः ॥ तस्माद्यज्ञात्त्रयोदशं च त्रयं च विस्र
कृत्रयः ॥३॥ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत द्वादशं चैककं त्रयः ॥
तस्मादश्वाश्चतुर्दशं च चैकं पंचभिः स्रतः ॥४॥ तं
यज्ञं पंचदशं तु चतुर्णां विस्रगेकता ॥ पंचदशो यत्पु
रुषं त्रिषुवचैकमेकता ॥५॥ ब्राह्मणोस्य पंचदशं च च
यः पंच विःस्रताः ॥ चतुर्दशं तु चंद्रमा विसर्गो एभ्य
एव च ॥६॥ नाभ्या आसी च्चदेशं च देकं पंचभिर्द्वयोः
॥ चतुर्दशो यत्पुरुषे विसर्गाः पंचमात्रच ॥७॥ ससा

स्यास्तन्तूपंचदशांश्च द्वयोः षड्वयंपुनः॥यज्ञेनयस्याष्टादशांच
तुरोविस्तरेकता॥८॥नवदशाङ्गुः संख्यतःषड्वंत्रेय
इरिताः॥नवदशांवेदाहार्हे च शच्चैकं चत्रिषुर्विस्तकं॥९॥
प्रजापतिश्चाष्टादशांमेकंच तपंच मेकता॥योदेवेभ्यः
स्तयोदशा द्वाभ्यांच चैविस्तद्दशां॥१०॥अंचेद्राग्नेषो
डशांतुपंचविःस्तग्निदानां तकौ॥विंशतिश्चीश्चतेलक्ष्मी
चतुरो द्वौतथैकतानन्तु॥११॥५॥तदेवाग्निरेकादशं
द्वयंवत्तंतुषट्कं॥सर्वैर्निमेषाश्चतुर्दशौ द्वौवत्तौ
विस्तौ द्वयो॥१२॥ननतस्यप्रतिमाष्टौतुवदेकं मे

च

विःस्ततं॥द्वाविंशात्येषोह्रदेवचतुःपंचदशाविःस्तकं॥१३॥
वेनस्तश्चतुर्विंशाषड्वताःपंचचैककं॥चतुर्विंशाः
प्रतद्वौचे द्वाभ्यांचतस्त्रएकता॥१४॥सनोबंधुः
समदशांद्वितयंषट्चचैककं॥परिस्यभ्रस्सप्तदशां
षड्वत्तास्त्रय एकतो॥१५॥परिपावाविंशतिस्तु
चतुर्णांत्रयएकेना॥स■दसस्यपतिंदशामेविःस्त
मेकं तुशस्यते॥१६॥यांमेधांचतुर्दशां द्वयंवत्तं द्व
यंतथा॥इदंमेसप्तदशांतु द्वौवत्तौविस्तरेककं॥
॥१७॥अपेतोयातुनवभिर्द्वयंवषड्विःस्तताः॥सप्तदशां
पुभिरहोपंचवस्सप्तविःस्तताः॥१८॥वायुःपुनात्वेकाद

शं विंशतिस्त्रयएव च॥ सविता तेन वदशं चयोवश्चै
कमत्र तु॥१९॥ परस्यशोद्वाविंशतिश्चतुरः पंचमैकता॥
शं वातः शान्त्रवदशौ विसर्गाः पंचमैकता॥२०॥ कल्यंतां
तेषोव्हशं चवदेकं षष्टके तथा॥ अवमन्वती विंशतिश्चए
कं वत्रि चतस्त्रकं॥२१॥ चतुर्दशापाद्यमपञ्चयोवद्धय
मुच्यते॥ अनड्वाहं दशमं तु त्रयाणां वद्वृषदूके॥२२॥ अ
ष्टादशायुष्मानग्नेस्त्रिभ्यस्तित्रोदयं तथा॥ नवदशेमं जी
वेभ्यएकं वतं तु पंचके॥२३॥ परीमेगा चतुर्दशेमेकं व
त्रपएकता॥ सप्तदशं कवौव्यादमपंच वयश्चतुरेकता॥२४॥

वहवपां विंशतिश्च चतुर्थसप्तमत्रयः॥ स्योनापृथिवि चतु
र्विंशाद्वयोश्च तस्यभिस्तता॥२५॥ त्रयोदशास्माल्वमधिव
द्वयोस्त्रिविसर्जना॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचिते पंचत्रिं
शतिमोध्याय॥३५॥ ॐ नमः॥ ऋचं वाचं मष्टादशास्तत्रपंच
विःस्तता॥१॥ यन्मेछिद्रंनवदशा द्वाभ्यां सप्तचविःस्तता॥१॥
कयोत्वन्नोद्वादशं चवदेकं द्वौतु एककं॥ इन्द्रो विश्वस्य रा
जाशेद्वौ योवतिस्य भिस्तता॥२॥ मित्रोवरुणे भवाशेवदे
कं षड्विःस्तता॥ वातः पवतानवमं विसर्गाश्चतुरस्तथा॥५॥

अहानि शाम द्वादश चतुरो वर्गाः पंच च ॥ द्वावीरभिश्येद दशाभि
सर्गाश्च चतुर्थकः ॥४॥ द्यौः शांतिरंतरं नवतुर्विसर्गाः षट्तुदैर्ध्ये
वच ॥ धर्ते देहमाभि वस्यपदास्तु एकविंशति ॥५॥ न्यो स्तेसं
हस्रपत्समं तु वर्गयं तु तथा भवेत् ॥ नमस्ते अस्तु दशामं चत्वा
रिंशत्पदकमानू ॥६॥ यत्तो यत श्चतुर्दशं त्रयश्चाष्टभिर्वत्तु ॥
त्रयोदशं तु तश्चतुर्दयोर्वसत्त्रयो विसर्गकः ॥७॥ इति श्रीशं
कराचार्य० षष्ठविंशतिमोध्यायः ॥२६॥ ॐ म० ॥ ॥ आद्दे ना
रिश्चतुरस्तु त्रयः श्चैकं तु विः स्वता ॥ द्वाविंशाया श्चतुर्दशाव्व
यं द्वयं भवेत् ॥१॥ देवो वनियो षष्ठं तु वर्गैकं चतुरस्तथा ॥ इय
सगपंचमं तु विः स्वत श्चैक भिष्यते ॥२॥ इंद्रःस्योजः पंच भि

स्तु विः स्वतो द्वौ तथा अपि ॥ ब्रे तु ब्रह्मणः षोडशं च वर्गैकं चतुरो विसर्गकः ॥३॥
मखस्याशिरः षड्विस्तु विः स्वतो द्वौ तु च्चयेत ॥ अश्वस्यत्वा चतुर्दशाद्वाभ्या
वश्चतुरर्थकः ॥४॥ ऋजवे साच्चैव चैवपदा श्चत्वारि चैकर्कं ॥ यमा
यमसप्तदशं वर्गकं षड्विसर्जना ॥५॥ अना चष्टापुरस्ता श्च चतुश्च
त्वारिंशद्द्विः ॥ वेषनादशा विज्ञेया विसर्गा विंशतिर्भवेत् ॥६॥ स्वा
हामरु द्विर्नवमं द्वयो श्चैव त्रयस्तथा ॥ गर्भो देवा श्चतुर्दशा वर्गं
तु त्रयो विः स्वकः ॥७॥ समग्निरेकविंशति विस्रद्वयं प्रकीर्तितं ॥
चत्वारि द्विवः षोडशे तु वर्गयं षष्ठिसपि ॥८॥ अपरं यं गोपाष्टादशोत्र
यो वर्गसप्त विः स्वताः ॥ नवविंशद्विश्चासां तु वर्गयः पंच चैकनानू ॥९॥
पित्ता नो सित्रयो विंशद्वयोः पंच द्विनीत्तकौ ॥ अहः केतुनो द्वादशं वर्ग

यश्चतुरो विसर्गकः ॥१०॥६१॥ ॥इति श्रीशंकराचार्य० सप्तविंशतिमोध्यायः ॥ ॐ नमः ॥ आदावेदिसैरास्ता च पदाः पंचैव उच्यते ॥ इकाराद्दिते चैव पदाश्चैकादशास्ततः ॥१॥ अदिसैरास्तानवमं विसर्गं चद्वयं ततः ॥ नवमाश्विभ्यां पिन्वस्वचेष्टनास्त्रय एव च ॥२॥ यस्तेस्तनविंशतिस्तु वर्ग पंचैकादशास्तथा ॥ गायत्रं छंदश्चतुर्विंशोद्वयोर्द्वयोस्त्रयो विसर्गकः ॥३॥ समुद्राय त्वा नवैव शिर्वस्तमेकं तु विद्यते ॥ सविन्नेऋभुमतेषट्तु रोवश्चसर्वशः ॥४॥ यमाय त्वा षोडशं तु तमेकं तु विसर्गकं ॥ विश्वा आशा द्वादशं तु द्वयं त्रयस्तथाद्ययाः ॥५॥ द्विविद्यास्तु त्रयोदशं च श्चैकं तु चतुर्थकं ॥ अश्विनाघर्मं दशाभिरेकं चत्वारि विसर्गता ॥६॥ अपातामश्विनादशाव्दे

केचैकविसर्गतं ॥ इषे पिन्वस्वाष्टादशास्तथा द्वौ वस्वकीर्तितं ॥७॥ स्वाहा पुष्णे चैकादशापंचवश्चाष्टविसर्गता ॥ रुद्राय रुद्रहूतये सप्तदशं द्वयं द्वयोः ॥८॥ अभीमं मह्येकादशामेकं व द्वयं विसर्गकः ॥ याते घर्मस्त्रयो विंशाव द्वयं च विसर्गद्वयं ॥९॥ क्षत्रस्य त्वा चतुर्दशामेकं वस्तं तिस्रस्तथापि ॥ चतुःस्त्रक्तिः पंचदशां षट्श्चैकादशास्तथा ॥१०॥ घर्मैतत्ते पंचदशास्तु पदाश्चैव प्रकीर्तिताः ॥ द्वादशाचिक्रदद्वृषाद्वयो र्वस्यं च चैकता ॥११॥ यावती द्यावा सप्तदशं द्वयौ र्वद्देकं विसर्गतं ॥ मयि सप्तविंशतिस्तु व श्चैत्वारि च पंचमः ॥१२॥ स्विषः संवत्कपंचदशां नवश्चतुरो विसर्गकः ॥ इति श्री० अष्टाविंश

त्तिमो ध्यायः॥३९॥ ॐम्॥ ॥स्वाहा प्राणेभ्यः षोळशी त्रिस्रणां पंचविंस्तता॥
वाचे प्राणाय चतुर्थ पदा अत्रैवकृच्यते॥१॥ मनसः कापंचदशमेकं
पंचचविंःस्तता॥ षड्विंशतिः प्रजापतिर्व्देकादश एव च॥२॥ विस
र्गास्तु सप्तदश श्चैकं नांतं प्रकीर्त्तितं॥ सविता प्रथम षड्विंशो विंःस्तोका
दशैकनोनं॥३॥ उग्र भीमादश भिर्वै त्रयः पंच चैककं॥ विश्वास ग्नि
हृदये न षड्विंते श्च द्वयोर्विस्तृकं॥४॥ द्वाविंशं तिरुग्रं लोके सप्तव
त्संचमेकता॥ लोमभ्यस्वाहे कादशं चतुरोव श्च पंचमं॥५॥ आया
सायाष्टौ च पदा चतुरोव त्तएव हि॥ तपसे तप्य षड्विंस्तु व त्तमेकं तु चैकता॥
॥६॥ यमाया न्त कायाष्टौ तु वदेकं तु द्वयोर्विस्तृकं॥ इति श्रीशंकराचा
र्य नवत्रिंशत्तिमो ध्यायः॥ ७॥ हरिः ॐम्॥ ७॥ ७॥ ईशावास्यं

सप्तदशं विस्तृद्वौ तु प्रकीर्त्तितौ॥ सप्तदशं कुर्वन्नेव विस्तृद्वौ चैकनां
तकं॥१॥ सप्तदशा सूर्या नाम व त्रिभिः पंच चैकनान्॥ अनेजदेकं विं
शति विस्तृ श्च पंच त्रिनांतकं॥२॥ तदेजति चतुर्दशं द्वौ व त्तौ द्वौ तु विं
स्तौ॥ चतुर्दशं यस्तु सर्वाद्वयं व द्वयमेकता॥३॥ चतुर्दशो यस्मिन्स
र्वा व त्रयः षड् चैकनान्॥ सपर्यगान वदश चतुर्थः सप्तमेकता॥४॥
अंधंतमः पंचदशस्त्रयो वत्सं च विंःस्तता॥ चतुर्दशान्यदेवाहु
रेकं व त्रय एव च॥५॥ पंचदशं विद्यां चात्तु विस्तृगो कं तु कीर्त्तितं॥
पंचदशं च तमस्तु पंचवत्सं च विंःस्तता॥६॥ अन्यदेवा चतुर्दशं
त्रयो व त्रीणि विस्तता॥ संभूतिं तिं च पंचदशं चतुरो व श्च एक
कं॥७॥ त्रयोदश या हिरण्मयै द्वौ व त्तौ चैकनांतकं॥ पचविंशतिः

२१

पूषन्नेवत्रयं चतुरोद्वयं ॥ ५ ॥ षोडशांवायुरनिलं त्रयोदृदे
कविंशतं ॥ ६ ॥ छ ॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितो वाजस
नेयसंहितायां पदकारिकारत्नमाला नाम चत्वारिंश
त्तमोध्यायः ॥ ४० ॥ छ ॥ श्रीगणेशार्पणमस्तु ॥ छ ॥ ॥ छ ॥
॥ हे पुस्तक पदकारिका रत्नमाला हे य ॥ अध्येचा स्विसप
त्रये कया नेउ ॥ १ ॥ शके १७०७ विश्वावसु नाम संव
त्सरे उत्तरायणे वसंतऋतु चैत्रस्याधिकमासे शुक्लप
क्षे षष्ठि ६ वार बुधवार ४ घटि २० पळे २५ नक्षत्र रोहिणि
घटि ५१ पळे ३५ विष्कुंभयोग घटि ३० पळे ३० करण तैतिल २७
गर २२ दिनमान २९ पळे ... ते दिनि पुस्तक समाप्त ॥ नर
हरिभट दसउ त्र्यंबक निकरया हा चे पुस्तक होय ॥ पत्र २१ ॥

२१

॥ [illegible] चलुरद्ध

हेउ स्तकप[illegible]कादिकार नमालोसमिद्धोअंजन समासमा॥२॥पत्रसंख्या॥८१॥५॥

चन्द्रमद्ध

हेउ स्तकं पत्रकारिकार नमालो सामिद्रो अंजन

समासमाप्त ॥ पत्र संख्या ॥ १९ ॥ ५५ ॥

[OrderDescription]
,CREATED=16.08.19 10:32
,TRANSFERRED=2019/08/16 at 11:03:04
,PAGES=100
,TYPE=STD
,NAME=S0001465
,Book Name=M-747-VAJSANEY SANHITA PADKARIKA RATNAMAL
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF

,FILE35=0

,FILE36=0

,FILE37=0

,FILE38=0

,FILE39=0

,FILE40=0

,FILE41=0

,FILE42=0

,FILE43=
,FILE44=

FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF
,FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF
,FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,FILE55=00000055.TIF
,FILE56=00000056.TIF
,FILE57=00000057.TIF
,FILE58=00000058.TIF
,FILE59=00000059.TIF
,FILE60=00000060.TIF
,FILE61=00000061.TIF
,FILE62=00000062.TIF
,FILE63=00000063.TIF
,FILE64=00000064.TIF
,FILE65=00000065.TIF
,FILE66=00000066.TIF
,FILE67=00000067.TIF
,FILE68=00000068.TIF
,FILE69=00000069.TIF
,FILE70=00000070.TIF
,FILE71=00000071.TIF
,FILE72=00000072.TIF
,FILE73=00000073.TIF
,FILE74=00000074.TIF
,FILE75=00000075.TIF
,FILE76=00000076.TIF
,FILE77=00000077.TIF
,FILE78=00000078.TIF
,FILE79=00000079.TIF
,FILE80=00000080.TIF
,FILE81=00000081.TIF
,FILE82=00000082.TIF
,FILE83=00000083.TIF
,FILE84=00000084.TIF
,FILE85=00000085.TIF
,FILE86=00000086.TIF
,FILE87=00000087.TIF

,FILE88=
,FILE89=
,FILE90=
,FILE91=

,FILE92=(
,FILE93=(
,FILE94=(
,FILE95=(

,FILE96=(

,FILE97=(

FILE98=00000098.TIF
,FILE99=00000099.TIF
,FILE100=00000100.TIF
,